

Bruselj, 13. december 2017
(OR. en)

15236/17

Medinstitucionalna zadeva:
2016/0382 (COD)

ENER 486
CLIMA 335
CONSOM 383
TRANS 532
AGRI 666
IND 352
ENV 1015
CODEC 1969

DOPIS

Pošiljatelj:	Odbor stalnih predstavnikov (1. del)
Prejemnik:	Svet
Št. predh. dok.:	8697/5/17 ENER 149 CLIMA 106 CONSOM 165 TRANS 159 AGRI 237 IND 97 ENV 394 CODEC 698 REV 5
Št. dok. Kom.:	15120/1/17 ENER 417 CLIMA 168 CONSOM 298 TRANS 479 AGRI 650 IND 261 ENV 757 IA 130 CODEC 1802 REV 1 (en) + ADD 1 REV 1 (en)
Zadeva:	Predlog DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (prenovitev) – splošni pristop

1. Komisija je 30. novembra 2016 sprejela sveženj „Čista energija za vse Evropejce“, vključno s tem predlogom. Sveženj je bil predstavljen na seji Sveta PTE (energija) decembra 2016. Prva izmenjava mnenj ministrov je bila februarja 2017 in po preučitvi ocen učinka in prvih podrobnih preučitvah predlogov je bilo ministrom junija 2017 predstavljeno poročilo o napredku v zvezi s svežnjem.

Po večmesečnih nadaljnjih intenzivnih pogajanjih v času estonskega predsedstva, vključno s tremi razpravami v Coreperju, je bil oblikovan uravnotežen kompromis, kot je naveden v prilogi in dodatku. Svet naj se dogovori o splošnem pristopu, da bi se pripravila podlaga za pogajanja z Evropskim parlamentom, ki naj bi se januarja 2018 dogovoril o svojem pogajalskem mandatu za ta osnutek uredbe.

2. Po zadnji razpravi v Coreperju 8. decembra in kot je bilo napovedano ob tej priložnosti, je predsedstvo nadaljevalo dvostranska posvetovanja z delegacijami, zlasti glede dveh glavnih vprašanj: energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje (čl. 23) in energije iz obnovljivih virov v prometnem sektorju (čl. 25). O teh dveh pomembnih vprašanjih je predsedstvo menilo, da so možne nadaljnje izboljšave kompromisnega besedila.

Glede ogrevanja in hlajenja (čl. 23) kompromisni predlog predsedstva predvideva, da morajo države članice sprejeti ukrepe, s katerimi bodo zagotovile okvirno povečanje deleža energije iz obnovljivih virov v sektorju za en odstotek kot letno povprečje. Prav tako obstaja utemeljena možnost, da odstopajo od okvirne vrednosti, če je rezultat analize stroškovne učinkovitosti, ki upošteva minimalen nabor parametrov, da je dosegljiva raven stroškovne učinkovitosti nižja od 1 odstotka. Države članice, ki imajo v sektorju več kot 50-odstotni delež energije iz obnovljivih virov, lahko štejejo, da je ta obveznost izpolnjena.

Glede energije iz obnovljivih virov v prometu (čl. 25) kompromisni predlog predsedstva skuša odpraviti različna nasprotujoča si in prekrivajoča se vprašanja v tem sektorju.

Ambiciozen pristop je sestavljen iz splošnega cilja 14 % za obnovljive vire energije v prometnem sektorju za vsako državo članico in podcilja v višini 3 % za „napredna biogoriva“, z možnostjo dvojnega štetja teh goriv. Električna mobilnost ima dovolj prostora za razvoj in se spodbuja z multiplikatorjem pet, multiplikator za železniško električno energijo pa se črta. Za večjo varnost naložb in zagotavljanje razpoložljivosti goriv v celotnem obdobju ima cilj za napredna biogoriva vmesni zavezujoči mejnik 1 % leta 2025.

Zgornja meja za biogoriva prve generacije ostaja pri 7 % (kot se je Unija dogovorila v letu 2015), vendar se povezuje z dodatno spodbudo za države članice, ki lahko znižajo svoj splošni cilj, če se zniža zgornja meja 7 %. Možnost razlikovanja med biogorivi na podlagi njihovega zaznanega učinka na posredne spremembe rabe zemljišč se v besedilu ohrani.

Predsedstvo meni, da bo težko najti boljše ravnotežje med različnimi stališči delegacij o teh dveh vprašanjih. Zato poziva ministre, naj pokažejo potrebno prožnost in sprejmejo kompromisno besedilo.

3. Svet naj doseže dogovor o osnutku splošnega pristopa iz priloge in dodatka.

Spremembe v primerjavi s predlogom Komisije so označene s **kreplem tiskom**; črtano besedilo je označeno z [...].

Spremembe v primerjavi s predhodno različico dokumenta (dok. 8697/5/17 REV 5 + COR 1) so **v krepkem tisku in podčrtane**, črtano besedilo je označeno z [...].

OPOMBA Mnenje posvetovalne skupine pravnih služb je v dok. 13344/17. To mnenje v točki (1) opredeljuje besedilo v prvotnem predlogu Komisije (vključno s prilogami), ki bi moralo biti označeno s sivo obarvanim besedilom. Njen znaten popravek v točki (2) je vključen v to besedilo (REV 3).

Predlog

DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA
o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (prenovitev)

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije ter zlasti člena **192(1)** in člena 194(2) Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po posredovanju osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora,

ob upoštevanju mnenja Odbora regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹ je bila pozneje večkrat spremenjena². Ker so potrebne dodatne spremembe, bi bilo zaradi jasnosti treba navedeno direktivo prenoviti.
- (2) Spodbujanje obnovljivih virov energije je eden od ciljev energetske politike Unije **v okviru te direktive. Hkrati ta direktiva zasleduje okoljske cilje: ohranjanje, varstvo in izboljšanje kakovosti okolja, varovanje zdravja ljudi ter preudarno in racionalno izkoriščanje naravnih virov s pomočjo razvoja novih in obnovljivih oblik energije. Kar zadeva to direktivo, sta obe skupini ciljev neločljivo povezani, pri tem pa nobena ni drugega ali posrednega pomena za drugo.** Večja uporaba energije iz obnovljivih virov je pomemben del svežnja ukrepov, potrebnih za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov in izpolnitev Pariškega sporazuma o podnebnih spremembah iz leta 2015 ter energetskega in podnebnega okvira Unije za leto 2030, vključno z zavezujočim ciljem, da se do leta 2030 emisije v Uniji zmanjšajo za najmanj 40 % pod vrednostmi iz leta 1990 . **Zavezujoč cilj Unije glede obnovljivih virov energije za leto 2030 in prispevki držav članic k temu cilju, vključno z njihovimi osnovnimi scenariji nadaljevanja njihovih nacionalnih splošnih ciljev za leto 2020, so med elementi, ki so splošnega pomena za energetske in okoljsko politiko Unije. Drugi taki elementi splošnega pomena so na primer okvir te direktive za razvoj ogrevanja in hlajenja iz obnovljivih virov energije ter razvoj goriv iz obnovljivih virov za uporabo v prometu.**

¹ Direktiva 2009/28/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov, spremembi in poznejši razveljavitvi direktiv 2001/77/ES in 2003/30/ES (UL L 140, 5.6.2009, str. 16).

² Glej Prilogo XI, del A.

- (2bis) [] Povečana uporaba energije iz obnovljivih virov** ima prav tako pomembno vlogo pri spodbujanju zanesljivosti oskrbe z energijo in tehnološkega razvoja in inovacij ter zagotavljanju možnosti za zaposlovanje in regionalni razvoj, zlasti na podeželskih in odročnih območjih ali v regijah z nizko gostoto prebivalstva.
- (3) Zlasti so večje tehnološke izboljšave, spodbude za večjo uporabo javnega prometa in njegovo širitev, uporaba energijsko učinkovitih tehnologij in spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov v sektorjih električne energije, ogrevanja in hlajenja ter prometa zelo učinkovita sredstva , skupaj z ukrepi za energijsko učinkovitost, za zmanjšanje odvisnosti Unije od uvoženega plina in nafte.
- (4) Direktiva 2009/28/ES je določila regulativni okvir za spodbujanje uporabe energije iz obnovljivih virov, v katerem so bili opredeljeni zavezujoči nacionalni cilji glede deleža obnovljivih virov energije v porabi energije in prometu, ki bi jih bilo treba izpolniti do leta 2020. Komisija je v sporočilu z dne 22. januarja 2014³ določila okvir za prihodnjo energetska in podnebno politiko Unije ter spodbujala skupno razumevanje o tem, kako te politike razvijati po letu 2020. Komisija je predlagala, da naj ciljni delež EU za leto 2030 pri porabljeni energiji iz obnovljivih virov v Uniji znaša najmanj 27 %.
- (5) Evropski svet je oktobra 2014 podprl navedeni cilj, pri čemer je navedel, da lahko države članice same določijo bolj ambiciozne nacionalne cilje, **da bi uresničile svoje načrtovane prispevke k cilju Unije za leto 2030 in jih presegle.**

³ Okvir podnebne in energetske politike za obdobje 2020–2030 (COM/2014/015 final).

- (6) Evropski parlament je v svoji resoluciji o Okviru podnebne in energetske politike za obdobje 2020–2030 ter Poročilu o napredku na področju energije iz obnovljivih virov dal prednost zavezujočemu cilju Unije za leto 2030 v višini najmanj 30 % skupne porabe končne energije iz obnovljivih virov, pri čemer je poudaril, da bi bilo treba cilj doseči na podlagi posameznih nacionalnih ciljev ob upoštevanju razmer in potenciala posamičnih držav članic.
- (7) Zato je primerno, da se določi zavezujoči ciljni delež Unije najmanj 27 % energije iz obnovljivih virov. Države članice bi morale opredeliti svoj prispevek k doseganju navedenega cilja v okviru celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov na podlagi postopka upravljanja, določenega v uredbi [o upravljanju].
- (8) Določitev zavezujočega cilja Unije za leto 2030 glede energije iz obnovljivih virov bi še naprej spodbujala razvoj tehnologij, s katerimi se proizvaja energija iz obnovljivih virov, in zagotovila gotovost za vlagatelje. Cilj, opredeljen na ravni Unije, bi državam članicam omogočal večjo prilagodljivost, da lahko svoje cilje glede zmanjšanja emisij toplogrednih plinov dosežejo na najbolj stroškovno učinkovit način in v skladu z nacionalnimi razmerami, mešanicami energijskih virov in zmogljivostmi za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov.

- (9) **Da bi zagotovili konsolidacijo rezultatov, doseženih v okviru Direktive 2009/28/ES, bi morali nacionalni cilji, določeni za leto 2020, pomeniti minimalni prispevek držav članic k novemu okviru za leto 2030. Nacionalni delež energije iz obnovljivih virov pod nobenimi pogoji ne bi smel biti nižji od takšnega prispevka in [] zato bi morale zadevne države članice sprejeti ustrezne ukrepe, da zagotovijo ohranjanje osnovnega scenarija, [] navedenega v Uredbi [Upravljanje]. Če država članica ne ohranja osnovnega deleža, izmerjenega v obdobju enega leta, bi morala v roku enega leta sprejeti dodatne ukrepe, da zapolni to vrzel v osnovnem scenariju. Če je država članica uspešno sprejela take potrebne ukrepe in tako izpolnila svojo obveznost zapolnitve vrzeli, bi bilo treba šteti, da izpolnjuje obvezne zahteve svojega osnovnega scenarija od trenutka, ko se je zadevna vrzel pojavila, in sicer na podlagi te direktive in uredbe [upravljanje]. Ne more se torej šteti, da zadevna država članica v obdobju, ko je prišlo do vrzeli, ni izpolnila svoje obveznosti, da ohrani osnovni delež. Okvira do leta 2020 in do leta 2030 neločljivo služita ciljem okoljske in energetske politike Unije.**
- (10) Države članice bi morale sprejeti dodatne ukrepe, če delež energije iz obnovljivih virov na ravni Unije ne ustreza načrtanemu poteku Unije do ciljnega deleža najmanj 27 % energije iz obnovljivih virov. Če Komisija med oceno celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov ugotovi vrzel v ambicioznosti prizadevanj, lahko v skladu z uredbo [o upravljanju] sprejme ukrepe na ravni Unije, da bi zagotovila izpolnitev cilja. Če Komisija med oceno poročil o napredku pri izvajanju celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov ugotovi vrzel pri uresničevanju cilja, bi morale države članice uporabiti ukrepe, določene v uredbi [o upravljanju], ki jim omogočajo dovolj prilagodljivosti pri izbiri.
- (11) Da bi podprli ambiciozne prispevke držav članic k cilju Unije, bi bilo treba določiti finančni okvir, katerega namen bi bil spodbujati naložbe v projekte za energijo iz obnovljivih virov v državah članicah, tudi z uporabo finančnih instrumentov.

- (12) Komisija bi morala biti pri dodeljevanju sredstev usmerjena na zmanjševanje stroškov kapitala pri projektih za energijo iz obnovljivih virov, kar ima pomemben vpliv na stroške projektov za energijo iz obnovljivih virov in njihovo konkurenčnost, **pa tudi razvoj osnovne infrastrukture za okrepljeno tehnično in ekonomsko dostopno uporabo energije iz obnovljivih virov, kot so omrežne infrastrukture za prenos in distribucijo, pametna omrežja in medsebojne povezave.**
- (13) Komisija bi morala spodbujati izmenjavo dobrih praks med pristojnimi nacionalnimi ali regionalnimi organi, npr. z rednimi srečanji, da bi našli skupni pristop k spodbujanju večje uvedbe stroškovno učinkovitih projektov za energijo iz obnovljivih virov ter naložb v nove, prilagodljive in čiste tehnologije kot tudi oblikovanju ustrezne strategije za upravljanje umika tehnologij, ki ne prispevajo k zmanjšanju emisij ali ne omogočajo zadostne prilagodljivosti, na podlagi preglednih meril in zanesljivih cenovnih signalov na trgu.
- (14) V Direktivi 2001/77/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁴, Direktivi 2003/30/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁵ in Uredbi (ES) št. 1099/2008 Evropskega parlamenta in Sveta⁶ so določene opredelitve za različne vrste energije iz obnovljivih virov. V Direktivi XXXX/XX/EU Evropskega parlamenta in Sveta⁷ so določene opredelitve za sektor električne energije na splošno. Zaradi pravne varnosti in jasnosti je ustrezno, da se v tej direktivi uporabljajo navedene opredelitve.

⁴ Direktiva 2001/77/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. septembra 2001 o spodbujanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih virov energije na notranjem trgu z električno energijo (UL L 283, 27.10.2001, str. 33).

⁵ Direktiva Evropskega parlamenta in sveta 2003/30/ES z dne 8. maja 2003 o pospeševanju rabe biogoriv in drugih obnovljivih goriv v sektorju prevoza (UL L 123, 17.5.2003, str. 42).

⁶ Uredba (ES) št. 1099/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 22. oktobra 2008 o statistiki energetike (UL L 304, 14.11.2008, str. 1).

⁷ Direktiva XXXX/XX/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o skupnih pravilih za notranji trg električne energije (UL L ...)

- (15) Programi podpore za električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov, so se izkazali za učinkovite pri spodbujanju uporabe električne energije iz obnovljivih virov. Če in ko se bodo države članice odločile uporabiti programe podpore, bi bilo treba takšno podporo zagotoviti tako, da povzroča čim manj motenj delovanja trgov električne energije. V ta namen vse več držav članic namenja dodatno podporo poleg tržnih prihodkov **in uvaja tržne sisteme za določitev potrebne ravni podpore. Skupaj z ukrepi za trg, ki bo ustrezal naraščajočemu deležu obnovljivih virov, je to ključni element okrepljenega vključevanja energije iz obnovljivih virov na trg. Za manjše in predstavitvene projekte bo morda treba zagotoviti posebne pogoje, vključno s tarifami za dovajanje toka, da se zagotovi pozitivno razmerje med stroški in koristmi.** Ti pogoji bi morali biti v skladu s pravili iz člena 11 Uredbe [uredba o trgu električne energije].

- (16) Proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov bi bilo treba povečati ob čim manjših stroških za odjemalce in davkoplačevalce. Države članice si morajo pri oblikovanju programov podpore in dodeljevanju podpore prizadevati za čim nižje skupne sistemske stroške uvedbe obnovljivih virov energije, **skupaj z razogljičenjem na poti proti cilju nizkoogljičnega gospodarstva za leto 2050. Tržni mehanizmi, kot je konkurenčno zbiranje ponudb, so se v številnih primerih izkazali kot učinkoviti za zmanjševanje stroškov podpore na konkurenčnih trgih. Vendar je možno, da v nekaterih okoliščinah zelo omejene konkurence konkurenčno zbiranje ponudb ne vodi nujno do učinkovitega oblikovanja cen. Zato bi bilo morda treba preučiti možnost uravnoteženih izjem za zagotovitev stroškovne učinkovitosti in zmanjšanja skupnih stroškov podpore. Ko države članice razvijajo svoje programe podpore, bi morale upoštevati različne učinke, ki jih imajo lahko tržni mehanizmi na politike zunaj sektorja električne energije, lahko pa razmislijo tudi o tem, da bi bila omejitev postopkov zbiranja ponudb na specifične tehnologije upravičena, [] če je treba v celoti upoštevati potrebe po razvoju in integraciji omrežij in sistemov, posledične mešanice energijskih virov ter dolgoročnega potenciala tehnologij. Takšna podpora, specifična za tehnologijo, prav tako omogoča upoštevanje značilnosti, ki so specifične za tehnologijo, kot so različna pripravljalna obdobja, zahteve prostorskega načrtovanja in zahteve za okoljska dovoljenja, ki bi lahko ovirale učinkovito konkurenco med tehnologijami.**

(16bis) Države članice imajo različne možnosti za razvoj obnovljive energije in na nacionalni ravni uporabljajo različne programe podpore za energijo iz obnovljivih virov. Večina držav članic uporablja programe podpore, v okviru katerih je pomoč namenjena le energiji iz obnovljivih virov, ki se proizvede na njihovem ozemlju. Za dobro delovanje nacionalnih programov podpore je bistvenega pomena, da lahko države članice še naprej nadzorujejo učinke in stroške svojih nacionalnih programov podpore v skladu s svojimi različnimi potenciali. Eno od pomembnih sredstev za doseganje cilja te direktive je, da se zagotovi pravilno delovanje nacionalnih programov podpore v skladu z direktivama 2001/77/ES in 2009/28/ES, da bi ohranili zaupanje vlagateljev, državam članicam pa omogočili, da predvidijo učinkovite nacionalne ukrepe za svoj prispevek k cilju Unije za leto 2030 za energijo iz obnovljivih virov in za vse nacionalne cilje, ki so si jih same zastavile. Ta direktiva bi morala omogočiti čezmejno podporo za energijo iz obnovljivih virov brez nesorazmernega poseganja v nacionalne programe podpore.

- (17) Odprtje programov podpore za čezmejno sodelovanje omejuje negativne učinke notranjega trga energije in lahko pod določenimi pogoji državam članicam pomaga, da cilj Unije dosežejo na bolj stroškovno učinkovit način. Čezmejno sodelovanje je poleg tega naravna posledica razvoja politike Unije glede energije iz obnovljivih virov, **pri čemer se spodbujata konvergenca in sodelovanje za prispevanje [] k zavezujočemu cilju na ravni Unije []**. Zato je države članice primerno **[] spodbujati**, da odprejo podporo za projekte v drugih državah članicah ter opredelijo različne načine izvedbe takšnega postopnega odprtja, pri čemer zagotovijo skladnost z določbami Pogodbe o delovanju Evropske unije, vključno s členi 30, 34 in 110. **Ker pretoku električne energije ni mogoče slediti, je primerno povezati odpiranje za deleže, ki bi pomenilo prizadevanje za dejanske ravni fizičnih povezav, in državam članicam omogočiti, da omejijo svoje odprte sisteme podpore na države članice, s katerimi imajo neposredno omrežno povezavo, kot praktični približek za dokazovanje obstoja fizičnega pretoka med državami članicami. Vendar pa to na noben način ne bi smelo vplivati na funkcioniranje trgov z električno energijo med območji in čezmejno funkcioniranje.**

- (17a) Da bi zagotovili, da je odprtje programov podpore vzajemno in prinaša vzajemne koristi, bi bilo treba med sodelujočimi državami članicami podpisati sporazum o sodelovanju. Države članice bi morale ohraniti nadzor nad hitrostjo uvajanja zmogljivosti za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov na svojem ozemlju, zlasti da bi lahko upoštevali povezane stroške integracije in potrebne naložbe v omrežja. Zato je treba državam članicam omogočiti, da omejijo udeležbo objektov na svojem ozemlju pri ponudbah, ki so jih zanje odprle druge države članice [...].
- Dvostranski sporazum bi moral ustrezno odražati vse zadevne točke, na primer kako se upoštevajo stroški projekta, ki ga zgradi država na ozemlju druge države, vključno z odhodki, povezanimi s krepitvijo omrežij, prenosom energije, shranjevalnimi in in rezervnimi zmogljivostmi, pa tudi morebitno prezasedenostjo omrežja. Pri tem bi morale države članice vseeno ustrezno upoštevati vse ukrepe, ki lahko omogočijo stroškovno učinkovito vključevanje takih dodatnih zmogljivosti za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, najsi bodo regulativne narave (na primer v zvezi z zasnovo trga) ali dodatne naložbe v različne vire prilagodljivosti (na primer povezave, shranjevanje, prilagajanje odjema ali prilagodljiva proizvodnja).
- (18) Brez poseganja v člena 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije [] bi morale biti politike podpore za energijo iz obnovljivih virov stabilne in se ne bi smele [] **neupravičeno retroaktivno** spreminjati. Takšne spremembe imajo neposredne posledice za stroške financiranja kapitala in tako na skupne stroške uvedbe energije iz obnovljivih virov v Uniji. Države članice bi morale preprečiti, da bi revizija podpore, ki se odobri projektom za energijo iz obnovljivih virov, imela negativne posledice za njihovo gospodarsko uspešnost, **razen če taka revizija na podlagi jasnih, objektivnih in vnaprej določenih meril ni bila že predvidena v prvotni zasnovi programa podpore.** Države članice bi glede tega morale spodbujati stroškovno učinkovite politike podpore in zagotavljati njihovo finančno vzdržnost.

- (19) Obveznosti držav članic, da pripravijo akcijske načrte za energijo iz obnovljivih virov in poročila o napredku, ter obveznost Komisije, da poroča o napredku, ki so ga dosegle države članice, so bistvene za večjo preglednost in gotovost za vlagatelje in odjemalce ter učinkovito spremljanje. Uredba [o upravljanju] vključuje navedene obveznosti v sistem upravljanja energetske unije, v katerem so obveznosti načrtovanja, poročanja in spremljanja na področju energije in podnebja racionalizirane. Platforma za preglednost energije iz obnovljivih virov je prav tako vključena v širšo e-platformo, določeno v uredbi [o upravljanju].
- (20) Treba je določiti pregledna in jasna pravila za izračun deleža energije iz obnovljivih virov in za opredelitev teh virov.
- (21) Pri izračunu prispevka vodne in vetrne energije za namene te direktive bi bilo treba učinke podnebnih razlik uravnotežiti z uporabo normalizacijskega pravila. Poleg tega električna energija, proizvedena v akumulacijskih prečrpovalnih napravah z vodo, ki je bila najprej prečrpana navzgor, ne bi smela biti obravnavana kot električna energija, proizvedena iz obnovljivih virov.
- (22) Toplotne črpalke, ki omogočajo uporabo **[] energije okolice in geotermalne energije** pri koristni temperaturni ravni, **ali sistemi hlajenja** za svoje delovanje potrebujejo električno ali drugačno pomožno energijo. Zato **[]** bi bilo treba energijo, ki se uporablja za pogon **teh sistemov**, odšteti od skupne uporabne **energije ali energije, odstranjene iz območja []**. Upoštevati bi se morali samo **[] taki sistemi ogrevanja in hlajenja**, katerih produkt **ali energija, odstranjena z območja, []** znatno presega primarno energijo, ki je potrebna za njihov pogon. **Sistemi hlajenja prispevajo k porabi energije v državah članicah in zato je primerno, da [] metode izračuna upoštevajo delež energije iz obnovljivih virov, ki se uporablja v teh sistemih v vseh sektorjih končne rabe.**
- (23) Pasivni energetski sistemi izkoriščajo konstrukcijo zgradbe za izrabo energije. Ta se šteje za prihranjeno energijo. Da se prepreči dvojno upoštevanje, se energija, uporabljena na ta način, zato ne bi smela upoštevati za namene te direktive.

- (24) V nekaterih državah članicah delež letalstva predstavlja velik delež njihove bruto končne porabe energije. Zaradi trenutnih tehnoloških in regulativnih omejitev, ki preprečujejo komercialno uporabo pogonskih biogoriv v letalstvu, je primerno, da se takim državam članicam odobri delno izvzetje, tako da se od izračuna njihove bruto končne porabe energije v nacionalnem letalstvu odšteje vsota, za katero so 1,5-krat presegle povprečje bruto končne porabe energije na ravni Unije v letalstvu za leto 2005, kot ga je ocenil Eurostat, tj. 6,18 %. Za Ciper in Malto je zaradi njune otoške in obrobne narave letalstvo temeljni način transporta, tako za njihove državljane kot tudi za njihovo gospodarstvo. Zato imata Ciper in Malta neporocionalno visoko bruto končno porabo energije v nacionalnem letalstvu, to je več kot trikratno povprečje Unije za leto 2005, kar pomeni, da trenutno tehnične in regulativne omejitve nanje vplivajo neporocionalno. Zato je primerno, da se za navedeni državi odobri izjema za vrednost, za katero presegata povprečje bruto končne porabe energije na ravni Unije v letalstvu za leto 2005, kot ga je ocenil Eurostat, to je 4,12 %.
- (25) Da bi Komisija zagotovila, da Priloga IX upošteva načela hierarhije ravnanja z odpadki, določena v Direktivi 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta⁸, trajnostna merila Unije in potrebo po zagotovitvi, da navedena priloga ne ustvarja dodatnega povpraševanja po zemljiščih, ter obenem spodbuja uporabo odpadkov in ostankov, bi morala ob rednem ocenjevanju navedene priloge upoštevati vključitev dodatnih surovin, ki ne povzročajo znatnih izkrivljanj na trgih za (stranske) proizvode, odpadke in ostanke.

⁸ Direktiva 2008/98/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 19. novembra 2008 o odpadkih in razveljavitvi nekaterih direktiv (UL L 312, 22.11.2008, str. 3).

- (26) Da se ustvarijo priložnosti za zmanjšanje stroškov doseganja cilja Unije iz te direktive in se državam članicam omogoči prilagodljivost pri izpolnjevanju obveznosti, da njihovi cilji po letu 2020 niso nižji od nacionalnih ciljev za leto 2020 , je ustrezno, da se v državah članicah spodbuja poraba energije, proizvedene iz obnovljivih virov v drugih državah članicah, in da se državam članicam omogoči, da lahko upoštevajo energijo iz obnovljivih virov, porabljen v drugih državah članicah, pri doseganju svojega deleža energije iz obnovljivih virov . Zato bo vzpostavljena **platforma Evropske unije za energijo iz obnovljivih virov („ERDP“), ki bo omogočila trgovanje z deleži energije iz obnovljivih virov med državami članicami, poleg dvostranskih sporazumov o sodelovanju. [] To [] dopolnjuje** prostovoljno [] odprtje [] **programov** podpore za projekte v drugih državah članicah. [] **Ti sporazumi med državami članicami** vključujejo statistične prenose, skupne projekte med državami članicami in skupne programe podpore.
- (27) Države članice bi bilo treba spodbuditi, naj sodelujejo na vse ustrezne načine, da bi dosegle v tej direktivi določene cilje. Takšno sodelovanje lahko poteka na vseh ravneh, dvostransko ali večstransko. Poleg mehanizmov z učinkom na izračunavanje in izpolnjevanje ciljnega deleža energije iz obnovljivih virov iz te direktive, kot so statistični prenosi med državami članicami, **izvedeni dvostransko ali prek ERDP**, skupni projekti in skupni programi podpore, je takšno sodelovanje lahko v obliki izmenjave podatkov in dobrih praks, predvsem v okviru e-platforme , določene v uredbi o [upravljanju] , ter v obliki drugega prostovoljnega usklajevanja vseh vrst programov podpor.

- (28) Moralo bi biti mogoče, da se uvožena električna energija, proizvedena iz obnovljivih virov energije zunaj Unije, lahko upošteva pri izpolnjevanju deležev držav članic glede energije iz obnovljivih virov. Da bi zajamčili ustrezen učinek nadomestitve konvencionalne energije z energijo iz obnovljivih virov v Uniji in tudi v tretjih državah, je ustrezno zagotoviti, da se lahko tak uvoz izsledi in upošteva na zanesljiv način. Upoštevajo se sporazumi s tretjimi državami o organizaciji takšne trgovine z električno energijo iz obnovljivih virov. Če na podlagi odločitve, sprejete s tem namenom v skladu s Pogodbo o ustanovitvi Energetske skupnosti⁹, za podpisnice navedene pogodbe veljajo ustrezne določbe te direktive, bi zanje morali veljati ukrepi sodelovanja med državami članicami, ki so določeni v tej direktivi.
- (29) Postopek, ki se uporablja za izdajanje dovoljenj, certificiranje in licenciranje za obrate za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, bi moral biti pri uporabi pravil za posebne projekte objektivno, pregleden, nediskriminatorno in sorazmeren. Še posebej bi bilo treba preprečiti vsa nepotrebna bremena, ki bi jih lahko povzročila razvrstitev projektov za energijo iz obnovljivih virov glede na obrate, ki predstavljajo veliko zdravstveno tveganje.
- (30) Za hitro uvedbo energije iz obnovljivih virov in zaradi njenih splošnih znatnih trajnostnih in okoljskih prednosti bi morale države članice pri uporabi upravnih pravil, načrtovalnih struktur in zakonodaje, ki so namenjeni licenciranju obratov v povezavi z zmanjšanjem onesnaževanja in nadzorom nad industrijskimi obrati, boju proti onesnaževanju zraka ali preprečevanju ali zmanjševanju odvajanja nevarnih snovi v okolje, upoštevati prispevek obnovljivih virov energije k doseganju okoljskih ciljev in ciljev na področju podnebnih sprememb, zlasti v primerjavi z obrati, ki ne proizvajajo energije iz obnovljivih virov.

⁹ UL L 198, 20.7.2006, str. 18.

- (31) Treba bi bilo zagotoviti skladnost med cilji te direktive in drugo okoljsko zakonodajo Unije. Predvsem bi morale države članice med postopki ocenjevanja, načrtovanja ali licenciranja obratov za energijo iz obnovljivih virov upoštevati vso okoljsko zakonodajo Unije in prispevek obnovljivih virov energije k uresničevanju okoljskih ciljev in ciljev na področju podnebnih sprememb, zlasti v primerjavi z obrati, ki ne proizvajajo energije iz obnovljivih virov.
- (32) Nacionalne tehnične specifikacije in druge zahteve, ki spadajo na področje uporabe Direktive (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁰ ter se nanašajo na primer na raven kakovosti, metode preizkušanja ali pogoje uporabe, ne bi smele povzročati ovir za trgovino z napravami in sistemi za energijo iz obnovljivih virov. Zato v programih podpore za energijo iz obnovljivih virov ne bi smele biti predpisane nacionalne tehnične specifikacije, ki odstopajo od obstoječih standardov Unije, ali biti zahtevano, da se subvencionirane naprave ali sistemi certificirajo ali preizkušajo na določenem kraju ali da to opravi določen subjekt.
- (33) Na nacionalni in regionalni ravni so obveznosti in predpisi glede minimalnih zahtev za uporabo energije iz obnovljivih virov v novih in obnovljenih stavbah privedli do precejšnega povečanja uporabe energije iz obnovljivih virov. Te ukrepe bi bilo treba spodbujati v širšem kontekstu Unije, obenem pa bi bilo treba spodbujati uporabo bolj energijsko učinkovitih načinov uporabe obnovljive energije v gradbenih zakonskih in podzakonskih predpisih.
- (34) Da bi omogočili in pospešili določanje minimalnih ravni uporabe energije iz obnovljivih virov v stavbah, bi moral izračun minimalnih ravni v novih in obstoječih stavbah, ki naj bi se temeljito prenovile, **zagotoviti zadostno podlago za oceno, ali je vključitev minimalne ravni energije iz obnovljivih virov tehnično, funkcionalno in ekonomsko izvedljiva. Države članice bi morale za izpolnjevanje teh zahtev med drugim dovoliti uporabo učinkovitega daljinskega ogrevanja in hlajenja ter druge energetske infrastrukture, če omrežja za daljinsko ogrevanje in hlajenje niso na voljo.**

¹⁰ Direktiva (EU) 2015/1535 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o določitvi postopka za zbiranje informacij na področju tehničnih predpisov in pravil za storitve informacijske družbe (UL L 241, 17.9.2015, str. 1).

- (35) Da bi zagotovili, da nacionalni ukrepi za razvoj ogrevanja in hlajenja na podlagi obnovljivih virov energije temeljijo na celovitem evidentiranju in analizi nacionalnega potenciala obnovljivih virov energije in odpadne energije ter zagotavljajo večje vključevanje energije iz obnovljivih virov in virov odpadne toplote in odpadnega hladu, je od držav članic primerno zahtevati, da izvedejo oceno nacionalnega potenciala obnovljivih virov energije ter uporabe odpadne toplote in odpadnega hladu za ogrevanje in hlajenje, zlasti za lažje vključevanje energije iz obnovljivih virov v obrate za ogrevanje in hlajenje ter spodbujanje učinkovitega in konkurenčnega daljinskega ogrevanja in hlajenja, kot je določeno v členu 2(41) Direktive 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹¹. Da bi zagotovili skladnost z zahtevami glede energijske učinkovitosti ogrevanja in hlajenja ter zmanjšali upravno breme, bi morala biti ta ocena vključena v celovite ocene, ki se izvedejo in priglasijo v skladu s členom 14 navedene direktive.

¹¹ Direktiva 2012/27/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o energetski učinkovitosti, spremembi direktiv 2009/125/ES in 2010/30/EU ter razveljavitvi direktiv 2004/8/ES in 2006/32/ES (UL L 315, 14.11.2012, str. 1).

- (36) Pomanjkanje preglednih pravil in usklajevanja med različnimi organi za izdajo dovoljenj se je izkazalo kot ovira pri uporabi energije iz obnovljivih virov. [] **Zagotovitev smernic za vložnike za celoten postopek izdaje dovoljenj prek [] upravne kontaktne točke [] bi zmanjšala kompleksnost za razvijalce projektov ter povečala učinkovitost in preglednost. Zagotoviti bi bilo treba smernice na ustrezni ravni upravljanja, ob upoštevanju posebnosti držav članic. Enotne kontaktne točke bi morale biti zmožne zagotoviti podrobne smernice v okviru svojih pristojnosti, v drugih primerih pa vložnika napotiti k ustreznemu viru zanesljivih informacij. [] Postopke upravne odobritve za obrate, ki izkoriščajo energijo iz obnovljivih virov, bi bilo treba poenostaviti s preglednimi časovnimi načrti in roki za odločitve, kolikor je mogoče, ob upoštevanju možnih nepredvidljivih zamud, do katerih lahko pride v postopku. Na voljo bi moral biti priročnik s postopki, da se olajša razumevanje postopkov za razvijalce projektov in državljane, ki želijo vlagati v obnovljive vire energije. Da bi okrepili uporabo energije iz obnovljivih virov s strani mikro, malih in srednjih podjetij (MSP) ter posameznih državljanov v skladu s [] cilji te direktive, bi bilo treba odločitve o priključitvi na omrežje nadomestiti s preprostim obvestilom pristojnemu organu v primeru majhnih projektov za energijo iz obnovljivih virov, vključno s projekti decentralizirane proizvodnje energije, kot so strešne solarne naprave. Da bi odgovorili na vse večjo potrebo po nadomestitvi stare zmogljivosti z novo zmogljivostjo v obstoječih obratih za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, bi bilo treba poenostaviti postopek izdaje dovoljenj. Prilagoditi je treba pravila in smernice za načrtovanje, da se upoštevajo stroškovno učinkovite in okolju prijazne naprave za ogrevanje in hlajenje ter električno energijo iz obnovljivih virov. Ta direktiva, zlasti določbe o ureditvi in trajanju postopka izdaje dovoljenj, bi se morala uporabljati brez poseganja v mednarodno pravo in pravo Unije, vključno z določbami za varstvo okolja in zdravja ljudi.**

- (38) Še ena ovira za stroškovno učinkovito uvedbo energije iz obnovljivih virov je pomanjkanje predvidljivosti za vlagatelje glede pričakovane uvedbe podpore s strani držav članic. Države članice bi morale vlagateljem predvsem zagotoviti zadostno predvidljivost glede uporabe podpore, ki jo načrtujejo, **med drugim v obliki programov podpore, davčnih spodbud ali tržnih programov, ki zavezujejo k uporabi energije iz obnovljivih virov**, s strani držav članic. To bi industriji omogočilo načrtovanje in razvoj oskrbovalne verige, kar bi pripomoglo k nižjim skupnim stroškom uvedbe.

[]¹²

- (40) Odpraviti bi bilo treba razlike v obveščenosti in usposabljanju, zlasti v sektorju ogrevanja in hlajenja, da se spodbudi uporaba energije iz obnovljivih virov.
- (41) Če sta dostop do poklica inštalaterja in opravljanje tega poklica regulirana, osnovne pogoje za priznavanje poklicnih kvalifikacij določa Direktiva 2005/36/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹³. Ta direktiva se zato uporablja brez poseganja v Direktivo 2005/36/ES.
- (42) Medtem ko Direktiva 2005/36/ES določa zahteve za medsebojno priznavanje poklicnih kvalifikacij, med drugim tudi za arhitekte, obstaja dodatna potreba po zagotovitvi, da arhitekti in načrtovalci ustrezno upoštevajo najboljšo kombinacijo obnovljivih virov energije in visoko učinkovitih tehnologij pri svojih načrtih in projektih. Države članice bi morale zato v zvezi s tem zagotoviti jasne smernice. To bi bilo treba storiti brez poseganja v določbe Direktive 2005/36/ES ter zlasti členov 46 in 49 navedene direktive.

¹² **Opomba: deli uvodne izjave 39 so bili vključeni v uvodno izjavo 36.**

¹³ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2005/36/ES z dne 7. septembra 2005 o priznavanju poklicnih kvalifikacij (UL L 255, 30.9.2005, str. 22).

- (43) Potrdila o izvoru, izdana za namen te direktive, imajo edini namen prikazati končnemu odjemalcu, da sta bila določen delež oziroma določena količina energije proizvedena iz obnovljivih virov. Potrdilo o izvoru se lahko, ne glede na vrsto energije, za katero je bilo izdano, prenese z enega imetnika na drugega. Da pa bi zagotovili, da je odjemalec o enoti energije iz obnovljivih virov obveščen le enkrat, bi se bilo treba izogibati dvojnemu upoštevanju in dvojnemu obveščanju o potrdilih o izvoru. Energija iz obnovljivih virov, za katero je proizvajalec potrdilo o izvoru prodal ločeno, se končnemu odjemalcu ne bi smela predstaviti ali prodati kot energija iz obnovljivih virov.
- (44) Ustrezno je, da se potrošniškim trgom električne energije iz obnovljivih virov omogoči, da prispevajo k razvoju energije iz obnovljivih virov. Zato bi morale biti državam članicam **omogočeno** od dobaviteljev električne energije, ki končne odjemalce obvestijo o svoji mešanici energijskih virov v skladu s členom X Direktive [o novi zasnovi trga] ali energijo tržijo odjemalcem z navedbo porabe energije iz obnovljivih virov, zahtevati, da uporabijo potrdila o izvoru iz obratov, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov.
- (45) Treba je zagotoviti informacije o tem, kako je električna energija, kateri je namenjena podpora, dodeljena končnim odjemalcem. Za izboljšanje kakovosti teh informacij za odjemalce bi morale države članice zagotoviti, da se potrdila o izvoru izdajo za vse enote proizvedene energije iz obnovljivih virov, **razen če se odločijo, da ne bodo izdale potrdil o izvoru proizvajalcem, ki prejemajo tudi finančno pomoč, da bi bila upoštevana tržna vrednost potrdil o izvoru.** Da bi preprečili dvojno nadomestilo, bi bilo treba proizvajalcem energije iz obnovljivih virov, ki že prejemajo finančno podporo, [] **odšteti tržno vrednost potrdil o izvoru, ki so jim bila izdana, od zadevnega programa podpore.** []

- (46) Direktiva 2012/27/EU uvaja potrdila o izvoru za dokazovanje izvora električne energije, ki jo proizvajajo visoko učinkoviti obrati za soproizvodnjo. Za takšna potrdila o izvoru pa ni določena nobena uporaba, zato bi se morala [] njihova **uporaba omogočiti** tudi pri obveščanju o uporabi energije iz visoko učinkovite soproizvodnje.
- (47) Potrdila o izvoru, ki se že uporabljajo za električno energijo [] na podlagi obnovljivih virov, bi bilo treba razširiti, tako da pokrivajo tudi plin iz obnovljivih virov. **Razširitev sistema potrdil o izvoru na ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov ter fosilne vire energije bi bilo treba omogočiti kot eno od možnosti.** To bi zagotovilo usklajen način dokazovanja izvora plinov iz obnovljivih virov (npr. biometana) končnim odjemalcem ter spodbujalo čezmejno trgovino s takšnimi plini. Prav tako bi omogočilo uvedbo potrdil o izvoru za druge pline iz obnovljivih virov (npr. vodik).
- (48) Treba je podpreti vključitev energije iz obnovljivih virov v prenosno in distribucijsko omrežje ter uporabo sistemov za shranjevanje energije za integrirano spremenljivo proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, zlasti glede pravil, ki urejajo dispečiranje in dostop do omrežja. Direktiva [o zasnovi trga električne energije] določa okvir za vključevanje električne energije iz obnovljivih virov. Ta okvir pa ne vključuje določb o vključevanju plina iz obnovljivih virov energije v plinsko omrežje. Zato morajo biti vsebovane v tej direktivi.
- (49) Ugotovljene so bile priložnosti za vzpostavitev gospodarske rasti z inovacijami in trajnostno konkurenčno energetske politiko. Proizvodnja energije iz obnovljivih virov je pogosto odvisna od lokalnih ali regionalnih malih in srednjih podjetij. Priložnosti za rast in delovna mesta, ki jih prinašajo naložbe v regionalne in lokalne obnovljive vire energije v državah članicah in njihovih regijah, so pomembne. Zato bi morale Komisija in države članice podpreti nacionalne in regionalne razvojne ukrepe na teh področjih, spodbujati izmenjavo dobrih praks pri proizvodnji energije iz obnovljivih virov med lokalnimi in regionalnimi razvojnimi pobudami ter spodbujati financiranje v okviru kohezijske politike na tem področju.

- (50) Pri dajanju prednosti razvoju trga za obnovljive vire energije je treba upoštevati pozitiven vpliv na možnosti za regionalni in lokalni razvoj, izvozne možnosti, socialno kohezijo in zaposlitvene možnosti, zlasti kar zadeva mala in srednja podjetja ter neodvisne proizvajalce energije.
- (51) Posebne okoliščine najbolj oddaljenih regij so priznane v členu 349 Pogodbe o delovanju Evropske unije. Za energetske sektor v najbolj oddaljenih regijah so pogosto značilne izoliranost, omejena oskrba z energijo in odvisnost od fosilnih goriv, obenem pa imajo te regije na voljo pomembne lokalne obnovljive vire energije. Najbolj oddaljene regije bi bile zato za Unijo lahko primeri uporabe inovativnih energetskih tehnologij. Zato je treba spodbujati uvedbo energije iz obnovljivih virov, da bi te regije dosegle višjo stopnjo energetske neodvisnosti, in priznati njihov poseben položaj glede potenciala energije iz obnovljivih virov in potreb po javni podpori.

Sprejeti bi bilo treba določbo za odstopanje z omejenim učinkom na lokalni ravni, ki državam članicam omogoča, da sprejmejo specifična merila za zagotovitev upravičenosti do finančne podpore za porabo nekaterih biomasnih goriv. Države članice bi morale imeti možnost, da sprejmejo taka posebna merila za obrate, ki uporabljajo biomasna goriva in se nahajajo v najbolj oddaljeni regiji, kot je navedeno v členu 349 PDEU, pa tudi za biomaso, ki se uporablja kot gorivo v navedenih obratih in ne ustreza usklajenim trajnostnim merilom ter merilom glede energijske učinkovitosti in prihranka emisij toplogrednih plinov iz te direktive. Taka posebna merila za biomasna goriva bi morala veljati ne glede na kraj izvora navedene biomase v kateri koli državi članici ali tretji državi. Poleg tega bi bilo treba vsa posebna merila objektivno utemeljiti zaradi razlogov energetske neodvisnosti zadevne najbolj oddaljene regije in zagotovitve nemotenega prehoda k trajnostnim merilom ter merilom glede energijske učinkovitosti in prihranka emisij toplogrednih plinov za biomasna goriva iz te direktive v taki najbolj oddaljeni regiji.

Ob upoštevanju dejstva, da je mešanica energijskih virov za proizvodnjo električne energije za najbolj oddaljene regije pravzaprav v veliki meri sestavljena iz kurilnega olja, je treba omogočiti, da se ustrezno preučijo merila za prihranek emisij toplogrednih plinov v teh regijah. Zato bi bilo primerno, da se zagotovi posebno primerjalno fosilno gorivo za električno energijo, proizvedeno v najbolj oddaljenih regijah.

Države članice bi morale zagotoviti učinkovito izpolnjevanje posebnih meril, ki jih sprejmejo. Nazadnje, posebna nacionalna merila vsekakor ne bi smela posegati v člen 26(9) te direktive. To zagotavlja, da bodo pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasa, skladni z usklajenimi merili te direktive, še naprej imeli koristi od spodbujanja trgovine, za katero si prizadeva ta direktiva, tudi kar zadeva najbolj oddaljene regije.

- (52) Primerno bi bilo omogočiti razvoj decentraliziranih tehnologij za energijo iz obnovljivih virov pod nediskriminatornimi pogoji in brez ovir za financiranje naložb v infrastrukturo. Prehod k decentralizirani proizvodnji energije ima več prednosti, vključno z izkoriščanjem lokalnih virov energije, večjo lokalno varnostjo oskrbe z energijo, krajšimi prevoznimi potmi ter manjšo izgubo energije pri prenosu. Takšna decentralizacija spodbuja tudi razvoj skupnosti in kohezijo z zagotavljanjem virov dohodka in ustvarjanjem lokalnih delovnih mest.
- (53) Ker samoporaba električne energije iz obnovljivih virov postaja vse pomembnejša, je treba opredeliti samoporabnike energije iz obnovljivih virov in regulativni ovir, ki bi jim omogočil proizvajati, shranjevati, porabljati in prodajati električno energijo brez nesorazmernega bremena. [] Državljeni, ki živijo v stanovanjih, **bi** na primer **morali** uživati enake prednosti večje vloge odjemalcev kot gospodinjstva v enodružinskih hišah. **Medtem ko je povsem običajno, da proizvodnja energije iz obnovljivih virov poteka na istem kraju kot potrošnja, bi bilo treba državam članicam omogočiti, da same določijo meje, znotraj katerih se lahko izvaja samoporaba, na primer z dodatno opredelitvijo geografskega obsega ali izključitvijo uporabe javnega omrežja, zagotovitvijo enakih konkurenčnih pogojev in enake obravnave znotraj njihovih okvirov.**

- (53bis) Samoporabniki električne energije iz obnovljivih virov ne bi smeli imeti nesorazmernih bremen in stroškov. Upoštevati bi bilo treba njihov prispevek k izpolnjevanju podnebnih in energetskega ciljev ter stroškov in koristi, ki jih povzročijo v širšem energetskem sistemu. Vendar pa bi države članice hkrati in zlasti pri ocenjevanju stroškovne učinkovitosti plačil morale zagotoviti, da vsi odjemalci uravnoteženo in ustrezno prispevajo k skupnemu sistemu delitve stroškov za proizvodnjo, distribucijo in potrošnjo električne energije prek pristojbin, dajatev in davkov, vključno s stroški v zvezi s podporo za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov na način, ki omogoča samoporabo energije iz obnovljivih virov ter doseže sorazmernost in finančno vzdržnost sistema. Če so ti pogoji izpolnjeni in brez poseganja v člena 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije, bi morale države članice ohraniti pravico do uporabe različnih finančnih pogojev za skupine samoporabnikov, kot so državljani, ki živijo v stanovanjih, ali poslovna območja, v primerjavi s samostojnimi samoporabniki, kot so gospodinjstva v enodružinskih hišah.**
- (54) Sodelovanje lokalnih prebivalcev pri projektih za energijo iz obnovljivih virov prek skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov je pripomoglo k znatni dodani vrednosti v obliki lokalne sprejemljivosti energije iz obnovljivih virov in dostopa do dodatnega zasebnega kapitala. Udeležba lokalnih prebivalcev bo še toliko bolj ključna pri vse večji zmogljivosti energije iz obnovljivih virov v prihodnosti. **Cilj ukrepov, ki bi omogočali, da skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov enakopravno tekmujejo z drugimi proizvajalci, je tudi večja udeležba lokalnih prebivalcev pri projektih za energijo iz obnovljivih virov ter s tem večja sprejemljivost obnovljivih virov energije.**

- (55) Posebne značilnosti lokalnih skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov glede velikosti, lastniške strukture in števila projektov lahko ovirajo njihov enakopravni konkurenčni položaj v razmerju z velikimi akterji, in sicer konkurenti z večjimi projekti ali portfelji. **Zato bi bilo treba državam članicam omogočiti, da za energetske skupnosti izberejo katero koli obliko subjekta, samo da tak subjekt lahko v svojem imenu uveljavlja pravice in prevzema obveznosti.** Ukrepi za izravnavo teh pomanjkljivosti vključujejo omogočanje energetskim skupnostim, da so dejavne v energetskem sistemu, in poenostavitev njihovega vključevanja na trg. **Skupnostim na področju energije iz obnovljivih virov bi morale biti omogočeno, da si med seboj izmenjujejo energijo, ki jo proizvajajo v svojih lastnih obratih. Vendar člani skupnosti ne bi smeli biti oproščeni ustreznih stroškov, taks, dajatev in davkov, ki bi jih krili končni potrošniki ali proizvajalci, ki niso člani skupnosti, v podobnih razmerah ali kadar se za te prenose uporablja kakršna koli infrastruktura javnega omrežja.**
- (55a) Skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov ter samoporabniki bi morali **uravnoteženo in primerno prispevati k skupnemu sistemu delitve stroškov za proizvodnjo, distribucijo in porabo električne energije, tudi v obliki taks, dajatev in davkov, po potrebi vključno s stroški, povezanimi s podporo za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov. Države članice bi morale imeti možnost uvesti regulativne ukrepe in pogoje, da bi preprečili zlorabe in nelojalno konkurenco.**
- (56) Za ogrevanje in hlajenje se porabi približno polovica končne energije v Uniji, zato ta sektor velja za ključnega pri pospeševanju razogljičenja energetskega sistema. Poleg tega gre za strateški sektor z vidika zanesljive oskrbe z energijo, saj naj bi po napovedih okoli 40 % porabe energije iz obnovljivih virov do leta 2030 temeljilo na ogrevanju in hlajenju z energijo iz obnovljivih virov. Odsotnost usklajene strategije na ravni Unije, pomanjkanje internalizacije zunanjih stroškov in razdrobljenost trgov ogrevanja in hlajenja so vzrok za razmeroma počasen dosednji napredek v tem sektorju.

- (57) Več držav članic je izvedlo ukrepe v sektorju ogrevanja in hlajenja, da bi dosegle svoj cilj glede energije iz obnovljivih virov za leto 2020. Brez zavezujočih nacionalnih ciljev za obdobje po letu 2020 preostale nacionalne spobude morda ne bodo zadostovale za izpolnitev dolgoročnih ciljev glede razogljičenja za leto 2030 in 2050. Da bi bili v skladu s takšnimi cilji, okrepili gotovost za vlagatelje in spodbujali razvoj trga Unije za ogrevanje in hlajenje z energijo iz obnovljivih virov, hkrati pa upoštevali prvo načelo energijske učinkovitosti, je primerno spodbujati prizadevanja držav članic pri oskrbi z energijo iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje, da bi prispevali k postopnemu povečanju njenega deleža. Zaradi razdrobljenosti trgov ogrevanja in hlajenja je izjemno pomembno zagotoviti prilagodljivost pri oblikovanju takšnih prizadevanj. Poleg tega je pomembno zagotoviti, da morebitna uvedba ogrevanja in hlajenja z energijo iz obnovljivih virov nima negativnih posledic za okolje **ali povzroči nesorazmerne skupne stroške. Da bi to tveganje čim bolj omejili, bi bilo treba pri povečanju deleža energije iz obnovljivih virov pri ogrevanju in hlajenju upoštevati položaj tistih držav članic, v katerih je ta delež že zelo visok, pa tudi dejstvo, da povečanje deleža obnovljivih virov energije v sistemih daljinskega ogrevanja in hlajenja s hitrostjo, ki je določena kot referenčna vrednost, morda ni najbolj stroškovno učinkovit način za povečanje skupnega deleža energije iz obnovljivih virov v sistemu in zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Države članice bi morale imeti možnost, da za svoje načrte določijo vrednost, ki je drugačna od referenčne vrednosti.**
- (58) Daljinsko ogrevanje in hlajenje trenutno zajema okoli 10 % povpraševanja po toploti v Uniji, pri čemer se to povpraševanje v različnih državah članicah močno razlikuje. V strategiji Komisije za ogrevanje in hlajenje je priznan potencial daljinskega ogrevanja za razogljičenje na podlagi večje energijske učinkovitosti in večje uvedbe energije iz obnovljivih virov.
- (59) V strategiji Evropske unije je poleg tega priznana vloga državljanov pri energetskega prehodu, pri čemer državljani prevzamejo odgovornost za energetske prehod, izkoristijo nove tehnologije za zmanjšanje svojih računov in dejavno sodelujejo na trgu.

- (60) Poudariti je treba potencialne sinergije med prizadevanjem za povečanje uvedbe ogrevanja in hlajenja z energijo iz obnovljivih virov ter obstoječimi programi na podlagi direktiv 2010/31/EU in 2012/27/EU. Države članice bi morale, kolikor je to mogoče, imeti priložnost, da obstoječe upravne strukture uporabijo za izvajanje takšnih prizadevanj, da bi ublažile upravno breme.
- (61) Na področju daljinskega ogrevanja je zato bistveno, da se **potrošniku omogoči, da zahteva oskrbo s toplotno energijo [] iz obnovljivih virov energije** ter prepreči vezanost na določeni regulativni okvir in tehnologijo kot tudi izključitev določene tehnologije z okrepljenimi pravicami proizvajalcev energije iz obnovljivih virov in končnih odjemalcev, končnim odjemalcem pa se dajo na voljo sredstva za lažjo izbiro med najbolj energijsko učinkovitimi rešitvami, ki upoštevajo prihodnje potrebe po ogrevanju in hlajenju v skladu s pričakovanimi merili glede energijske učinkovitosti stavb. **Končni uporabnik bi moral dobiti pregledne in zanesljive informacije o učinkovitosti omrežja in deležu obnovljivih virov energije v svoji specifični oskrbi s toplotno energijo. Primerno je tudi, da ima končni uporabnik možnost izrecno zahtevati dobavo izdelkov za ogrevanje le iz obnovljivih virov energije.**
- (62) [] Za pripravo prehoda na napredna pogonska biogoriva in zmanjšanje skupnih vplivov **neposredne in** posredne spremembe rabe zemljišč je ustrezno [] **omejiti** količino pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, proizvedenih iz **žitaric in drugih poljščin z visoko vsebnostjo škroba, rastlin za pridelavo sladkorja in oljnic**, [] ki se lahko upoštevajo pri doseganju ciljev [] iz te direktive, **ne da bi se omejila skupna možnost uporabe tovrstnih pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv.**

Določitev omejitve na ravni Unije ne bi smela preprečevati, da države članice določijo nižje omejitve za količine pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, proizvedenih iz žitaric in drugih poljščin z visoko vsebnostjo škroba, rastlin za pridelavo sladkorja in oljnic, ki se lahko upoštevajo na nacionalni ravni pri doseganju ciljev iz te direktive, ne da bi se omejila skupna možnost uporabe tovrstnih pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv.

- (62a) S povečanjem donosa kmetijskih sektorjev prek izboljšanih raziskav, tehnološkega razvoja in prenosa znanja nad ravni, ki bi sicer bile dosežene, če ne bi bili uvedeni sistemi za spodbujanje proizvodnje biogoriv iz poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo, kot tudi prek pridelave druge letne poljščine na območjih, ki se pred tem niso uporabljala za gojenje druge letne poljščine, bi prav tako lahko ublažili posredne spremembe rabe zemljišč.
- (62b) Zaradi priprave na prehod na napredna biogoriva ter zmanjšanja neposrednih in posrednih emisij toplogrednih plinov zaradi rabe pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv je primerno, da se državam članicam omogoči omejiti količino pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, proizvedenih iz žitaric in drugih poljščin z visoko vsebnostjo škroba, rastlin za pridelavo sladkorja in oljnic, ki nimajo pozitivnega toplogrednega učinka pri doseganju ciljev iz te direktive. Vir emisij toplogrednih plinov je lahko gojenje surovin za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, kar povzroči sprostitvev shranjenega ogljika v ozračje in s tem nastanek ogljikovega dioksida. Pri gojenju netrajnostnih oljnic, na primer, je tako tveganje, saj se te gojijo na zemljiščih z velikimi zalogami ogljika v zemlji ali vegetaciji.

(63) Direktiva (EU) 2015/1513 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁴ je Komisijo pozvala, naj nemudoma predloži celovit predlog stroškovno učinkovite in tehnološko nevtralne politike po letu 2020, da bi ustvarila dolgoročne možnosti za naložbe v trajnostna pogonska biogoriva z majhnim tveganjem povzročanja posrednih sprememb rabe zemljišč, [] s **krovnim ciljem** razogljičenja prometnega sektorja. **Obveznost, da države članice od [] dobaviteljev goriv zahtevajo, da zagotovijo skupni delež goriv iz obnovljivih virov energije**, lahko zagotovi gotovost za vlagatelje in spodbudi nenehen razvoj alternativnih goriv iz obnovljivih virov, namenjenih uporabi v prometu, vključno z naprednimi pogonskimi biogorivi, tekočimi in plinskimi gorivi iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, namenjenimi uporabi v prometu, in električno energijo iz obnovljivih virov v prometu. [...]

Ker alternativna goriva iz obnovljivih virov morda niso prosto in stroškovno učinkovito na voljo vsem dobaviteljem goriva, je primerno, da se državam članicam omogoči razlikovanje med njimi in, če je potrebno, določene tipe dobaviteljev goriva izvzame iz obveznosti. Ker je trgovanje z gorivi, namenjenimi uporabi v prometu, enostavno, bodo lahko dobavitelji goriv v državah članicah, ki imajo manj ustreznih virov, zlahka pridobili goriva iz obnovljivih virov od drugod.

(63bis) Vzpostaviti bi bilo treba evropsko zbirko podatkov, da se zagotovita preglednost in sledljivost trajnostnih biogoriv. Države članice bi sicer morale imeti možnost, da še naprej uporabljajo ali vzpostavijo nacionalne zbirke podatkov, bi pa morale biti te zbirke podatkov povezane z evropsko zbirko podatkov, da se zagotovita takojšen prenos podatkov in usklajevanje tokov podatkov.

¹⁴ Direktiva (EU) 2015/1513 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 9. septembra 2015 o spremembi Direktive 98/70/ES o kakovosti motornega bencina in dizelskega goriva ter spremembi Direktive 2009/28/ES o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (UL L 239, 15.9.2015, str. 1).

- (64) Napredna pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva ter bioplin, proizvedeni iz surovin s seznama v Prilogi IX, tekoča in plinasta goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, namenjena uporabi v prometu, ter električna energija iz obnovljivih virov v prometu lahko prispevajo k nizkim emisijam ogljika ter tako spodbudijo razogljičenje prometnega sektorja v Unije na stroškovno učinkovit način in izboljšajo med drugim diverzifikacijo energijskih virov v prometnem sektorju, obenem pa spodbujajo inovacije, rast in nastanek delovnih mest v gospodarstvu Unije ter zmanjšajo odvisnost od uvoza energije. [] **Obveznost, da države članice** od [] dobaviteljev goriv **zahtevajo**, da zagotovijo **delež naprednih pogonskih biogoriv**, bi morala spodbujati nenehen razvoj naprednih goriv, vključno s pogonskimi biogorivi, in pomembno je zagotoviti, da obveznost vključitve spodbuja tudi izboljšave pri toplogrednem učinku goriv, ki se dobavljajo za izpolnitev obveznosti. Komisija bi morala pri teh gorivih oceniti toplogredni učinek, tehnično inovativnost in trajnost.
- (64a) **Pričakuje se, da bo do leta 2030 električna mobilnost predstavljala bistveni del energije iz obnovljivih virov v prometnem sektorju. Zagotoviti bi bilo treba dodatne spodbude glede na hiter razvoj električne mobilnosti in potencial tega sektorja na področju rasti in delovnih mest za Evropsko unijo.** Za električno energijo iz obnovljivih virov za prometni sektor bi se morali uporabiti multiplikatorji, da bi spodbudili uporabo električne energije v prometu in zmanjšali sorazmerno slabši položaj v statistiki energetike. Električni pogon je približno trikrat bolj energetske učinkovit kot motor z notranjim izgorevanjem, vse električne energije za [] cestna vozila pa ni mogoče upoštevati za statistične podatke z namenskim merjenjem (npr. polnjenje doma), zato bi bilo treba uporabiti multiplikatorje, da se zagotovi ustrezno upoštevanje pozitivnih učinkov elektrificiranega prometa na podlagi obnovljivih virov energije.

□

- (65) Spodbujanje **recikliranih ogljičnih goriv**, [] ki se proizvajajo iz [] **plinov iz predelave odpadkov in izpušnih plinov neobnovljivega izvora iz industrijskih obratov**, lahko tudi prispeva k doseganju ciljev diverzifikacije energijskih virov in razogljičenja prometa, **kadar izpolnjujejo ustrezen minimalni prag za prihranke emisij toplogrednih plinov**. Zato je primerno, da se ta goriva vključijo v obveznost za dobavitelje goriv, **hkrati pa se državam članicam da možnost, da teh goriv ne upoštevajo v obveznosti, če tega ne želijo**.
- (66) Surovine, ki imajo majhen vpliv na posredno spremembo rabe zemljišč, kadar se uporabljajo za pogonska biogoriva, bi bilo treba spodbujati zaradi njihovega prispevka k razogljičenju gospodarstva. V prilogi k tej direktivi bi bilo treba zlasti vključiti surovine za napredna pogonska biogoriva, za katera je tehnologija bolj inovativna in manj razvita ter zato potrebuje višjo raven podpore. Da bi zagotovili, da je navedena priloga posodobljena z najnovejšimi tehnološkimi dosežki, in preprečili nenamerne negativne posledice, bi bilo treba izvesti vrednotenje po sprejetju direktive, da bi ocenili možnost razširitve priloge na nove surovine.
- (67) Stroški za priključitev novih proizvajalcev plina iz obnovljivih virov energije na plinsko omrežje bi morali temeljiti na objektivnih, preglednih in nediskriminatornih merilih, poleg tega bi bilo treba ustrezno upoštevati koristi, ki jih vključeni lokalni proizvajalci plina iz obnovljivih virov prinašajo v plinsko omrežje.

- (68) Unija in države članice bi morale spodbujati večjo trajnostno uporabo obstoječega lesa in kmetijskih virov ter razvoj novih gozdarskih sistemov in sistemov kmetijske proizvodnje, da bi v celoti izkoristili možnosti, ki jih ponuja biomasa za doprinos k razogljičenju gospodarstva z njeno uporabo kot material in za proizvodnjo energije. **Primeri takšnih sistemov so pridelovanje vmesnih ali pokrovnih poljščin, ki se pridelujejo, kadar rastni pogoji niso optimalni ali ugodni za gojenje glavne poljščine. Ker se gojijo na istih površinah, ki se uporabljajo za glavne poljščine, vmesne poljščine ne sprožijo potrebe po dodatnih zemljiščih. Vmesne poljščine povečajo kmetijsko proizvodnjo na enoto površine, s čimer se izboljša kakovost tal ter zmanjša erozija tal.**
- (69) Pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva bi se vedno morala proizvajati na trajnosten način. Pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, uporabljena za izpolnjevanje cilja Unije iz te direktive, in pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, ki so upravičena do podpore v okviru programov podpore, bi zato morala izpolnjevati trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov. **Uskladitev teh meril za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomaso je ključnega pomena za doseganje ciljev energetske politike Unije, kot je določeno v členu 194(1) Pogodbe o delovanju Evropske unije. V tem smislu zagotavlja delovanje notranjega energetskega trga ter tako omogoča, zlasti v zvezi s členom 26(9) te direktive, trgovino med državami članicami s skladnimi biogorivi, drugimi tekočimi biogorivi in biomasnimi gorivi. Pozitivnih učinkov uskladitve navedenih meril na nemoteno delovanje notranjega energetskega trga in na preprečevanje izkrivljanja konkurence v Uniji ni mogoče kompromitirati. Vendar bi bilo treba državam članicam omogočiti, da zaradi zagotovitve nemotenega uvajanja usklajenih trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov za biomasna goriva, ki se uporabljajo v proizvodnji toplote in električne energije, kot prehodni ukrep uporabijo nacionalna trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov, ki so obstajala pred datumom začetka veljavnosti te direktive, za tiste obrate, ki dobivajo podporo v okviru že odobrenih programov, do izteka subvencij, dodeljenih v okviru teh programov.**

- (70) Unija mora sprejeti ustrezne ukrepe v okviru te direktive, med drugim s spodbujanjem trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov za biogoriva , druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, ki se uporabljajo za ogrevanje ali hlajenje in proizvodnjo električne energije.
- (71) Proizvodnja kmetijskih surovin za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva ter spodbude za njihovo uporabo, določene v tej direktivi, ne bi smele povzročiti uničevanja biotsko raznovrstnih zemljišč. Te neobnovljive vire, katerih pomen za celotno človeštvo je priznan v različnih mednarodnih instrumentih, je treba ohraniti. Zato je treba določiti trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov , ki bodo zagotovila, da bodo pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva upravičena do spodbud le, če je zajamčeno, da kmetijske surovine ne izvirajo z biotsko raznovrstnih območij, v primeru naravovarstvenih območij ali zavarovanih območij za ohranjanje redkih, ranljivih ali ogroženih ekosistemov ali vrst pa ustrezni pristojni organ predloži dokaze, da pridobivanje kmetijskih surovin nima negativnega učinka na takšne cilje. Gozd bi se moral šteti za biotsko raznovrsten v skladu s trajnostnimi merili , če gre za pragozd v skladu z opredelitvijo, ki jo uporablja Organizacija za prehrano in kmetijstvo Združenih narodov (FAO) v svoji globalni oceni gozdnih virov, ali če je zemljišče zaščiteno z nacionalno naravovarstveno zakonodajo. Za biotsko raznovrstne gozdove bi se morala šteti območja, na katerih se nabirajo nelesni gozdni proizvodi, če je človeški vpliv majhen. Druge vrste gozdov, kot jih opredeljuje FAO, na primer spremenjeni naravni gozdovi, polnaravni gozdovi in gozdni nasadi, se ne bi smeli šteti za pragozdove. Glede na to, da so nekatera travinja izjemno biotsko raznovrstna tako v zmernem kot v tropskem podnebj, vključno s savanami, stepami, grmišči in prerijami z visoko biotsko raznovrstnostjo, pogonska biogoriva , druga tekoča biogoriva in biomasna goriva , proizvedena iz kmetijskih surovin, pridobljenih na teh zemljiščih, ne bi smela biti upravičena do spodbud iz te direktive. Komisija bi morala določiti ustrezna merila za opredelitev teh travinj z izjemno biotsko raznovrstnostjo v skladu z najboljšim razpoložljivim znanstvenim mnenjem in ustreznimi mednarodnimi standardi.

- (72) Zemljišča se ne bi smela spreminjati za proizvodnjo kmetijskih surovin za pogonska biogoriva , druga tekoča biogoriva in biomasna goriva , če njihovih izgub zalog ogljika po spremembi rabe ob upoštevanju nujnosti reševanja vprašanja podnebnih sprememb ne bi bilo mogoče v sprejemljivem roku uravnotežiti s prihranki emisij toplogrednih plinov zaradi proizvodnje in uporabe pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv . To bi gospodarskim subjektom prihranilo nepotrebne obremenjujoče raziskave in preprečilo spremembe namembnosti zemljišč z velikimi zalogami ogljika, za katera se nato izkaže, da niso primerna za proizvodnjo kmetijskih surovin za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva . Evidence svetovnih zalog ogljika kažejo na to, da bi bilo treba v to kategorijo vključiti mokrišča in nepretrgana gozdnata območja, katerih krošnje pokrivajo več kot 30 % površine.

[]

- (74) V okviru skupne kmetijske politike Unije bi morali kmetje izpolniti obsežen niz okoljskih zahtev, da bi lahko prejeli neposredno podporo. Skladnost z navedenimi zahtevami se lahko najbolj učinkovito preveri v okviru kmetijske politike. Vključitev navedenih zahtev v trajnostni sistem ni ustrezna, saj bi trajnostna merila za energijo iz biomase morala določati pravila, ki so objektivna in se uporabljajo globalno. Preverjanje skladnosti na podlagi te direktive bi poleg tega lahko povzročilo nepotrebno upravno breme.
- (75) Na ravni Unije je ustrezno uvesti trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov za biomasna goriva, ki se uporabljajo za proizvodnjo električne energije ter ogrevanje in hlajenje, da bi še naprej zagotavljali velike prihranke toplogrednih plinov v primerjavi z alternativami za fosilna goriva, preprečili nenamerne posledice za trajnost in spodbujali notranji trg.

- (76) Da bi kljub vse večjemu povpraševanju po gozdni biomasi zagotovili, da se pridobivanje biomase izvaja trajnostno v gozdovih, kjer je zagotovljeno obnavljanje, da je posebna pozornost namenjena območjem, ki so izrecno določena za varstvo biotske raznovrstnosti, krajin in posebnih naravnih elementov, da se viri biotske raznovrstnosti ohranjajo in je zalagam ogljika mogoče slediti, bi morale lesene surovine izhajati le iz gozdov, kjer se biomasa pridobiva v skladu z načeli trajnostnega gospodarjenja z gozdovi, ki so oblikovana v okviru mednarodnih procesov s področja gozdarstva (npr. Ministrske konference o varstvu gozdov v Evropi) in se izvajajo prek nacionalne zakonodaje ali dobrih praks gospodarjenja na ravni gozdarskih gospodarstev. Gospodarski subjekti bi morali sprejeti ustrezne ukrepe, da bi čim bolj zmanjšali tveganje za uporabo netrajnostne gozdne biomase za proizvodnjo energije. V ta namen bi morali gospodarski subjekti uvesti pristop na podlagi tveganja. Glede tega je primerno, da Komisija pripravi operativne smernice o preverjanju skladnosti s pristopom na podlagi tveganja, in sicer po posvetovanju z Odborom za upravljanje energetske unije in Stalnim odborom za gozdarstvo, ustanovljenim z Odločbo Sveta 89/367/EGS¹⁵.
- (77) Da bi čim bolj zmanjšali upravno breme, bi se morala trajnostna merila Unije in merila Unije za prihranek emisij toplogrednih plinov uporabljati le za električno energijo in ogrevanje z biomasnimi gorivi, proizvedenimi v obratih s [] **skupno nazivno vhodno toplotno močjo**, ki je enaka ali večja od 20 MW.

¹⁵ Odločba Sveta 89/367/EGS z dne 29. maja 1989 o ustanovitvi Stalnega odbora za gozdarstvo (UL L 165, 15.6.1989, str. 14).

- (78) Biomasna goriva bi se morala pretvarjati v električno energijo in toploto na učinkovit način, da bi se čim bolj povečali energetska varnost in prihranki emisij toplogrednih plinov kot tudi omejile emisije onesnaževalcev zraka in zmanjšal pritisk na omejene vire biomase. Iz tega razloga bi se javna podpora za obrate s [] **skupno nazivno vhodno toplotno močjo**, ki je enaka ali večja od 20 MW, če je potrebna, morala odobriti le obratom za soproizvodnjo z visokim izkoristkom, kakor je opredeljeno v členu 2(34) Direktive 2012/27/EU. Vendar bi morali biti obstoječi programi podpore za električno energijo, proizvedeno iz biomase, dovoljeni do njihovega končnega datuma za vse biomasne obrate. Poleg tega bi se električna energija, proizvedena iz biomase v novih obratih [] s **skupno nazivno vhodno toplotno močjo**, ki je enaka ali večja od 20 MW, morala upoštevati pri doseganju ciljev in obveznosti glede energije iz obnovljivih virov le v primeru obratov za soproizvodnjo z visokim izkoristkom. Državam članicam pa bi moralo biti v skladu s pravili o državni pomoči dovoljeno, da obratom odobrijo javno podporo za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov in upoštevajo električno energijo, ki jo ti proizvedejo, pri doseganju ciljev in obveznosti glede energije iz obnovljivih virov, da bi se preprečila večja odvisnost od fosilnih goriv z večjimi posledicami za podnebje in okolje, kadar bi državam članicam, potem ko bi izčrpale vse tehnične in gospodarske možnosti za vzpostavitev biomasnih obratov za soproizvodnjo z visokim izkoristkom, grozilo utemeljeno tveganje za zanesljivost oskrbe z električno energijo.
- (79) Minimalni prag za prihranke emisij toplogrednih plinov za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, ki se proizvajajo v novih obratih, bi bilo treba povečati, da bi izboljšali njihovo celotno bilanco toplogrednih plinov ter odvrnili nadaljnje naložbe v obrate z manjšimi prihranki emisij toplogrednih plinov. To povečanje zagotavlja varovala za naložbe v zmogljivosti za proizvodnjo pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv.
- (80) Na podlagi izkušenj pri praktičnem izvajanju trajnostnih meril Unije je primerno, da se na usklajen način okrepi vloga prostovoljnih mednarodnih in nacionalnih sistemov certificiranja za preverjanje skladnosti s trajnostnimi merili.

- (81) V interesu Unije je spodbujati razvoj prostovoljnih mednarodnih ali nacionalnih sistemov za določitev standardov za proizvodnjo trajnostnih pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv ter potrjevanje, da proizvodnja pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv te standarde izpolnjuje. Zato bi bilo treba sprejeti določbo, da se prizna, da sistemi zagotavljajo zanesljive dokaze in podatke, če izpolnjujejo ustrezne standarde glede zanesljivosti, preglednosti in neodvisne revizije. Da bi zagotovili, da se skladnost s trajnostnimi merili in merili za prihranek emisij toplogrednih plinov preverja na trden in usklajen način, in zlasti, da bi preprečili goljufije, bi morala biti Komisija pooblaščenca za določitev podrobnih izvedbenih pravil, vključno z ustreznimi standardi zanesljivosti, preglednosti in neodvisne revizije, ki se morajo uporabljati v prostovoljnih sistemih.
- (82) Prostovoljni programi imajo vse pomembnejšo vlogo pri dokazovanju skladnosti s trajnostnimi merili in merili za prihranek emisij toplogrednih plinov za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva. Zato je primerno, da Komisija od prostovoljnih sistemov, vključno s sistemi, ki jih je Komisija že priznala, zahteva, da redno poročajo o svojih dejavnostih. Taka poročila bi morala biti javno objavljena, da se poveča preglednost, Komisiji pa omogoči boljši nadzor. S takimi poročili bi Komisija tudi pridobila informacije, ki jih potrebuje za poročanje o delovanju prostovoljnih sistemov, da bi opredelila dobre prakse in po potrebi pripravila predlog za nadaljnje spodbujanje takšnih dobrih praks.
- (83) Da bi omogočili lažje delovanje notranjega trga, bi morala biti dokazila glede trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov za biomaso, ki se uporablja za energijo in je bila pridobljena v skladu s sistemom, ki ga je Komisija priznala, sprejeta v vseh državah članicah. Države članice bi morale prispevati k zagotavljanju pravilnega izvajanja načel za certificiranje v okviru prostovoljnih sistemov z nadzorom delovanja certifikacijskih organov, ki jih akreditira nacionalni akreditacijski organ, in s sporočanjem zadevnih pripomb odgovornim za prostovoljne sisteme.

- (84) Da bi preprečili nesorazmerno upravno breme, bi bilo treba določiti seznam privzetih vrednosti za običajne proizvodne postopke pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv, ki bi ga bilo treba posodobiti in razširiti, ko bodo na voljo novi zanesljivi podatki. Gospodarski subjekti bi morali biti vedno upravičeni do prihrankov emisij toplogrednih plinov za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, določenih s tem seznamom. Kadar je privzeta vrednost za prihranke emisij toplogrednih plinov iz proizvodnih postopkov pod zahtevano minimalno ravniyo prihrankov emisij toplogrednih plinov, bi bilo treba od proizvajalcev, ki želijo dokazati, da izpolnjujejo minimalno raven, zahtevati, da dokažejo, da so dejanske emisije, ki nastajajo pri njihovih proizvodnih postopkih, nižje od tistih, predpostavljenih v izračunu privzetih vrednosti.
- (85) Treba je določiti jasna pravila za izračun prihrankov emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv ter njihovih primerjalnih fosilnih goriv.
- (86) V skladu s sedanjim tehničnim in znanstvenim znanjem bi morala biti pri metodologiji obračunavanja toplogrednih plinov upoštevana pretvorba trdnih in plinastih biomasnih goriv v končno energijo, da bi bila metodologija usklajena z izračunom energije iz obnovljivih virov pri obračunavanju doseganja cilja Unije iz te direktive. Dodelitev emisij soproizvodom, ki se razlikuje od dodelitve emisij odpadkom in ostankom, bi se morala pregledati tudi, kadar se električna energija in/ali energija za ogrevanje in hlajenje proizvaja v obratih za soproizvodnjo ali obratih za mnogovrstno proizvodnjo.

[]

- (88) Če se namembnost zemljišča z velikimi zalogami ogljika v zemlji ali vegetaciji spremeni za pridelavo surovin za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, se bo nekaj shranjenega ogljika na splošno sprostilo v ozračje, kar bo privedlo do nastanka ogljikovega dioksida. Posledični negativni toplogredni učinek lahko izniči (včasih v veliki meri) pozitivni toplogredni učinek pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv. Pri izračunu prihrankov emisij toplogrednih plinov pri posameznih pogonskih biogorivih, drugih tekočih biogorivih in biomasnih gorivih bi bilo zato treba upoštevati vse učinke ogljika, ki jih povzroči taka sprememba namembnosti zemljišča. To je potrebno zaradi zagotovitve, da se v izračunu prihrankov emisij toplogrednih plinov upoštevajo vsi toplogredni učinki uporabe pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv.

- (89) Pri izračunavanju toplogrednega učinka spremembe namembnosti zemljišča bi morali gospodarski subjekti imeti možnost uporabe dejanske vrednosti za zaloge ogljika, povezane z referenčno rabo zemljišča in rabo zemljišča po spremembi namembnosti. Prav tako bi morali imeti možnost uporabiti standardne vrednosti. Delo Medvladnega foruma o podnebnih spremembah je primerna podlaga za takšne standardne vrednosti. To delo pa trenutno ni primerno izraženo v obliki, ki bi bila nemudoma uporabna za gospodarske subjekte. Komisija bi zato morala revidirati smernice z dne 10. junija 2010 za izračun zalog ogljika v zemljišču za namene Priloge V k tej direktivi, obenem pa zagotoviti skladnost z Uredbo (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta¹⁶.
- (90) Pri izračunu emisij toplogrednih plinov bi bilo treba upoštevati soproizvode, ki nastajajo pri proizvodnji in uporabi goriv. Substitucijska metoda je primerna za namene analize politike, ne pa za regulacijo posameznih gospodarskih subjektov in posameznih pošiljk goriv, namenjenih uporabi v prometu. V teh primerih je najprimerneje uporabiti metodo porazdelitve energije, saj je enostavna za uporabo, časovno predvidljiva, na najmanjšo mero zmanjšuje neproduktivne spodbude in daje rezultate, ki so na splošno primerljivi z rezultati, ki jih daje substitucijska metoda. Za namene analize politike bi morala Komisija v svojih poročilih prav tako navesti rezultate na podlagi substitucijske metode.
- (91) Soproizvodi se razlikujejo od ostankov iz kmetijstva in ostalih ostankov, saj so glavni namen proizvodnega postopka. Zato je primerno pojasniti, da so ostanki kmetijskih pridelkov ostanki in ne soproizvodi. To nima posledic za obstoječo metodologijo, temveč le pojasnjuje obstoječe določbe.

¹⁶ Uredba (EU) št. 525/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o mehanizmu za spremljanje emisij toplogrednih plinov in poročanje o njih ter za sporočanje drugih informacij v zvezi s podnebnimi spremembami na nacionalni ravni in ravni Unije ter o razveljavitvi Sklepa št. 280/2004/ES (UL L 165, 18.6.2013, str. 13).

- (92) Uveljavljena metoda porazdelitve energije, ki se uporablja kot pravilo za razdeljevanje emisij toplogrednih plinov med soproizvode, se je izkazala za učinkovito in bi jo bilo treba še naprej uporabljati. Ustrezno je uskladiti metodologijo za izračun emisij toplogrednih plinov, ki jih povzroča soproizvodnja toplote in električne energije, kadar se takšna soproizvodnja uporablja pri obdelavi pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv, z metodologijo, ki se uporablja za soproizvodnjo toplote in električne energije za končno uporabo.
- (93) Pri metodologiji so upoštevane manjše emisije toplogrednih plinov, ki jih povzroča soproizvodnja toplote in električne energije, v primerjavi z elektrarnami oz. toplarnami, pri čemer se upošteva koristnost toplote v primerjavi z električno energijo in koristnost toplote pri različnih temperaturah. Iz tega sledi, da bi višja temperatura morala nositi večji delež skupnih emisij toplogrednih plinov kot toplota pri nizki temperaturi, kadar se toplota soproizvaja z električno energijo. V metodologiji je upoštevan celotni postopek do proizvodnje končne energije, vključno s pretvorbo v toploto in električno energijo.
- (94) Ustrezno je, da se podatki, uporabljeni pri izračunu teh privzetih vrednosti, pridobijo iz neodvisnih znanstvenih strokovnih virov in se ustrezno posodablajo, ko ti viri napredujejo pri svojem delu. Komisija bi morala navedene vire spodbujati, da pri posodabljanju upoštevajo emisije iz pridelave, učinke regionalnih in podnebnih pogojev, učinke pridelave z uporabo trajnostnih kmetijskih metod in metod ekološkega kmetovanja ter znanstveni prispevek proizvajalcev v Uniji in tretjih državah ter civilne družbe.
- (95) Po svetu raste povpraševanje po kmetijskih surovinah. Delni odgovor na to rastoče povpraševanje bo povečanje površine kmetijskih zemljišč. Eden od načinov povečanja površine zemljišč za pridelavo je sanacija močno degradiranih zemljišč, ki jih v njihovem sedanjem stanju ni mogoče izkoriščati v kmetijske namene. Spodbujanje pogonskih biogoriv, drugih tekočih pogonskih biogoriv in biomasnih goriv bo še povečalo povpraševanje po kmetijskih surovinah, zato bi bilo treba v okviru trajnostnega sistema spodbujati uporabo saniranih degradiranih zemljišč.

- (96) Da bi zagotovili usklajeno izvajanje metodologije izračuna emisij toplogrednih plinov in jo uskladili z najnovejšimi znanstvenimi dokazi, bi morala biti Komisija pooblaščen, da prilagodi metodološka načela in vrednosti, ki so potrebne za ocenjevanje, ali so bila merila za prihranek emisij toplogrednih plinov izpolnjena, in odloči, da poročila, ki so jih predložile države članice in tretje države, vsebujejo točne podatke o emisijah zaradi pridelave surovin.
- (96a) Evropska plinska omrežja postajajo vse bolj povezana. Spodbujanje proizvodnje in uporabe biometana, njegovo vbrizgavanje v omrežje za zemeljski plin in čezmejna trgovina ustvarjajo potrebo po zagotovitvi pravilnega obračunavanja energije iz obnovljivih virov, pa tudi po izogibanju dvojnih spodbud, ki izhajajo iz različnih programov podpore v različnih državah članicah. Sistem masne bilance, povezan s preverjanjem trajnosti energije iz biomase, bi moral prispevati k reševanju teh vprašanj.**
- (97) Za dosego ciljev te direktive morajo Unija in države članice nameniti znatna finančna sredstva za raziskave in razvoj tehnologij na področju energije iz obnovljivih virov. Evropski inštitut za inovacije in tehnologijo bi moral veliko prednost nameniti raziskavam in razvoju tehnologij za energijo iz obnovljivih virov.
- (98) Pri izvajanju te direktive bi bilo treba ustrezno upoštevati določbe Konvencije o dostopu do informacij, sodelovanju javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah, zlasti kot se izvajajo na podlagi Direktive 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹⁷.

¹⁷ Direktiva 2003/4/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. januarja 2003 o dostopu javnosti do informacij o okolju (UL L 41, 14.2.2003, str. 26).

- (99) Da bi spremenili ali dopolnili nebistvene določbe te direktive, bi bilo treba na Komisijo prenesti pooblastila za sprejemanje aktov v skladu s členom 290 Pogodbe o delovanju Evropske unije glede seznama surovin za proizvodnjo naprednih pogonskih biogoriv, katerih prispevek k obveznosti za dobavitelje goriv v prometu je omejen; prilagoditve energijske vsebnosti goriv, namenjenih uporabi v prometu, znanstvenemu in tehničnemu napredku; metodologije za določitev deleža pogonskih biogoriv, ki izhajajo iz biomase, ki se obdeluje s fosilnimi gorivi v skupnem postopku; izvajanja sporazumov o vzajemnem priznavanju potrdil o izvoru; določitve pravil o spremljanju delovanja sistema potrdil o izvoru in pravil za izračun toplogrednega učinka pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in njihovih primerjalnih fosilnih goriv. Zlasti je pomembno, da se Komisija pri pripravljalnem delu ustrezno posvetuje, vključno na ravni strokovnjakov, in da se ta posvetovanja izvedejo v skladu z načeli, določenimi v Medinstitucionalnem sporazumu o boljši pripravi zakonodaje z dne 13. aprila 2016 . Za zagotovitev enakopravnega sodelovanja pri pripravi delegiranih aktov bi Evropski parlament in Svet zlasti morala vse dokumente prejeti sočasno s strokovnjaki iz držav članic, njuni strokovnjaki pa bi morali imeti možnost, da se sistematično udeležujejo sestankov strokovnih skupin Komisije, ki se ukvarjajo s pripravo delegiranih aktov.

[]

- (101) Ker cilja te direktive, namreč doseganja najmanj 27-odstotnega deleža energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije v Uniji do leta 2030, države članice ne morejo doseči v zadostni meri, saj se lahko zaradi obsega ukrepanja bolje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti, določenim v členu 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti, določenim v navedenem členu, ta direktiva ne presega okvira, ki je potreben za doseg teh ciljev.

- (102) Obveznost prenosa te direktive v nacionalno pravo bi morala biti omejena na tiste določbe, ki pomenijo vsebinsko spremembo v primerjavi s predhodno direktivo. Obveznost prenosa določb, ki so nespremenjene, izhaja iz predhodne direktive.
- (103) V skladu s Skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitvenih dokumentih¹⁸ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med elementi direktive in ustreznimi deli nacionalnih instrumentov za prenos.
- (104) Ta direktiva ne bi smela posegati v obveznosti držav članic v zvezi z rokom za prenos direktiv v nacionalno zakonodajo, ki je naveden v delu B Priloge XI –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

Člen 1

Predmet urejanja

Ta direktiva določa skupen okvir za spodbujanje energije iz obnovljivih virov. Določen je zavezujoč cilj Unije za skupni delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije leta 2030. Določena so tudi pravila o finančni podpori za električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov, samoporabi električne energije iz obnovljivih virov, rabi energije iz obnovljivih virov v sektorjih ogrevanja, hlajenja in prometa ter regionalnem sodelovanju med državami članicami in s tretjimi državami, potrdilih o izvoru, upravnih postopkih ter informacijah in usposabljanju. Določena so trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva.

¹⁸ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

Člen 2

Opredelitve pojmov

Za namene te direktive se uporabljajo opredelitve pojmov iz Direktive 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹⁹.

Uporabljajo se tudi naslednje opredelitve:

(a) „energija iz obnovljivih virov“ pomeni energijo iz obnovljivih nefosilnih virov, namreč veter, sonce (sončni toplotni in sončni fotovoltaični viri), geotermalno energijo, **energijo** okolice [], energijo plimovanja, valovanja in drugo energijo oceanov, vodno energijo, biomaso, deponijski plin, plin, pridobljen z napravami za čiščenje odplak, in biopline;

(b) „energija okolice []“ pomeni **naravno [] toploto in energijo, nakopičeno v omejenem okolju**, [] ki se lahko shranjuje v zunanjem zraku, [] pod trdnim zemeljskim površjem ali v površinski vodi. []

(b a) „geotermalna energija“ pomeni energijo, ki je shranjena v obliki toplote pod trdnim zemeljskim površjem;

(c) „biomasa“ pomeni biološko razgradljive dele proizvodov, odpadkov in ostankov biološkega izvora iz kmetijstva, vključno s snovmi rastlinskega in živalskega izvora, gozdarstva in z njima povezanih proizvodnih dejavnosti, vključno z ribištvom in ribogojstvom, ter biološko razgradljive dele odpadkov, vključno z industrijskimi in komunalnimi odpadki biološkega izvora;

¹⁹ Direktiva 2009/72/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o skupnih pravilih notranjega trga z električno energijo in o razveljavitvi Direktive 2003/54/ES (UL L 211, 14.8.2009, str. 55).

(d), „bruto končna poraba energije“ pomeni energente, dobavljene za energetske namene industriji, prometu, gospodinjstvom, storitvenemu sektorju, vključno z javnim sektorjem, kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvu, vključno z električno energijo in toploto, ki jo porabi energetska panoga za proizvodnjo električne energije in toplote, ter izgubami električne energije in toplote pri distribuciji in prenosu;

(e), „daljinsko ogrevanje“ ali „daljinsko hlajenje“ pomeni distribucijo toplote v obliki pare, vroče vode ali ohlajenih tekočin iz centralnega proizvodnega vira prek omrežja do več zgradb ali zemljišč za namene ogrevanja ali hlajenja prostorov ali za procesno ogrevanje ali hlajenje;

(f) „druga tekoča biogoriva“ pomenijo tekoča goriva za energetske namene, razen za promet, tudi električno energijo in energijo za ogrevanje in hlajenje, proizvedeno iz biomase;

(g), „pogonska biogoriva“ pomenijo tekoča goriva za uporabo v prometu, proizvedena iz biomase;

(h), „potrdilo o izvoru“ pomeni elektronski dokument, katerega edini namen je končnemu odjemalcu dokazati, da sta bila določen delež oziroma določena količina energije proizvedena iz obnovljivih virov ;

(i) „program podpore“ pomeni vsak instrument, program ali mehanizem, ki ga uporabi država članica ali skupina držav članic in spodbuja uporabo energije iz obnovljivih virov z zmanjševanjem stroškov te energije, povečanjem cene, po kateri se lahko prodaja, ali povečanjem količine nabavljene energije na podlagi obveznosti glede energije iz obnovljivih virov ali drugače. Sem med drugim spadajo naložbena pomoč, davčne oprostitve ali olajšave, vračilo davkov, programi podpore, ki zavezujejo k uporabi energije iz obnovljivih virov, vključno s tistimi programi, ki uporabljajo zelene certifikate, in neposredni programi zaščite cen, vključno s tarifami za dovajanje toka in **spremenljivimi ali fiksnimi** plačili premij;

(j) „obveznost glede energije iz obnovljivih virov“ pomeni program podpore, ki od proizvajalcev energije zahteva, da v svojo proizvodnjo vključijo določen delež energije iz obnovljivih virov, ki od dobaviteljev energije zahteva, da v svojo dobavo vključijo določen delež energije iz obnovljivih virov, ali ki od odjemalcev energije zahteva, da v svojo porabo vključijo določen delež energije iz obnovljivih virov. Sem sodijo tudi programi, pri katerih se takšne zahteve lahko izpolnijo z zelenimi certifikati;

(k) „dejanska vrednost“ pomeni prihranek emisij toplogrednih plinov med nekaterimi ali vsemi stopnjami postopka proizvodnje določenega pogonskega biogoriva, izračunan po metodologiji iz dela C Priloge V;

(l) „tipična vrednost“ pomeni oceno emisij toplogrednih plinov in prihranka emisij toplogrednih plinov med postopkom proizvodnje določenega pogonskega biogoriva, drugega tekočega biogoriva ali biomasnega goriva, ki je reprezentativna za porabo v Uniji ;

(m) „privzeta vrednost“ pomeni vrednost, izračunano na podlagi tipične vrednosti z uporabo vnaprej določenih dejavnikov, ki se lahko pod pogoji, določenimi v tej direktivi, uporablja namesto dejanske vrednosti;

(n) „odpadki“ so opredeljeni kakor v členu 3(1) Direktive 2008/98/ES; v tej opredelitvi niso zajete snovi, ki so bile namerno spremenjene ali onesnažene, da bi ustrezale navedeni opredelitvi;

(o) „poljščine z visoko vsebnostjo škroba“ pomenijo poljščine, večinoma žitarice (ne glede na to, ali se uporabijo le zrna ali pa se uporabi cela rastlina, kot v primeru silažne koruze), gomoljnice in korenovke (kot so krompir, topinambur, sladki krompir, maniok in jam) ter stebelne gomoljnice (kot sta kolokazija in malanga);

(p) „lesna celuloza“ pomeni material, sestavljen iz lignina, celuloze in hemiceluloze, kot so biomasa, pridobljena iz gozdov, gozdne energijske poljščine ter ostanki in odpadki iz gozdarstva;

(q) „neživilska celuloza“ pomeni surovine, ki so pretežno sestavljene iz celuloze in hemiceluloze ter imajo nižjo vsebnost lignina kot lesna celuloza; vključuje ostanke poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo (kot so slama, koruzna stebila, ličje in lupine), travnate energijske poljščine z nizko vsebnostjo škroba (kot so ljuljka, proso, miskant in navadna kanela) ter pokrovne poljščine pred in za glavnimi poljščinami 11, industrijske ostanke (vključno z ostanki poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo, potem ko so bili izločeni rastlinska olja, sladkorji, škrob in proteini) in materiale iz bioloških odpadkov;

(r) „ostanek“ pomeni snov, ki ni eden od končnih proizvodov, ki so neposredni cilj proizvodnega postopka; ni primarni cilj proizvodnega postopka in postopek ni bil namerno spremenjen zaradi njegove proizvodnje;

(s) „tekoča in plinasta goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, namenjena uporabi v prometu“ pomenijo tekoča ali plinasta goriva, ki niso pogonska biogoriva in katerih energijska vsebnost izhaja iz obnovljivih virov energije, ki ni biomasa, ter se uporabljajo v prometu;

(t) „ostanki iz kmetijstva, akvakulture, ribištva in gozdarstva“ pomeni ostanke, ki neposredno nastajajo v kmetijstvu, akvakulturi, ribištvu in gozdarstvu, in ne zajemajo ostankov, ki nastajajo v z njimi povezanih panogah ali predelavi;

(u) „pogonska biogoriva in drugatekoča biogoriva z nizkim tveganjem za posredno spremembo rabe zemljišč“ pomenijo pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva, katerih surovine so bile proizvedene v okviru sistemov, ki zmanjšujejo izpodrivanje proizvodnje za namene, ki niso proizvodnja pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv, in ki so v skladu s trajnostnimi merili za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva iz člena 26;.

(x) „operater distribucijskega sistema“ pomeni operaterja, kot je opredeljen kot v členu 2(6) Direktive 2009/72/ES;

- (y) „odpadna toplota ali odpadni hlad“ pomeni toploto ali hlad, ki nastane kot stranski proizvod v industrijskih obratih, **obratih terciarnega sektorja []** ali elektrarnah, **razen kjer se uporablja sočasna proizvodnja toplote in električne energije**, in bi se brez dostopa do sistema daljinskega ogrevanja ali hlajenja neuporabljen odvedel v zrak ali vodo;
- (z) „nadomestitev stare zmogljivosti z novo zmogljivostjo“ pomeni obnovo elektrarn za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, vključno s popolno ali delno zamenjavo obratov ali operacijskih sistemov in naprav, da se nadomesti zmogljivost ali poveča učinkovitost **ali zmogljivost obrata**;
- (aa) „samoporabnik električne energije iz obnovljivih virov“ pomeni dejavnega odjemalca, kot je opredeljen v Direktivi [direktiva MDI], ki **deluje v omejenem okviru in proizvaja električno energijo iz obnovljivih virov za svoje lastne potrebe []** ter morda shranjuje in prodaja **lastno** električno energijo iz obnovljivih virov, [] če navedene dejavnosti negospodinjiskim samoporabnikom električne energije iz obnovljivih virov ne predstavljajo osnovne poslovne ali poklicne dejavnosti;
- []
- (cc) „pogodba o nakupu električne energije“ pomeni pogodbo, v kateri se pravna oseba zaveže k nakupu električne energije iz obnovljivih virov neposredno pri proizvajalcu električne energije;
- (dd) „poljščine, ki se uporabljajo za živila in krmo“ pomenijo poljščine z visoko vsebnostjo škroba, rastline za pridelavo sladkorja in oljnice, ki se pridelujejo na kmetijskih zemljiščih kot glavne poljščine in ne vključujejo ostankov, odpadkov ali lesne celuloze; **vmesne poljščine, kot so dosevki in pokrovne poljščine, se ne štejejo za glavne poljščine**;
- (ee) „napredna pogonska biogoriva“ pomenijo pogonska biogoriva, proizvedena iz surovin, navedenih v delu A Priloge IX;

- (ff) „reciklirana ogljična goriva“²⁰ pomenijo tekoča in plinska goriva, ki se proizvajajo iz plinov iz predelave odpadkov in izpušnih plinov neobnovljivega izvora iz industrijskih obratov;
- (gg) „dobavitelj goriva“ pomeni subjekt, ki oskrbuje trg z gorivom in je odgovoren za prenos goriva [] čez kraj, kjer je treba plačati trošarino, ali, v primeru električne energije ali če trošarine ni treba plačati, kateri koli drug ustrezen subjekt, ki ga določi država članica;
- (hh) „kmetijska biomasa“ pomeni biomaso, proizvedeno v kmetijstvu;
- (ii) „gozdna biomasa“ pomeni biomaso, proizvedeno v gozdarstvu;
- []
- (kk) „MSP“ pomeni mikro, malo ali srednje podjetje, kot je opredeljeno v Priporočilu Komisije 2003/361/ES²¹;
- (ll) „obnovitev gozda“ pomeni ponovno vzpostavitev gozdnega sestoja z naravnimi ali umetnimi sredstvi po odstranitvi prejšnjega sestoja s posekom ali zaradi naravnih vzrokov, vključno z ognjem ali neurjem;
- (mm) „gozdarsko gospodarstvo“ pomeni eno ali več gozdnih parcel in druga gozdna zemljišča, ki sestavljajo eno samo enoto z vidika upravljanja ali izkoriščanja;

²⁰ **Opomba:** za ta reciklirana ogljična goriva je treba metodologijo za izračun prihrankov toplogrednih plinov določiti z delegiranim aktom v skladu s členom 25(6), raven prihrankov emisij toplogrednih plinov pa je v členu 25 določena na 70 %.

²¹ Priporočilo Komisije z dne 6. maja 2003 o opredelitvi mikro, malih in srednjih podjetij (UL L 124, 20.5.2003, str. 36).

- (nn) „biološki odpadki“ pomenijo **biološke odpadke, kot so opredeljeni v členu 3(4) Direktive 2008/98/ES** [];
- (oo) „preostala mešanica energijskih virov“ pomeni skupno letno mešanico energijskih virov države članice, ki ne vključuje deleža, ki ga krijejo razveljavljena potrdila o izvoru;
- (pp) „biomasna goriva“ pomenijo plinasta in trdna goriva, proizvedena iz biomase;
- (qq) „bioplin“ pomeni plinasta goriva, proizvedena z biomase;
- (rr) „odprt razpis“ pomeni razpisni postopek za postavitev obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki ga organizira določena država članica in je odprt za ponudbe v okviru projektov v eni ali več drugih državah članicah;
- (ss) „skupen razpis“ pomeni razpisni postopek za postavitev obratov za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, ki ga pripravita in organizirata dve ali več držav članic in je odprt za projekte v vseh vključenih državah članicah;
- (tt) „odprt sistem certifikatov“ pomeni sistem certifikatov v določeni državi članici, ki je odprt za obrate, ki se nahajajo v eni ali več drugih državah članicah;
- (uu) „finančni instrumenti“ pomenijo finančne instrumente, kot so opredeljeni v Uredbi (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta²²;
- (vv) **„območje izvora“ pomeni geografsko določeno območje, s katerega izvira gozdna biomasa, za katerega so na voljo zanesljive in neodvisne informacije ter kjer so pogoji dovolj enotni, da se ocenijo tveganja glede značilnosti trajnosti in zakonitosti gozdne biomase;**

²² Uredba (EU, Euratom) št. 966/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o finančnih pravilih, ki se uporabljajo za splošni proračun Unije in razveljavitvi Uredbe Sveta (ES, Euratom) št. 1605/2002 (UL L 298, 26.10.2012, str. 1).

(ww) „skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov“ pomenijo pravni subjekt, ki ga po veljavni nacionalni zakonodaji dejansko nadzorujejo delničarji ali člani, ki so fizične osebe, lokalni organi, vključno z občinami, ali mala in mikro podjetja v bližini projektov na področju energije iz obnovljivih virov, ki jih ima ta skupnost v lasti in jih razvija. Glavni cilj energetske skupnosti je zagotoviti okoljske, gospodarske ali socialne koristi za skupnost svojih članov ali lokalnih območij, kjer deluje, in ne toliko finančne dobičke; V zvezi z dejavnostmi v sektorju električne energije se obravnava kot energetska skupnost, kot je opredeljena v Direktivi [direktiva MDI].

□

Člen 3

Zavezujoč skupni cilj Unije za leto 2030

1. Države članice skupaj zagotovijo, da delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije Unije leta 2030 znaša najmanj 27 %.
2. Prispevki posameznih držav članic k temu splošnemu cilju za leto 2030 se določijo in sporočijo Komisiji v okviru celovitih nacionalnih energetskih in podnebnih načrtov v skladu s členi 3 do 5 in členi 9 do 11 Uredbe [Upravljanje].
3. **Od 1. januarja 2021 dalje delež energije iz obnovljivih virov v bruto končni porabi energije posamezne države članice ni nižji od deleža, prikazanega v tretjem stolpcu razpredelnice v delu A Priloge I. Države članice sprejmejo potrebne ukrepe za zagotovitev upoštevanja tega izhodišča. Če država članica ne ohranja svojega osnovnega deleža, izmerjenega v obdobju enega leta, se uporabljata prvi in drugi pododstavek člena 27(4a) Uredbe [Upravljanje].**

4. Komisija podpira visok cilj držav članic z zagotovitvijo okvira, ki vključuje okrepljeno uporabo sredstev Unije, predvsem finančnih instrumentov, zlasti [] za **naslednje namene**:

- a) **zmanjšanje stroškov kapitala za projekte na področju energije iz obnovljivih virov;**
- b) **razvoj omrežne infrastrukture za prenos in distribucijo, pametnih omrežij, skladiščnih objektov in medsebojnih povezav, [] da bi dosegli cilj 15-odstotne elektroenergetske povezanosti [] do leta 2030, da se v elektroenergetskem sistemu poveča tehnično in ekonomsko sprejemljiva raven energije iz obnovljivih virov;**
- c) **okrepljeno regionalno sodelovanje med državami članicami ter med državami članicami in tretjimi državami s skupnimi projekti, skupnimi programi podpore in odprtjem programov podpore za električno energijo iz obnovljivih virov za proizvajalce s sedežem v drugih državah članicah.**

4a. **Komisija podpira države članice, ki se odločijo, da bodo prispevale k zavezujočemu splošnemu cilju Unije z uporabo mehanizmov sodelovanja, in sicer z vzpostavitvijo spodbujevalne platforme.**

Člen 4

Finančna podpora za električno energijo iz obnovljivih virov

1. [] Da bi dosegle cilj Unije, določen v členu 3(1), in **zadevne prispevke držav članic k temu cilju, določene na nacionalni ravni za uporabo energije iz obnovljivih virov**, države članice lahko uporabijo programe podpore. S programi podpore za električno energijo iz obnovljivih virov se **spodbudi vključevanje električne energije iz obnovljivih virov na trg električne energije na tržen in tržno prilagodljiv način []**, ob izogibanju nepotrebnega izkrivljanja trgov električne energije [].

2. Podpora za električno energijo iz obnovljivih virov je zasnovana za vključitev električne energije iz obnovljivih virov na trg električne energije in zagotovitev, da se proizvajalci energije iz obnovljivih virov odzivajo na cenovne signale trga in čim bolj povečajo svoje tržne prihodke. **V ta namen se odobrijo neposredni programi zaščite cen v obliki [] tržne premije, ki je med drugim lahko spremenljiva ali fiksna. Države članice lahko v skladu z [direktivo o električni energiji] in [uredbo o električni energiji] razmislijo o oblikovanju posebnih pogojev za podpiranje manjših obratov in predstavitevnih projektov.**

3. Države članice zagotovijo, da se podpora za električno energijo iz obnovljivih virov dodeli na odprt, pregleden, konkurenčen, nediskriminatoren in stroškovno učinkovit način. **Države članice lahko razmislijo o oblikovanju posebnih pogojev ali zagotovitvi izjem pri konkurenčnih postopkih zbiranja ponudb, zlasti za manjše obrate in predstavitvene projekte.**

Države članice lahko tudi preučijo mehanizme za zagotavljanje regionalne raznolikosti pri uporabi energije iz obnovljivih virov, zlasti da se zagotovi stroškovno učinkovit sistem vključevanja.

3a. Države članice lahko razmislijo o omejitvi konkurence med tehnologijami na podlagi enega ali več naslednjih ciljev, če teh ciljev ni mogoče obravnavati pri zasnovi podpore: cilji razvoja omrežij in sistemov, dolgoročnejši potencial določene tehnologije, cilj diverzifikacije mešanice energijskih virov, cilj preprečevanja izkrivljanja na trgu surovin in stroški povezovanja sistema.

[]

5. Ta člen se uporablja brez poseganja v člena 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije [].

Člen 5

Odprtje programov podpore za električno energijo iz obnovljivih virov

1. Države članice imajo v skladu s členi 7 do 13 te direktive pravico odločiti, v kolikšni meri bodo podpirale energijo iz obnovljivih virov, proizvedeno v drugih državah članicah. Vendar pa lahko države članice v skladu s pogoji iz tega člena dajo na voljo podporo za električno energijo, proizvedeno iz obnovljivih virov, proizvajalcem s sedežem v drugih državah članicah.

[] Države članice **lahko tako določijo**, da sta [] podpora [] za **delež** na nov podprtih zmogljivosti ali proračun, ki jim je namenjen, vsako leto [] odprta za naprave v drugih državah članicah.

Države članice so pozvane, nas si [] prizadevajo, da bi bil ta delež vsako leto vsaj 10 % med letoma 2021 in 2025 ter vsaj 15 % med letoma 2026 in 2030, vendar lahko od teh deležev tudi odstopajo, med drugim zaradi nižje ravni elektroenergetske povezanosti v državi članici v določenem letu. []

2a. Države članice lahko zahtevajo tudi dokazilo o fizičnem uvozu. Vendar pa ne spreminjajo, predrugačijo ali kako drugače vplivajo na časovne razporede med območji in prištevanje zmogljivosti zaradi proizvajalcev, ki sodelujejo v čezmejnih programih podpore. Čezmejna izmenjava električne energije se določi zgolj kot rezultat prištevanja zmogljivosti v skladu s [členom 14 uredbe o trgu električne energije].

[] 3. [] Če se država članica odloči, da bo odprla podporo za proizvajalce s sedežem v drugih državah članicah, se navedene sodelujoče države članice dogovorijo o načelih sodelovanja v čezmejnih programih podpore za energijo iz obnovljivih virov. Ti dogovori zajemajo vsaj načela prištevanja električne energije iz obnovljivih virov, podprte v okviru čezmejne podpore [].

4. Komisija do leta 2025 oceni stroške in koristi določb iz tega člena [] za uvajanje električne energije iz obnovljivih virov v Uniji. []

Člen 6

Stabilnost finančne podpore

Države članice brez poseganja v prilagoditve, potrebne za upoštevanje **členov 107 in 108 Pogodbe o delovanju Evropske unije []**, zagotovijo, da se raven podpore za projekte na področju energije iz obnovljivih virov in pogoji v zvezi s podporo ne revidirajo na način, ki bi [] **omejeval** pravice, podeljene v povezavi s tem, in **škodoval** gospodarski **uspešnosti** podprtih projektov.²³ **Ta določba ne vpliva na možnost držav članic, da prilagodijo raven podpore glede na objektivna merila [], pod pogojem, da so takšna merila določena v prvotni zasnovi programa podpore [].**

Člen 7

Izračun deleža energije iz obnovljivih virov

1. Bruto končna poraba energije iz obnovljivih virov v vsaki državi članici se izračuna kot vsota:

- (a)bruto končne porabe električne energije iz obnovljivih virov;
- (b)bruto končne porabe energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje ter
- (c)končne porabe energije iz obnovljivih virov v prometu.

Plin, električna energija in vodik iz obnovljivih virov energije se za izračun deleža bruto končne porabe energije iz obnovljivih virov pod točko (a), (b) ali (c) prvega pododstavka upoštevajo samo enkrat.

²³ **Opomba: glej besedilo, dodano uvodni izjavi 18.**

Ob upoštevanju drugega pododstavka člena 26(1) se pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, ki ne izpolnjujejo trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov iz člena 26(2) do (7), ne upoštevajo.

[]²⁴

2. Za namene odstavka 1(a) se bruto končna poraba električne energije iz obnovljivih virov izračuna kot količina električne energije, proizvedene v državi članici iz obnovljivih virov energije, pri čemer je vključena proizvodnja električne energije pri samoporabnikih in v skupnostih na področju energije iz obnovljivih virov, ni pa vključena proizvodnja električne energije v akumulacijskih prečrpovalnih napravah iz vode, ki se najprej prečrpa navzgor.

V obratih na več goriv, ki uporabljajo obnovljive in konvencionalne vire, se upošteva samo del električne energije, proizveden iz obnovljivih virov energije. Za namene tega izračuna se izračuna prispevek vsakega vira energije na podlagi energijske vsebnosti.

Električna energija, proizvedena v hidroelektrarnah in vetrnih elektrarnah, se upošteva v skladu z normalizacijskimi pravili iz Priloge II.

3. Za namene odstavka 1(b) se bruto končna poraba energije iz obnovljivih virov za ogrevanje in hlajenje izračuna kot količina energije za ogrevanje in hlajenje na daljavo, proizvedene v državah članicah iz obnovljivih virov, vključno s porabo druge energije iz obnovljivih virov v industriji, gospodinjstvih, storitvenem sektorju, kmetijstvu, gozdarstvu in ribištvu za namene ogrevanja, hlajenja in predelave.

V obratih na več goriv, ki uporabljajo obnovljive in konvencionalne vire, se upošteva samo del energije za ogrevanje in hlajenje, proizveden iz obnovljivih virov energije. Za namene tega izračuna se izračuna prispevek vsakega vira energije na podlagi energijske vsebnosti.

²⁴ **Opomba: ta pododstavek je bil prestavljen v člen 25 o vključevanju energije iz obnovljivih virov v prometnem sektorju.**

Energija okolice [] in geotermalna energija, ki se uporabljata za ogrevanje in hlajenje s pomočjo [] toplotnih črpalk in sistemov daljinskega hlajenja, se upoštevata za namene odstavka 1(b), če končna proizvedena energija znatno presega primarni vnos energije, potreben za delovanje toplotnih črpalk. Količina toplote **ali hladu**, ki se za namene te direktive šteje kot energija iz obnovljivih virov, se izračuna v skladu z metodologijo iz Priloge VII, pri čemer se upošteva raba energije v vseh sektorjih končne rabe.

Toplota, ki jo proizvedejo pasivni energetske sistemi, pri katerih se nižja poraba energije doseže pasivno z izkoriščanjem konstrukcije zgradbe ali toplote, proizvedene z energijo iz obnovljivih virov, se za namene odstavka 1(b) ne upošteva.

Komisija najpozneje do 31. decembra 2018 z izvedbenimi akti v skladu s členom 31 sprejme vmesno metodologijo za izračun količine energije iz obnovljivih virov, ki se uporablja za hlajenje in daljinsko hlajenje.

Komisija najpozneje do 31. decembra 2021 z delegiranimi akti v skladu s členom 32 spremeni Prilogo VII z metodologijo za izračun količine energije iz obnovljivih virov, ki se uporablja za hlajenje in daljinsko hlajenje, da bi nadalje razvila in opredelila vmesno metodologijo iz petega pododstavka.

Obe metodologiji vključujeta minimalne sezonske faktorje učinkovitosti za toplotne črpalke, ki delujejo v obratni smeri. Izvedbeni akti iz petega pododstavka se prenehajo uporabljati takoj, ko se začne uporabljati delegirani akt iz šestega pododstavka.²⁵

²⁵ Opomba: Komisija bi morala za namene osnutkov energetskih in podnebnih načrtov pravočasno zagotoviti smernice. Poleg tega bi bilo treba prvi osnutek za izračun daljinskega hlajenja iz obnovljivih virov predložiti najpozneje do 31. decembra 2020.

4. Za namene odstavka 1(c) se [] bruto končna poraba energije iz obnovljivih virov v prometu [] izračuna kot vsota vseh pogonskih biogoriv, biomasnih goriv ter tekočih in plinastih goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, porabljenih v prometnem sektorju. Vendar se tekoča in plinasta goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, namenjena uporabi v prometu, ki so proizvedena iz električne energije iz obnovljivih virov, v izračun v skladu z odstavkom 1(a) vključijo samo pri izračunu količine električne energije, proizvedene v določeni državi članici iz obnovljivih virov energije.

[]²⁶

7. Delež energije iz obnovljivih virov je bruto končna poraba energije iz obnovljivih virov, deljena z bruto končno porabo energije iz vseh virov energije, izražena v odstotkih.

Za namene prvega pododstavka se vsota iz odstavka 1 prilagodi v skladu s členi 5, 8, 10, 12 in 13.

Pri izračunu bruto končne porabe energije države članice za namen ocene njenega izpolnjevanja ciljev in okvirnega načrtanega poteka iz te direktive se šteje, da količina energije, porabljene v letalstvu, kot delež bruto končne porabe energije navedene države članice, znaša največ 6,18 %. Za Ciper in Malto se šteje, da količina energije, porabljene v letalstvu, kot delež bruto končne porabe energije navedenih držav članic, znaša največ 4,12 %.

8. Metodologija in opredelitve, uporabljene pri izračunu deleža energije iz obnovljivih virov, so metodologija in opredelitve iz Uredbe (ES) št. 1099/2008.

Države članice zagotovijo skladnost statističnih informacij, uporabljenih pri izračunu navedenih sektorskih in skupnih deležev, ter statističnih informacij, ki jih posredujejo Komisiji v skladu z Uredbo (ES) št. 1099/2008.

²⁶ **Opomba:** To črtano besedilo v zvezi s prometnim sektorjem je zdaj vključeno v člen 25.

Člen 8

Platforma Evropske unije za razvoj energije iz obnovljivih virov in statistični prenosi med državami članicami

1. Države članice lahko sklenejo dogovore o statističnih prenosih določene količine energije iz obnovljivih virov iz ene države članice v drugo. Prenesena količina se:

(a) odšteje od količine energije iz obnovljivih virov, ki se za namene te direktive upošteva pri oceni deleža energije iz obnovljivih virov države članice, ki izvaja prenos, ter

(b) doda količini energije iz obnovljivih virov, ki se za namene te direktive upošteva pri oceni deleža energije iz obnovljivih virov države članice, ki sprejema prenos.

1a. Komisija za lažje uresničevanje zavezujočega cilja Unije, prispevkov posameznih držav članic k temu cilju, kot je določen v členu 3 te direktive, in statističnih prenosov v skladu z odstavkom 1 tega člena ustanovi platformo Evropske unije za razvoj energije iz obnovljivih virov (v nadaljnjem besedilu: ERDP). Države članice lahko tej platformi prostovoljno sporočajo letne podatke o svojih prispevkih k zavezujočemu cilju EU za leto 2030 ali kateremu koli merilu, določenemu za spremljanje napredka pri izvajanju uredbe [Upravljanje], vključno s pričakovanim nezadostnim ali presežnim uresničevanjem, ter navedejo ceno, pri kateri bi bile pripravljene sprejeti prenos morebitnega presežka pri proizvodnji energije iz obnovljivih virov v drugo državo članico ali iz nje. Dejanska cena teh prenosov bo določena za vsak primer posebej na podlagi mehanizma ERDP za usklajevanje povpraševanja in ponudbe.

1b. Komisija zagotovi, da je ERDP sposobna usklajevati povpraševanje in ponudbo za količino energije iz obnovljivih virov, ki se upošteva pri merjenju deleža energije iz obnovljivih virov države članice na podlagi cen ali drugih dodatnih meril, ki jih določi država članica, v katero se energija prenaša.

Komisija je v skladu s členom 32 pooblaščen za sprejemanje delegiranih aktov za ustanovitev ERDP in določitev pogojev za dokončanje prenosov iz odstavka 3 tega člena.

2. Dogovori iz odstavka 1 **in 1a** lahko trajajo eno leto ali več let. [] **Takšni dogovori med državami članicami** se Komisiji prigrasijo **oziroma se finalizirajo v okviru ERDP** najpozneje v 12 mesecih po koncu vsakega leta, v katerem veljajo. Informacije, poslane Komisiji, vključujejo količino in ceno zadevne energije. **Za prenose, finalizirane v okviru ERDP, se strani, vključene v posamezni prenos, in morebitni drugi parametri teh transakcij razkrijejo le, če vključene države članice to zahtevajo.**
3. Prenosi začnejo veljati **potem, ko so izpolnjeni pogoji za poravnavo v ERDP ali []** ko vse države članice, vključene v prenos, o tem obvestijo Komisijo.

Člen 9

Skupni projekti držav članic

1. Dve ali več držav članic lahko sodeluje pri vseh vrstah skupnih projektov v zvezi s proizvodnjo električne energije ter energije za ogrevanje ali hlajenje iz obnovljivih virov. Pri tem lahko sodelujejo zasebni operaterji.
2. Države članice uradno obvestijo Komisijo o deležu ali količini električne energije ter energije za ogrevanje ali hlajenje iz obnovljivih virov, proizvedene na njihovem ozemlju v okviru določenega skupnega projekta, ki se je začel izvajati po 25. juniju 2009, ali proizvedene v obratu s povečano zmogljivostjo, ki je bil obnovljen po navedenem datumu, kar se šteje kot del nacionalnega skupnega deleža energije iz obnovljivih virov druge države članice za namene te direktive.
3. Uradno obvestilo iz odstavka 2 vsebuje:
- (a) opis predlaganega obrata ali podatke o obnovljenem obratu;
 - (b) podatke o deležu ali količini električne energije ali energije za ogrevanje ali hlajenje, ki jo proizvede obrat in ki se šteje kot del nacionalnega skupnega deleža energije iz obnovljivih virov druge države članice;

(c)podatke o državi članici, za katero se izda obvestilo; in

(d)podatke o obdobju, izraženem v celih koledarskih letih, v katerem se električna energija ali energija za ogrevanje ali hlajenje iz obnovljivih virov, ki jo proizvede obrat, šteje kot del nacionalnega skupnega deleža energije iz obnovljivih virov druge države članice.

4. Skupni projekt se lahko še naprej izvaja tudi po letu 2030.

5. Uradno obvestilo, ki se izda v skladu s tem členom, se spremeni ali prekliče samo s soglasjem države članice, ki ga je izdala, ter države članice, opredeljene v skladu z odstavkom 3(c).

Člen 10

Učinki skupnih projektov držav članic

1. Država članica, ki je izdala obvestilo v skladu s členom 9, v treh mesecih po koncu vsakega leta iz obdobja, določenega v skladu s členom 9(3)(d), izda uradno obvestilo, v katerem navede:

(a)skupno količino električne energije ali energije za ogrevanje ali hlajenje, ki jo je obrat, na katerega se je nanašalo uradno obvestilo iz člena 9, v zadevnem letu proizvedel iz obnovljivih virov; in

(b)količino električne energije ali energije za ogrevanje ali hlajenje, ki jo je obrat v zadevnem letu proizvedel iz obnovljivih virov in se v skladu z uradnim obvestilom šteje kot del nacionalnega skupnega deleža energije iz obnovljivih virov druge države članice.

2. Država članica pošlje uradno obvestilo državi članici, za katero je bilo obvestilo izdano, in Komisiji.

3. Za namene te direktive se količina električne energije ali energije za ogrevanje ali hlajenje, ki je bila pridobljena iz obnovljivih virov ter v zvezi s katero so bili sporočeni podatki v skladu z odstavkom 1(b):

(a) odšteje od količine električne energije ali energije za ogrevanje ali hlajenje, pridobljene iz obnovljivih virov, ki se upošteva pri oceni deleža energije iz obnovljivih virov države članice, ki je izdala uradno obvestilo v skladu z odstavkom 1; in

(b) doda količini električne energije ali energije za ogrevanje ali hlajenje, pridobljene iz obnovljivih virov, ki se upošteva pri oceni deleža energije iz obnovljivih virov države članice, ki je prejela uradno obvestilo v skladu z odstavkom 2.

Člen 11

Skupni projekti držav članic in tretjih držav

1. Ena ali več držav članic lahko sodeluje z eno ali več tretjih držav pri vseh vrstah skupnih projektov v zvezi s proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov. Pri tem lahko sodelujejo zasebni operaterji.

2. Električna energija, proizvedena iz obnovljivih virov v tretjih državah, se za namene ocene deležev energije iz obnovljivih virov držav članic upošteva le, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

(a) električna energija je porabljena v Uniji. To se šteje za izpolnjeno, kadar:

(i) so vsi pristojni operaterji prenosnih sistemov v državi izvora, namembni državi oziroma po potrebi v vsaki tranzitni tretji državi dodeljeni zmogljivosti povezovalnega daljnovoda dokončno dodelili količino električne energije, ki je enakovredna upoštevani električni energiji;

(ii) je operater prenosnega sistema, ki upravlja povezovalni daljnovod na strani Unije, v bilanco dokončno vnesel količino električne energije, ki je enakovredna upoštevani električni energiji; ter

(iii) se dodeljena zmogljivost in proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov v obratu iz odstavka 2(b) nanašata na isto obdobje;

(b) električno energijo v okviru skupnega projekta iz odstavka 1 proizvaja novozgrajen obrat, ki je začel delovati po 25. juniju 2009, ali obrat s povečano zmogljivostjo, ki je bil obnovljen po navedenem datumu; ter

(c) za količino proizvedene in izvožene električne energije je bila iz programa podpore tretje države dodeljena samo investicijska pomoč obratu.

3. Države članice lahko Komisijo zaprosijo, da se za namene člena 7 upošteva električna energija iz obnovljivih virov, ki je bila proizvedena in porabljena v tretji državi za izgradnjo povezovalnih daljnovodov z zelo velikim časovnim zamikom med državo članico in tretjo državo, če so izpolnjeni naslednjimi pogoji:

(a) gradnja povezovalnega daljnovoda se je začela do 31. decembra 2026;

(b) povezovalni daljnovod ne more začeti obratovati do 31. decembra 2030;

(c) povezovalni daljnovod lahko začne obratovati do 31. decembra 2032;

(d) povezovalni daljnovod se bo po začetku obratovanja v skladu z odstavkom 2 uporabljal za izvoz električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov, v Unijo;

(e) uporaba se nanaša na skupni projekt, ki izpolnjuje merila iz točk (b) in (c) odstavka 2, zanj pa se bo uporabljal povezovalni daljnovod, ko začne obratovati, ter na količino električne energije, ki ne presega količine, ki se bo v Unijo izvažala po začetku obratovanja povezovalnega daljnovoda.

4. Komisiji se pošlje uradno obvestilo s podatki o deležu ali količini električne energije, proizvedene v obratu na ozemlju tretje države, ki se šteje kot del nacionalnega skupnega deleža energije ene ali več držav članic za namene te direktive. Če to zadeva več kot eno državo članico, se Komisiji pošlje razdelitev tega deleža ali te količine med države članice. Ta delež ali količina ne presega deleža ali količine, ki se dejansko izvaža v Unijo in v njej porabi ter ustreza količini iz odstavka 2(a)(i) in (ii) tega člena ter izpolnjuje pogoje iz odstavka 2(a). Uradno obvestilo pošlje vsaka država članica, za katero se ta delež ali količina električne energije šteje kot del nacionalnega splošnega cilja.

5. Uradno obvestilo iz odstavka 4 vsebuje:

- (a) opis predlaganega obrata ali podatke o obnovljenem obratu;
- (b) podatke o deležu ali količini električne energije, ki jo proizvede obrat in ki se šteje kot del nacionalnega deleža energije iz obnovljivih virov države članice, ob upoštevanju zahtev po zaupnosti podatkov, pa tudi ustrezno finančno ureditev;
- (c) podatke o obdobju, izraženem v celih koledarskih letih, v katerem se električna energija šteje kot del nacionalnega skupnega deleža energije iz obnovljivih virov države članice; ter
- (d) pisno potrditev glede točk (b) in (c) s strani tretje države, na katere ozemlju naj bi obrat začel delovati, in delež ali količino električne energije, proizvedene v obratu, ki bo v domači rabi navedene tretje države.

6. Skupni projekt se lahko še naprej izvaja tudi po letu 2030.

7. Uradno obvestilo, ki se izda v skladu s tem členom, se lahko spremeni ali prekliče samo s soglasjem države članice, ki ga je izdala, in tretje države članice, ki je potrdila skupni projekt v skladu z odstavkom 5(d).

8. Države članice in Unija spodbujajo ustrezna telesa Pogodbe o ustanovitvi Energetske skupnosti, naj v skladu z navedeno pogodbo sprejmejo ukrepe, potrebne za to, da bodo pogodbenice lahko uporabljale določbe o sodelovanju med državami članicami iz te direktive.

Člen 12

Učinki skupnih projektov držav članic in tretjih držav

1. Država članica, ki je izdala obvestilo v skladu s členom 11, v 12 mesecih po koncu vsakega leta iz obdobja, določenega s členom 11(5)(c), izda uradno obvestilo, v katerem navede:

(a) skupno količino električne energije, ki je bila v navedenem letu proizvedena iz obnovljivih virov energije v obratu, na katerega se je nanašalo obvestilo iz člena 11;

(b) količino električne energije, ki je bila v navedenem letu proizvedena iz obnovljivih virov energije v obratu in se šteje kot del nacionalnega skupnega deleža energije iz obnovljivih virov v skladu s pogoji iz obvestila iz člena 11; in

(c) dokazilo o izpolnjevanju pogojev iz člena 11(2).

2. Država članica pošlje uradno obvestilo tretji državi, ki je potrdila projekt v skladu s členom 11(5)(d), in Komisiji.

3. Količina električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov, za katero je bilo v skladu z odstavkom 1(b) izdano obvestilo, se za namene izračuna nacionalnih splošnih deležev energije iz obnovljivih virov iz te direktive doda upoštevani količini energije, proizvedene iz obnovljivih virov, kadar se ocenjuje delež energije iz obnovljivih virov države članice, ki je izdala uradno obvestilo.

Člen 13

Skupni programi podpore

1. Brez poseganja v obveznosti držav članic iz člena 5 se lahko dve ali več držav članic prostovoljno odloči, da bodo združile svoje nacionalne programe podpore oziroma jih deloma uskladile. V takšnih primerih se lahko določena količina energije iz obnovljivih virov, ki je bila proizvedena na ozemlju ene od udeleženih držav članic, šteje kot del nacionalnega deleža energije iz obnovljivih virov druge države članice udeleženke, če zadevna država članica:

(a) izvede statistični prenos določene količine energije iz obnovljivih virov iz ene države članice v drugo v skladu s členom 8, ali

(b) določi delitveni ključ, o katerem se dogovorijo udeležene države članice in po katerem se energija, proizvedena iz obnovljivih virov, razdeli med zadevne države članice.

Komisijo je treba o takšnem ključu obvestiti najpozneje v treh mesecih po koncu prvega leta veljavnosti.

2. Vsaka država članica, ki je v skladu z odstavkom (1)(b) izdala obvestilo, v treh mesecih po koncu vsakega leta objavi uradno obvestilo s podatki o skupni količini električne energije ali energije za ogrevanje ali hlajenje iz obnovljivih virov, ki je bila proizvedena v letu, za katerega velja delitveni ključ.

3. Količina električne energije ali energije za ogrevanje ali hlajenje iz obnovljivih virov, za katero je bilo v skladu z odstavkom 2 izdano obvestilo, se za namene izračuna nacionalnih skupnih deležev energije iz obnovljivih virov iz te direktive razdeli med zadevne države članice v skladu z delitvenim ključem iz obvestila.

Člen 14

Povečanje zmogljivosti

Za namene člena 9(2) in člena 11(2)(b) se enote energije iz obnovljivih virov, ki se lahko obračunajo kot povečanje zmogljivosti obrata, obravnavajo, kot da bi jih proizvedel samostojen obrat, ki je začel obratovati v trenutku, ko je prišlo do povečane zmogljivosti.

Člen 15

Upravni postopki ter zakonski in podzakonski predpisi

1. Države članice zagotovijo, da so vsi nacionalni predpisi v zvezi s postopki izdaje dovoljenj, certificiranja in licenciranja, ki se uporabljajo za obrate ter z njimi povezano infrastrukturo prenosnih in distribucijskih omrežij za proizvodnjo električne energije in energije za ogrevanje ali hlajenje iz obnovljivih virov, ter postopek pretvorbe biomase v pogonska biogoriva ali druge energente, sorazmerni in potrebni.

Države članice zlasti sprejmejo primerne ukrepe, s katerimi zagotovijo, da:

- (a) se upravni postopki poenostavijo in pospešijo na ustrezni upravni ravni;
- (b) so pravila, ki urejajo izdajo dovoljenj, certificiranje in licenciranje, objektivna, pregledna, sorazmerna, da ne diskriminirajo med vložniki ter da v celoti upoštevajo posebnosti posameznih tehnologij obnovljive energije;

(c) so upravni stroški, ki jih plačajo odjemalci, načrtovalci, arhitekti, gradbeniki ter inštalaterji in dobavitelji naprav in sistemov, pregledni in odvisni od stroškov; in da

(d) se za decentralizirane naprave za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov uvedejo poenostavljeni in manj obremenjujoči postopki za izdajo dovoljenj, tudi zgolj z obvestilom, če to omogoča veljavni regulativni okvir.

2. Države članice jasno opredelijo vse tehnične specifikacije, ki jih morajo izpolnjevati naprave in sistemi za obnovljivo energijo, da bi bili upravičeni do podpore iz programov podpor. Če obstajajo evropski standardi, vključno z znaki za okolje, energijskimi nalepkami in drugimi tehničnimi referenčnimi sistemi, ki jih vzpostavijo evropski organi za standardizacijo, se tehnične specifikacije opredelijo na podlagi navedenih standardov. Takšne tehnične specifikacije ne predpisujejo, kdaj je treba naprave in sisteme certificirati, in ne bi smele ovirati delovanja notranjega trga.

3. Države članice zagotovijo, da imajo vlagatelji zadostno predvidljivost načrtovane podpore za energijo iz obnovljivih virov. V ta namen države članice opredelijo in objavijo [] časovni načrt, v katerem predvidijo [] pričakovano dodelitev podpore, ki zajema najmanj naslednja tri leta in za vsak program vključuje okvirni časovni razpored in [] zmogljivost, predvideni proračun [] ter načela za posvetovanje zainteresiranih strani o zasnovi podpore.

Za tržno usmerjene programe podpore in davčne sheme, pri katerih ni dodeljena zmogljivost ali proračun, bi morale države članice poročati o glavnih parametrih za podporo.

4. Države članice zagotovijo, da njihovi pristojni organi pri načrtovanju, projektiranju, gradnji in obnavljanju mestne infrastrukture, industrijskih ali stanovanjskih območij in energetske infrastrukture, vključno z omrežji za električno energijo, energijo za ogrevanje in hlajenje, zemeljski plin ter alternativna goriva, na nacionalni, regionalni in lokalni ravni vključijo določbe za vključevanje in uvajanje energije iz obnovljivih virov ter uporabo neizogibne odpadne toplote ali odpadnega hladu.

5. Države članice v svojih gradbenih zakonskih in podzakonskih predpisih uvedejo ustrezne ukrepe za povečanje deleža vseh vrst energije iz obnovljivih virov v gradbenem sektorju.

Države članice lahko pri sprejemanju takšnih ukrepov oziroma v okviru svojih programov podpore upoštevajo nacionalne ukrepe v zvezi s postopnim povečanjem energijske učinkovitosti, soproizvodnjo ter, pasivnimi zgradbami in zgradbami z majhno ali nično porabo energije.

Države članice v svojih gradbenih zakonskih in podzakonskih predpisih ali na kakršen koli način z enakovrednim učinkom zahtevajo, da se v novih zgradbah in obstoječih zgradbah, na katerih potekajo večja obnovitvena dela, uporablja vsaj minimalna količina energije iz obnovljivih virov, **kolikor je to tehnično, funkcionalno in ekonomsko izvedljivo ter ne vpliva negativno na zrak v zaprtih prostorih []**. Države članice dovolijo, da se navedene minimalne stopnje dosežejo tudi **z učinkovitim daljinskim ogrevanjem in hlajenjem []** z uporabo znatnega deleža obnovljivih virov energije.

Zahteve iz prvega pododstavka veljajo tudi za oborožene sile, vendar le do te mere, ko to ni v nasprotju z naravo in pglavitnim ciljem dejavnosti oboroženih sil ter z izjemo materialov, ki se uporabljajo izključno v vojaške namene.

6. Države članice zagotovijo, da nove javne zgradbe ter obstoječe javne zgradbe, na katerih potekajo večja obnovitvena dela, na nacionalni, regionalni in lokalni ravni od 1. januarja 2012 služijo kot vzor na področju te direktive. Države članice lahko tudi dovolijo, da se te obveznosti izpolnjujejo z zagotavljanjem, da tretje strani na strehah javnih stavb ali stavb v mešani javno-zasebni lasti uporabljajo naprave, ki proizvajajo energijo iz obnovljivih virov.

7. Države članice v svojih gradbenih zakonskih in podzakonskih predpisih spodbujajo uporabo sistemov in naprav za ogrevanje in hlajenje z energijo iz obnovljivih virov, ki dosegajo znatno manjšo porabo energije. Države članice uporabijo energijske nalepke ali znake za okolje ali druge ustrezne certifikate ali standarde, oblikovane na nacionalni ravni ali ravni Unije, kadar ti obstajajo, kot podlago za spodbujanje takšnih sistemov in naprav.

8. Države članice izvedejo oceno svojih možnosti na področju obnovljivih virov energije ter uporabe odpadne toplote in odpadnega hlada za ogrevanje in hlajenje. Navedena ocena se vključi v drugo celovito oceno, ki jo je treba v skladu s členom 14(1) Direktive 2012/27/EU prvič predložiti do 31. decembra 2020, in v posodobitve celovitih ocen.

9. Države članice z namenom financiranja obnovljivih virov energije in olajšanja njihovega uvajanja odpravijo upravne ovire za dolgoročne pogodbe o nakupu električne energije na ravni družb.

Člen 16

Organizacija in trajanje postopka izdaje dovoljenj

1. Države članice do 1. januarja 2021 vzpostavijo **ali imenujejo eno ali več** [] kontaktnih točk, [] **ki na zahtevo vložnika zagotavljajo smernice v** [] celotnem **upravnem postopku za predložitev vlog in izdajo dovoljenj** []. [] **Vložnik ima v celotnem upravnem postopku stik samo z eno kontaktno točko. Postopek izdaje dovoljenj vključuje ustrezna upravna dovoljenja za izgradnjo in obratovanje obratov ter sredstva, potrebna za njihovo priključitev na omrežje,** [] za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, pa tudi **vloge za nadomestitev stare zmogljivosti z novo zmogljivostjo. Postopek izdaje dovoljenj zajema vse postopke od potrditve prejema vloge do posredovanja izida postopka iz odstavka 2 tega člena.**

2. [] Kontaktna točka vložnika na pregleden način vodi skozi postopek oddaje vloge, zagotavlja vse potrebne informacije [] in **po potrebi** vključuje druge **upravne organe** [].

3. [] Kontaktna točka [] **da na voljo** priročnik o postopkih za razvijalce projektov na področju **proizvodnje** energije iz obnovljivih virov, **ki posebej obravnava tudi** [] majhne projekte in projekte samoporabnikov električne energije iz obnovljivih virov.

4. Postopek izdaje dovoljenj iz odstavka 1 ni daljši od treh let []. Vendar je mogoče obdobje treh let podaljšati, če vložnik ni zagotovil vseh zahtevanih informacij, na podlagi katerih bi lahko ustrezeni organ ocenil vlogo, ali kadar je za sprejetje skrbne odločitve potrebno več časa. [] To obdobje je mogoče podaljšati tudi z vzajemnim dogovorom med zadevnim organom, ki izda dovoljenje, in vložnikom. To obdobje ne vpliva na sodne pritožbe, pravna sredstva in druge postopke pred sodiščem ter ga je mogoče podaljšati največ za čas trajanja takšnih postopkov.

5. Države članice **brez poseganja v veljavne okoljevarstvene obveznosti ter obveznosti glede načrtovanja in varnosti stavb** olajšajo nadomestitev stare zmogljivosti z novo zmogljivostjo v obstoječih obratih za proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, med drugim z zagotovitvijo poenostavljenega in hitrega postopka izdaje dovoljenj, **v časovnem okviru treh let.** [] Ta rok se lahko podaljša z vzajemnim dogovorom med zadevnim organom, ki izda dovoljenje, in vložnikom ali kadar je za sprejetje skrbne odločitve potrebno več časa.

Člen 17

Postopki preprostega obveščanja za priključitev na omrežje

1. [] Države članice uvedejo postopek preprostega obveščanja, v skladu s katerim se obrati ali skupne proizvodne enote samoporabnikov električne energije iz obnovljivih virov in predstavitvenih projektov z električno zmogljivostjo, **enako ali manjšo od [] 10,8 kW za trifazni priključek (3,6 kW na fazo),** priključijo na omrežje po obvestitvi operaterja distribucijskega sistema, razen če niso izpolnjene varnostne ali tehnične zahteve glede omrežja.

Operater distribucijskega sistema se lahko v enem mesecu po prejemu obvestila zaradi varnostnih pomislekov ali tehnične nezdržljivosti komponent sistema odloči za zavrnitev ali predlaga drugo točko za priključitev na omrežje. Če operater distribucijskega sistema sprejme pozitivno odločitev ali če odločitve ne sprejme v enem mesecu po prejemu obvestila, se lahko obrat ali skupna proizvodna enota priključi, razen če niso bile plačane morebitne pristojbine ali takse za priključitev.

Države članice lahko dovolijo postopke preprostega obveščanja za obrate ali skupne proizvodne enote z višjo električno zmogljivostjo, kot je navedena v odstavku 1, pod pogojem, da se ohranijo stabilnost, zanesljivost in varnost omrežja.

[]

Člen 18

Informiranje in usposabljanje

1. Države članice zagotovijo, da so informacije o ukrepih podpore na voljo vsem ustreznim akterjem, kot so odjemalci, gradbeniki, inštalaterji, arhitekti in dobavitelji ogrevalnih, hladilnih in električnih naprav in sistemov ter vozil, ki lahko uporabljajo energijo iz obnovljivih virov.
2. Države članice zagotovijo, da bodisi dobavitelj naprav ali sistemov bodisi nacionalni pristojni organi dajo na voljo informacije o neto koristih, stroških ter energijski učinkovitosti naprav in sistemov za uporabo energije za ogrevanje in hlajenje ter električne energije iz obnovljivih virov.

3. Države članice zagotovijo, da so sistemi certificiranja ali enakovredni sistemi kvalifikacij na voljo inštalaterjem majhnih kotlov in peči na biomaso, solarnih fotovoltaičnih in solarnih termalnih sistemov, plitvih geotermalnih sistemov ter toplotnih črpalk. Navedeni sistemi lahko po potrebi upoštevajo sedanje sisteme in strukture ter temeljijo na merilih, opredeljenih v Prilogi IV. Vsaka država članica priznava certifikate, ki jih podelijo druge države članice v skladu z navedenimi merili.
4. Države članice objavijo informacije o sistemih certificiranja oziroma enakovrednih sistemih kvalifikacij iz odstavka 3. Objavijo lahko tudi seznam inštalaterjev, ki so kvalificirani oziroma certificirani v skladu z odstavkom 3.
5. Države članice zagotovijo, da so vsem zadevnim akterjem, zlasti načrtovalcem in arhitektom, na voljo smernice, tako da bodo lahko ustrezno upoštevali najboljšo kombinacijo obnovljivih virov energije, tehnologije z visokim izkoristkom ter daljinskega ogrevanja in hlajenja pri načrtovanju, projektiranju, gradnji in prenovi industrijskih, poslovnih ali stanovanjskih območij.
6. Države članice ob sodelovanju z lokalnimi in regionalnimi organi razvijejo primerne programe obveščanja, osveščanja, usmerjanja in/ali usposabljanja ter tako državljanke obveščajo o koristih in praktičnih vidikih razvoja in uporabe energije iz obnovljivih virov.

Člen 19

Potrdila o izvoru električne energije ter energije za ogrevanje in hlajenje, proizvedenih iz obnovljivih virov energije

1. Da bi končnim odjemalcem dokazale, kolikšen je delež oziroma količina energije iz obnovljivih virov v mešanici energijskih virov dobavitelja energije in energiji, dobavljeni odjemalcem v okviru pogodb, ki se tržijo s sklicevanjem na porabo energije iz obnovljivih virov, države članice zagotovijo, da se lahko izvor [] **električne energije in plina**, proizvedenih iz obnovljivih virov, zjamči v smislu te direktive v skladu z objektivnimi, jasnimi in nediskriminatornimi merili.
2. V ta namen države članice zagotovijo, da se na zahtevo proizvajalca [] **električne energije in plina** iz obnovljivih virov izda potrdilo o izvoru, **razen če se države članice za namene upoštevanja tržne vrednosti potrdil o izvoru odločijo, da takšnega potrdila ne izdajo proizvajalcu, ki prejema finančno podporo iz programa podpore.** Države članice lahko določijo, da se potrdila o izvoru izdajo za **ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov ter za električno energijo, plin ali ogrevanje in hlajenje iz neobnovljivih virov energije.** Za izdajo potrdil o izvoru lahko velja obveznost minimalne zmogljivosti. Potrdilo o izvoru je standardne velikosti 1 MWh. Za vsako enoto proizvedene energije se izda največ eno potrdilo o izvoru.

Države članice zagotovijo, da se ista enota energije iz obnovljivih virov upošteva le enkrat.

Države članice zagotovijo, da se, ko [] proizvajalec [] prejme finančno podporo iz programa podpore za [] proizvodnjo energije iz obnovljivih virov, v zadevnem programu podpore ustrezno upošteva tržna vrednost potrdila o izvoru za isto proizvodnjo. Za upoštevanje tržne vrednosti potrdila o izvoru se lahko države članice med drugim odločijo, da proizvajalcu izdajo potrdilo o izvoru in ga nato takoj prekličejo ali da izdajo takšna potrdila o izvoru in jih prek ponudbe na dražbi prenesejo na trg. Prihodki, zbrani na dražbi, se uporabijo za kritje stroškov podpore za obnovljive vire energije.

Potrdilo o izvoru ni povezano z upoštevanjem člena 3 s strani držav članic. Prenosi potrdil o izvoru, ločeno ali skupaj s fizičnim prenosom energije, ne vplivajo na odločitev držav članic, da uporabijo statistične prenose, skupne projekte ali skupne programe podpore za izpolnjevanje ciljev ali izračun bruto končne porabe energije iz obnovljivih virov v skladu s členom 7.

3. Za namene odstavka 1 potrdila o izvoru veljajo [] **dvanajst mesecev po datumu proizvodnje zadevne enote energije**. Države članice zagotovijo, da prenehajo veljati vsa potrdila o izvoru [], ki niso bila razveljavljena. Države članice upoštevajo potrdila o izvoru, ki so prenehala veljati, pri izračunu preostale mešanice energijskih virov.

4. Za namene razkritja iz odstavkov 8 in 13 države članice zagotovijo, da energetska podjetja potrdila o izvoru razveljavijo **v okviru obdobja veljavnosti** [].

5. Države članice ali imenovani pristojni organi nadzorujejo izdajanje, prenos in razveljavitev potrdil o izvoru. Imenovani pristojni organi nimajo pristojnosti, ki bi se geografsko prekrivale, in so v odnosu do proizvodnih, trgovinskih in dobaviteljskih dejavnosti neodvisni.
6. Države članice ali imenovani pristojni organi vzpostavijo ustrezne mehanizme, s katerimi zagotovijo, da se potrdila o izvoru izdajo, prenesejo in razveljavijo elektronsko ter da so natančna, zanesljiva in zaščitena pred goljufijami. []
7. V potrdilu o izvoru morajo biti navedeni najmanj:
- (a) vir energije, iz katerega je bila energija proizvedena, ter datum začetka in konca njene proizvodnje;
 - (b) ali se potrdilo o izvoru nanaša na
 - (i) električno energijo ali
 - (ii) plin ali
 - (iii) ogrevanje ali hlajenje;
 - (c) identiteta, lokacija, vrsta in zmogljivost obrata, v katerem je bila energija proizvedena;
 - (d) ali je obrat prejemal podporo za naložbe in ali je imela enota energije kakršne koli druge koristi od nacionalnega programa podpore ter vrsta programa podpore;
 - (e) datum, ko je obrat začel obratovati, in
 - (f) datum in država izdaje ter enotna identifikacijska številka.

V potrdilih o izvoru, ki jih izdajo obrati **z zmogljivostjo, manjšo od 50 kW**, se lahko navedejo poenostavljene informacije.

8. Če mora dobavitelj električne energije za namene člena 3 Direktive 2009/72/ES dokazati delež ali količino energije iz obnovljivih virov v svoji mešanici energijskih virov, **lahko** to stori z uporabo potrdil o izvoru. **Če so države članice določile, da imajo potrdila o izvoru za druge vrste energije, dobavitelji za razkritje vedno uporabijo isto vrsto potrdil o izvoru za dobavljeno energijo.** Prav tako se potrdila o izvoru, pripravljena v skladu s členom 14(10) Direktive 2012/27/ES, **lahko** uporabljajo za izpolnjevanje morebitnih zahtev po dokazovanju količine električne energije iz soproizvodnje z visokim izkoristkom. **Za namene odstavka 2 se v primeru, ko se električna energija pridobiva iz soproizvodnje z visokim izkoristkom z uporabo obnovljivih virov, lahko izda samo eno potrdilo o izvoru, na katerem so navedene lastnosti obojega. []**
9. Države članice priznavajo potrdila o izvoru, ki jih izda druga država članica, v skladu s to direktivo, izključno kot dokaz o podatkih iz odstavka 1 in odstavka 7(a) do (f). Država članica se lahko odloči, da potrdila o izvoru ne bo priznala le, če upravičeno dvomi o točnosti, zanesljivosti ali verodostojnosti tega potrdila. Država članica obvesti Komisijo o takšni zavrnitvi in jo utemelji.
10. Če Komisija ugotovi, da zavrnitev priznanja potrdila o izvoru ni utemeljena, lahko sprejme sklep, s katerim od zadevne države članice zahteva, da potrdilo prizna.
11. Države članice ne priznavajo potrdil o izvoru, ki jih izda tretja država, razen če je Komisija z navedeno tretjo državo podpisala sporazum o vzajemnem priznavanju potrdil o izvoru, izdanih v Uniji, in združljivega sistema potrdil o izvoru, vzpostavljenega v navedeni državi, **in le** v primeru neposrednega uvoza ali izvoza energije. Komisija je pooblaščenca, da v skladu s členom 31 sprejema [] **izvedbene** akte za izvrševanje teh sporazumov.
12. Država članica lahko v skladu z zakonodajo Unije uvede objektivna, pregledna in nediskriminatorna merila za uporabo potrdil o izvoru in pri tem upošteva obveznosti iz člena 3(9) Direktive 2009/72/ES.

[]

Člen 20

Dostop do omrežij in njihovo delovanje

1. Države članice po potrebi presodijo, ali je treba zaradi lažje vključitve plina iz obnovljivih virov energije razširiti obstoječo infrastrukturo plinskega omrežja.
2. Države članice po potrebi zahtevajo, da operaterji prenosnih sistemov in operaterji distribucijskih sistemov na njihovem ozemlju objavijo tehnična pravila v skladu s členom 6 Direktive 2003/55/ES Evropskega parlamenta in Sveta²⁷, zlasti pravila za priključitev na omrežje, ki vključujejo zahteve za kakovost in tlak plina ter dodajanje vonja plinu. Države članice prav tako zahtevajo, da operaterji prenosnih sistemov in operaterji distribucijskih sistemov objavijo pristojbine za priključitev plina iz obnovljivih virov na podlagi preglednih in nediskriminatornih meril.
3. Države članice v skladu s svojo oceno nujnosti gradnje nove infrastrukture za proizvodnjo energije za daljinsko ogrevanje in hlajenje iz obnovljivih virov za doseganje cilja Unije iz člena 3(1) te direktive, ki je vključena v celovitih nacionalnih energetske in podnebne načrtih v skladu s Prilogo I Uredbe [Upravljanje], po potrebi sprejmejo ukrepe za razvoj infrastrukture za daljinsko ogrevanje, ki se bo prilagajala razvoju proizvodnje energije za ogrevanje in hlajenje v velikih obratih na biomaso, sončno energijo in [] energijo **okolice ter odpadno toploto ali odpadni hlad**.

²⁷ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 2003/55/ES z dne 26. junija 2003 o skupnih pravilih notranjega trga z zemeljskim plinom in o razveljavitvi Direktive 98/30/ES (UL L 176, 15.7.2003, str. 57).

Člen 21

Samoporabniki električne energije iz obnovljivih virov

1. Države članice zagotovijo, da imajo samoporabniki električne energije iz obnovljivih virov []:
 - (a) pravico, da: [] **proizvajajo energijo iz obnovljivih virov, tudi za lastno porabo []**; **shranjujejo** in prodajajo, tudi na podlagi pogodb o nakupu električne energije, **zdrževalcev in dobaviteljev električne energije**, presežke pri proizvodnji električne energije iz obnovljivih virov, ne da bi se od njih zahtevali nesorazmerni postopki in [] **omrežnine, ki ne odražajo stroškov, s čimer se zagotovi, da ustrezno in uravnoteženo prispevajo k delitvi skupnih stroškov v sistemu []**²⁸;
 - (b) ohranijo svoje pravice **in obveznosti** kot odjemalci,
 - (c) se v zvezi z električno energijo iz obnovljivih virov, [] **ki so jo proizvedli ali porabili sami**, ne obravnavajo kot dobavitelji **električne** energije v skladu z **Direktivo [direktiva MDI]**; ter
 - (d) [] **lahko prejmejo ustrezno** nadomestilo za lastno proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov, ki jo dovajajo v omrežje, kar odraža tržno vrednost dovajane električne energije **in ustrezne programe podpore, če so vzpostavljeni; ter**
 - (e) se obravnavajo nediskriminatorno, kar zadeva njihove dejavnosti, pravice in obveznosti, ki jih imajo kot končni odjemalci, proizvajalci, dobavitelji ali drugi udeleženci na trgu, kot je **ustrezno**.

[]

²⁸ **Opomba: glej dodano besedilo v uvodni izjavi 53 glede sorazmernosti pristojbin in člen 16 predloga uredbe o električni energiji glede omrežnin (brez sprememb).**

2. Države članice zagotovijo, da se lahko samoporabniki električne energije iz obnovljivih virov, ki prebivajo v istih večstanovanjskih blokih ali se nahajajo v istih poslovnih območjih ali območjih skupnih storitev ali zaprtih distribucijskih sistemih, **brez poseganja v veljavne stroške omrežja ter druge ustrezne pristojbine, dajatve in davke, ki se uporabljajo [], dogovorijo o medsebojni delitvi energije iz obnovljivih virov, ki se proizvaja na njihovi lokaciji ali lokacijah. []** Države članice lahko v nacionalni zakonodaji določijo različne upravne določbe za posamezne in skupaj delujoče samoporabnike električne energije iz obnovljivih virov.
3. Naprave samoporabnika električne energije iz obnovljivih virov lahko, kar zadeva namestitve in obratovanje, vključno z merjenjem porabe in vzdrževanjem, upravlja tretja stran.

Člen 22

Skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov

1. Države članice vzpostavijo omogočitevni regulativni okvir za skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov, s katerim zagotovijo:
- (a) da imajo skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov pravico do proizvodnje, porabe, shranjevanja in prodaje energije iz obnovljivih virov;
 - (b) da so njihovi družbeniki ali člani fizične osebe, lokalni organi, vključno z občinami, ali MSP;
 - (c) da je sodelovanje v skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov prostovoljno;
 - (d) da je družbenikom ali članom dovoljeno, da izstopijo iz skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov;

- (e) da za skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov, ki dobavljajo energijo oziroma zagotavljajo združevanje ali druge komercialne energetske storitve, veljajo določbe, ki so ustrezne za takšne dejavnosti;
 - (f) da imajo skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov pravico, da se dogovorijo o delitvi energije iz obnovljivih virov v okviru skupnosti, ki jo proizvedejo proizvodne enote v lasti skupnosti, pri čemer se upoštevajo določbe tega člena ter ohranjajo pravice in obveznosti članov skupnosti kot odjemalcev;
 - (g) da ustrezeni operater distribucijskega sistema sodeluje s skupnostmi na področju energije iz obnovljivih virov, da bi olajšal prenose energije znotraj teh skupnosti, kar ne vpliva na obveznosti, ki jih lahko imajo te skupnosti ali njihovi člani kot stranke, odgovorne za uravnoteženje, ter zlasti na njihovo finančno odgovornost za neravnotežja v sistemu, ki jih povzročijo;
 - (h) da se za skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov uporabljajo pravični, sorazmerni in pregledni postopki, vključno z registracijo in licenciranjem, ter omrežnine, ki odražajo stroške, pa tudi ustrezne dajatve in davki, s čimer se zagotovi, da ustrezno in uravnoteženo prispevajo k delitvi skupnih stroškov v sistemu;
 - (i) da se skupnostim na področju energije iz obnovljivih virov dovoli dostop do vseh trgov energije bodisi neposredno ali prek združevanja na nediskriminatoren način;
 - (j) da se skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov nediskriminatorno obravnavajo, kar zadeva njihove dejavnosti, pravice in obveznosti, ki jih imajo kot končni odjemalci, proizvajalci, dobavitelji, operaterji distribucijskih sistemov ali drugi udeleženci na trgu.
2. Države članice lahko v omogočitenem regulativnem okviru iz odstavka 1 določijo, da so skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov odprte za čezmejno sodelovanje.
3. Države članice pri pripravi programov podpore brez poseganja v pravila o državni pomoči upoštevajo posebnosti skupnosti na področju energije iz obnovljivih virov, da bi jim omogočile iste konkurenčne pogoje za podporo kot drugim proizvajalcem.

Člen 23

Vključevanje energije iz obnovljivih virov v napravah za ogrevanje in hlajenje

1. Da bi olajšala prodor energije iz obnovljivih virov v sektorju ogrevanja in hlajenja, si vsaka država članica prizadeva za [] povečanje deleža energije iz obnovljivih virov, dobavljene za ogrevanje in hlajenje, [] **za okvirno eno odstotno točko kot letno povprečje, izračunano za obdobji 2021–2025 in 2026–2030²⁹, [] z začetkom pri ravni, doseženi leta 2020, [] ki se izraža kot nacionalni delež porabe končne energije in izračuna v skladu z metodologijo iz člena 7, brez poseganja v četrti pododstavek tega člena.**

Države članice se lahko odločijo tudi, da za nadaljnje spodbujanje učinkovitosti v svojih sistemih upoštevajo prispevek odpadne toplote in odpadnega hladu.

Države članice, katerih delež energije iz obnovljivih virov v ogrevanju in hlajenju presega 50 %, lahko štejejo, da s takšnim deležem izpolnjujejo letno povečanje iz prvega pododstavka.

[]

Države članice lahko upoštevajo stroškovno učinkovitost, ko se odločajo o ukrepih za uporabo obnovljivih virov energije v ogrevanju in hlajenju, pri katerih bodo upoštevane strukturne ovire zaradi visokega deleža zemeljskega plina, hlajenja in razpršene strukture poselitve z nizko gostoto prebivalstva. Kadar bi ti ukrepi povzročili nižjo stopnjo povprečnega letnega povečanja iz prvega ali drugega pododstavka, v svojih nacionalnih energetske in podnebne načrtih podajo utemeljitev s sklicevanjem na oceno, opravljeno v skladu s členom 15(8).

2. Države članice lahko na podlagi objektivnih in nediskriminatornih meril določijo in objavijo seznam ukrepov in izvajalskih subjektov, kot so dobavitelji goriva, **javni ali strokovni organi**, ki prispevajo k povečanju iz odstavka 1.

²⁹ **Opomba: Za zagotovitev dovolj hitrega razvoja za ogrevanje in hlajenje bi se letno povprečje izračunalo ločeno za dve obdobji.**

3. Povečanje iz odstavka 1 se **med drugim** lahko izvede z eno ali več naslednjimi možnostmi:

- (a) fizično vključitvijo energije iz obnovljivih virov v energijo in energetska goriva za ogrevanje in hlajenje;
- (b) neposrednimi blažilnimi ukrepi, kot je namestitev visokoučinkovitih sistemov ogrevanja in hlajenja z energijo iz obnovljivih virov v stavbah ali uporabo energije iz obnovljivih virov za postopke industrijskega ogrevanja in hlajenja;
- (c) neposrednimi blažilnimi ukrepi na podlagi certifikatov, s katerimi se lahko trguje in ki s podporo neposrednih blažilnih ukrepov dokazujejo skladnost z obveznostjo, ki jih izvaja drug gospodarski subjekt, kot je neodvisni inštalater tehnologije za energijo iz obnovljivih virov ali podjetje za energetske storitve, ki izvaja inštalacijske storitve na področju energije iz obnovljivih virov;
- (d) **drugimi ukrepi politike, vključno z davčnimi ukrepi ali drugimi finančnimi spodbudami.**

4. Države članice lahko uporabljajo strukture za izvajanje in spremljanje ukrepov iz odstavka 2, vzpostavljene v okviru nacionalnih sistemov obveznosti energijske učinkovitosti iz člena 7 Direktive 2012/27/EU.

5. **Kadar so imenovani** subjekti v skladu z odstavkom 2, **države članice** zagotovijo merljivost in preverljivost svojega prispevka **ter da imenovani subjekti** [] letno poročajo o: (a) skupni količini energije, dobavljene za ogrevanje in hlajenje;

(b) skupni količini energije iz obnovljivih virov, dobavljene za ogrevanje in hlajenje;

(c) deležu energije iz obnovljivih virov v skupni količine energije, dobavljene za ogrevanje in hlajenje, ter

(d) vrsti obnovljivega vira energije.

[]

Člen 24

Daljinsko ogrevanje in hlajenje

1. Države članice zagotovijo, da [] se končnim [] porabnikom **zagotovijo informacije** o [] energijski učinkovitosti in deležu energije iz obnovljivih virov v njihovih sistemih **za daljinsko ogrevanje in hlajenje** na enostaven način, na primer na spletnih straneh ali računih dobaviteljev v skladu s točko (3)(b) Priloge VIIa k [Direktivi o spremembi 2012/27/EU, COM(2016) 761].

2. Države članice določijo potrebne ukrepe **in pogoje**, da omogočijo uporabnikom sistemov daljinskega ogrevanja ali hlajenja, ki ne pomenijo „učinkovitega daljinskega ogrevanja in hlajenja“ v smislu člena 2(41) Direktive 2012/27/EU, da:

[] **prekinejo pogodbo** z namenom samoprodukcije energije za ogrevanje ali hlajenje iz obnovljivih virov [].

Za prekinitev pogodbe [] se lahko določi pogoj, da se plača nadomestilo za stroške, ki jih neposredno povzroči odklop, in za neamortizirani del sredstev, potrebnih za zagotavljanje toplote in hlada temu porabniku.

3. Države članice lahko omejijo pravico do [] **prekinitve pogodbe []** za odjemalce, ki lahko dokažejo, da bi se z načrtovano alternativno možnostjo dobave energije za ogrevanje ali hlajenje znatno izboljšala energijska učinkovitost. Ocena učinkovitosti alternativne možnosti dobave lahko temelji na energetske izkaznici, kot je opredeljena v Direktivi 2010/31/EU.

4. Države članice določijo potrebne ukrepe **za zagotovitev, da sistemi daljinskega ogrevanja ali hlajenja prispevajo k povečanju iz člena 23(1) z uresničitvijo vsaj ene od naslednjih dveh možnosti:**

a) **prizadevanja za povečanje deleža obnovljivih virov energije ter virov odpadne toplote in odpadnega hlada v daljinskem ogrevanju in hlajenju za vsaj eno odstotno točko na leto z začetkom pri ravni, doseženi leta 2020, izraženo kot delež porabe končne energije za daljinsko ogrevanje in hlajenje, z izvajanjem ukrepov, ki naj bi po pričakovanjih sprožili to letno povečanje v letih z običajnimi podnebnimi pogoji.**

Države članice, katerih delež energije iz obnovljivih virov ter odpadne toplote in hlada v daljinskem ogrevanju in hlajenju presega 60 %, lahko štejejo, da s takšnim deležem izpolnjujejo letno povečanje iz prvega pododstavka.

Države članice v nacionalnih energetskih in podnebnih načrtih določijo potrebne ukrepe za uresničitev povečanja iz odstavka 4(a);

b) zagotavljanje, da se za operaterje sistemov daljinskega ogrevanja ali hlajenja določi obveznost, da priključijo dobavitelje energije iz obnovljivih virov ter odpadne toplote in odpadnega hlada ali takšno priključitev ponudijo ter kupijo toploto in hlad iz obnovljivih virov energije ter odpadne toplote in hlada od dobaviteljev, ki so tretje strani, kadar morajo:

- i) izpolniti povpraševanje novih porabnikov in se odzvati na zahteve porabnikov v skladu z odstavkom 2(b);
- ii) nadomestiti obstoječe zmogljivosti za proizvodnjo toplote in hlada ter
- iii) razširiti obstoječe zmogljivosti za proizvodnjo toplote in hlada.

5. [] Kadar se uporabi možnost iz odstavka 4(b), lahko operater sistema daljinskega ogrevanja ali hlajenja dobaviteljem, ki so tretje strani, zavrne priključitev in nakup toplote ali hlada od njih, če:

- (a) sistem zaradi drugih dobaviteljev odpadne toplote ali odpadnega hlada, toplote ali hlada iz obnovljivih virov energije ali toplote ali hlada iz soproizvodnje z visokim izkoristkom nima zadostne zmogljivosti;
- (b) toplota ali hlad, ki ga dobavi tretja stran, ne izpolnjuje tehničnih parametrov, potrebnih za priključitev sistema daljinskega ogrevanja in hlajenja ter zagotovitev njegovega zanesljivega in varnega delovanja; ali
- (c) lahko dokaže, da bi se skupni stroški dobave toplote ali hlada končnim odjemalcem povečali v primerjavi s stanjem, ko v sistem ne bi bila dodana toplota ali hlad, ki ga dobavi tretja stran.

Države članice zagotovijo, da v primeru, ko [] operator sistema daljinskega ogrevanja ali hlajenja [] zavrne priključitev dobavitelja ogrevanja ali hlajenja [], operater pristojnemu organu v skladu z odstavkom 9 predloži [] informacije o razlogih za zavrnitev ter pogojih in ukrepih, [] ki bi jih bilo treba sprejeti v sistemu, da bi omogočili priključitev.

6. Kadar se uporabi možnost iz odstavka 4(b), lahko države članice iz uporabe odstavka 4(b) izvzamejo:

- a) sisteme daljinskega ogrevanja ali hlajenja, **ki pomenijo** „učinkovito daljinsko ogrevanje in hlajenje“ v smislu člena 2(41) Direktive 2012/27/EU;
- b) **obstoječe sisteme daljinskega ogrevanja ali hlajenja, ki postanejo učinkoviti v smislu člena 2(41) Direktive 2012/27/EU do leta 2025 na podlagi načrta, ki ga odobri pristojni organ;**
- c) **sisteme za daljinsko ogrevanje in hlajenje s skupno nazivno vhodno toplotno močjo, manjšo od 20 MW [].**

7. Pravico do **prekinitve pogodbe [] []** lahko uveljavljajo posamezni odjemalci, skupna podjetja odjemalcev ali stranke, ki delujejo v imenu odjemalcev. V primeru večstanovanjskih blokov je **takšna prekinitve pogodbe [] v skladu z veljavnim stanovanjskim pravom** mogoča samo za celotno stavbo.

8. Države članice zahtevajo, da operaterji sistemov distribucije električne energije v sodelovanju z operaterji sistemov daljinskega ogrevanja ali hlajenja, ki delujejo na njihovem območju, najmanj **vsaka štiri leta []** ocenijo potencial sistemov daljinskega ogrevanja ali hlajenja za izravnavo in druge systemske storitve, vključno s prilagajanjem odjema in shranjevanjem presežne električne energije, proizvedene iz obnovljivih virov, ter preverijo, ali bi bila uporaba ugotovljenega potenciala v primerjavi z alternativnimi možnostmi gospodarnejša z viri in stroškovno učinkovitejša.

9. Države članice [] **zagotovijo jasno opredelitev in uveljavljanje** pravic odjemalcev ter pravil za upravljanje sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja v skladu s tem členom.

10. Države članice se lahko odločijo, da odstavkov 2 do 9 tega člena ne bodo uporabljale, če:

- a) **je njihov delež daljinskega ogrevanja in hlajenja na [datum začetka veljavnosti te direktive] manjši od 2 % skupne porabe energije za ogrevanje in hlajenje; ali**

b) povečujejo delež iz točke (a) tega odstavka nad 2 % z razvijanjem novih učinkovitih sistemov daljinskega ogrevanja in hlajenja, kot so navedeni v členu 2(41)

Direktive 2012/27/EU, na podlagi celovitih nacionalnih energetskega in podnebne načrtov ali ocene iz člena 15(8); ali

c) delež sistemov iz odstavka 6 tega člena predstavlja več kot 90 % celotne prodaje daljinskega ogrevanja in hlajenja v državi članici.

Člen 25

Vključevanje energije iz obnovljivih virov v prometnem sektorju

1. [] Za vključevanje porabe energije iz obnovljivih virov v prometnem sektorju vsaka država članica [] določi obveznost za dobavitelje goriva, da zagotovijo, da delež energije iz obnovljivih virov, ki se dobavi za končno porabo v prometnem sektorju, do leta 2030 doseže vsaj 14 %, pri čemer sledi okvirnemu začrtanemu poteku, ki ga določi država članica in se izračuna v skladu z metodologijo iz tega člena. Države članice se lahko odločijo, da v takšen minimalni delež vključijo tudi prispevek iz recikliranih ogljikovih goriv. Države članice lahko pri določitvi te obveznosti izvzamejo različne dobavitelje goriva in nosilce energije ali med njimi razlikujejo ter s tem zagotovijo, da se upoštevata različna razvitost in strošek tehnologije.

[] V okviru tega skupnega deleža prispevek [] pogonskih biogoriv in bioplina, proizvedenih iz surovin s seznama v delu A Priloge IX, leta 2025 znaša 1 % [] [] in se do leta 2030 poveča na vsaj [] 3 %.

V okviru tega skupnega deleža se za prispevek električne energije iz obnovljivih virov šteje, da je 5-kratnik njene energijske vsebnosti, kadar se dobavlja za cestna vozila.

Države članice lahko za določitev obveznosti iz prvega in drugega pododstavka za zagotovitev doseganja v njiju določenih deležev med drugim uporabijo obveznosti glede uporabe energije iz obnovljivih virov ali druge ukrepe, ki so usmerjeni v obseg, energijsko vsebnost ali prihranke emisij toplogrednih plinov, če se dokaže, da sta dosežena deleža iz prvega in drugega pododstavka.

Za namene dokazovanja izpolnjevanja obveznosti iz prvega in drugega pododstavka lahko [] države članice štejejo, da je prispevek pogonskih biogoriv in bioplina, proizvedenih iz surovin s seznama v Prilogi IX, dvakratnik njihove energijske vsebnosti.

Prihranki emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe tekočih in plinastih goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, namenjenih uporabi v prometu, ter recikliranih ogljičnih goriv od 1. januarja 2021 dalje znašajo vsaj 70 %.

Za izračun bruto končne porabe energije iz obnovljivih virov iz člena 7 in deleža iz prvega pododstavka tega člena vsaka država članica zagotovi, da delež energije iz obnovljivih goriv, proizvedenih iz poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo, ne znaša več kot 7 % porabe energije v cestnem in železniškem prometu. [] Države članice lahko določijo nižjo zgornjo mejo in za namene člena 26(1) razlikujejo med vrstami pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv, proizvedenih iz poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo, na podlagi kategorij iz Priloge VIII, na primer z določitvijo nižje zgornje meje za prispevek pogonskih biogoriv, proizvedenih iz poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo, kot so oljnice, ob upoštevanju učinka posredne spremembe rabe zemljišč. Če se država članica odloči, da bo prispevek pogonskih biogoriv, proizvedenih iz poljščin, ki se uporabljajo za živila in krmo, omejila na delež, nižji od 7 %, lahko ta država članica skladno s tem zmanjša skupni delež iz prvega pododstavka.

Za izračun deležev iz [] prvega in drugega [] pododstavka se uporabljajo naslednje določbe:

- a) pri izračunu imenovalca, namreč energijske vsebnosti goriv, namenjenih uporabi v cestnem in železniškem prometu, ki se dobavljajo na trg za porabo ali uporabo, se upoštevajo motorni bencin, dizelsko gorivo, zemeljski plin, pogonska biogoriva, bioplin, [] obnovljiva tekoča in plinasta goriva nebiološkega izvora, namenjena uporabi v prometu, [] in električna energija, ki se dobavlja za cestni in železniški promet [];

- b) pri izračunu števca, **namreč količine energije iz obnovljivih virov, porabljene v prometu za namene prvega pododstavka**, se upošteva energijska vsebnost **vseh vrst energije iz obnovljivih virov** [], ki se **dobavlja za vse prometne sektorje**, ter električne energije iz obnovljivih virov, ki se dobavlja za **cestni in železniški promet** []. **Reciklirana ogljična goriva se upoštevajo, če se tako odloči država članica.**

Pri izračunu števca **lahko države članice omejijo** prispevek pogonskih biogoriv in bioplina, proizvedenih iz surovin iz dela B Priloge IX, [] **ob upoštevanju razpoložljivosti navedenih surovin** []. Za prispevek goriv, ki se dobavljajo v letalskem in pomorskem sektorju, [] se šteje, da je 1,2-kratnik njihove energijske vsebnosti.

[]

- c) Pri izračunu števca in imenovalca se uporabijo vrednosti energijske vsebnosti goriv, namenjenih uporabi v prometu, kot so določene v Prilogi III. Za določitev energijske vsebnosti goriv, namenjenih uporabi v prometu, ki niso vključena v Prilogi III, države članice uporabijo ustrezne standarde ESO za določanje kurilnih vrednosti goriv. Če v ta namen ni bil sprejet noben standard ESO, se uporabijo ustrezni standardi ISO.

Komisija je pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 32 v zvezi s prilagoditvijo energijske vsebnosti goriv, namenjenih uporabi v prometu, iz Priloge III znanstvenemu in tehničnemu napredku.

[]

3. Za določitev deleža električne energije iz obnovljivih virov za namene odstavka 1 se lahko uporabi bodisi povprečni delež električne energije iz obnovljivih virov energije v Uniji bodisi delež električne energije iz obnovljivih virov energije v državi članici, v kateri se električna energija dobavlja, kot je bil izračunan dve leti pred zadevnim letom. []

Delež energije iz obnovljivih virov v tekočih in plinastih gorivih, namenjenih uporabi v prometu, se določi na podlagi deleža energije iz obnovljivih virov glede na skupno dovedeno energijo za proizvodnjo goriva.

Za namene tega odstavka se uporabljajo naslednje določbe:

(a) kadar se električna energija, neposredno ali prek proizvodnje vmesnih proizvodov, uporablja za proizvodnjo tekočih in plinastih goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, namenjenih uporabi v prometu, se lahko za določitev deleža energije iz obnovljivih virov uporabi bodisi povprečni delež električne energije iz obnovljivih virov energije v Uniji bodisi delež električne energije iz obnovljivih virov energije v državi proizvodnje, kot je bil izračunan dve leti pred zadevnim letom. []

Vendar se lahko električna energija, pridobljena z neposredno povezavo z obratom za proizvodnjo električne energije, ki (i) začne obratovati hkrati z obratom za proizvodnjo tekočih in plinastih goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, namenjenih uporabi v prometu, ali pozneje, in [] (ii) ni priključena na omrežje [] ali pa je priključena na omrežje, vendar lahko zagotovi dokaz, da se je zadevna električna energija zagotovila brez uvoza električne energije iz omrežja, v celoti šteje kot električna energija iz obnovljivih virov za proizvodnjo navedenih tekočih in plinastih goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, namenjenih uporabi v prometu.

Poleg tega se lahko [] električna energija, ki je bila uvožena iz omrežja, [] šteje, da je v celoti obnovljiva, če je električna energija proizvedena izključno iz obnovljivih virov energije [] in:

(a) bi bila proizvodnja električne energije iz obnovljivih virov zmanjšana, če je ne bi porabil obrat, ali

(b) so bili zagotovljeni dokazi o obnovljivih lastnostih in morebitna druga ustrezna merila [], s čimer se zagotovi, da se obnovljive lastnosti te električne energije navedejo samo enkrat in samo v enem sektorju končne rabe.

Komisija sprejme izvedbeni akt v skladu s členom 31 za vzpostavitev skupne evropske metodologije, da se določijo podrobna pravila za uskladitev gospodarskih subjektov z zahtevami iz tega pododstavka do decembra 2021.

[]

3a. Da bi čim bolj zmanjšale tveganje večkratnega prevzema posameznih pošiljk v Uniji, države članice in Komisija okrepijo sodelovanje med nacionalnimi sistemi in med nacionalnimi sistemi ter prostovoljnimi sistemi in preverjevalci, vzpostavljenimi v skladu s členom 27, med drugim tudi z izmenjavo podatkov, kadar je to ustrezno. Kadar organ sumi ali odkrije goljufijo, o tem po potrebi obvesti druge države članice.

4. **Komisija [] zagotovi, da [] se vzpostavi podatkovna zbirka, ki omogoča sledenje tekočih in plinskih goriv, namenjenih uporabi v prometu, ki se lahko upoštevajo pri izračunu števca iz odstavka 1(b) ali se upoštevajo za namene iz točk (a), (b) in (c) člena 26(1), pri čemer države članice od ustreznih gospodarskih subjektov **zahtevajo**, da vanjo vnašajo informacije o opravljenih transakcijah in trajnostnih značilnostih **teh [] goriv**, vključno z emisijami toplogrednih plinov v njihovem življenjskem ciklu, od kraja proizvodnje do dobavitelja goriva, ki goriva da na trg. **Države članice lahko vzpostavijo nacionalno podatkovno zbirko, ki je povezana s podatkovno zbirko, ki jo vzpostavi Komisija, pri čemer se zagotovi, da se vnesene informacije takoj prenesejo.****

Dobavitelji goriva vnesejo informacije, potrebne za preverjanje izpolnjevanja zahtev iz prvega pododstavka odstavka 1.

[]

5. **Države članice imajo dostop do podatkovne zbirke in sprejmejo ukrepe za zagotovitev, da gospodarski subjekti v vsaki državi članici vnašajo pravilne informacije. Komisija zahteva, da programi, za katere velja odločitev na podlagi člena 27(4), preverijo skladnost s to zahtevo, ko preverjajo skladnost s trajnostnimi merili za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva.**

Komisija z izvedbenimi akti, sprejetimi v skladu s postopkom pregleda iz člena 31, določi podrobna pravila za gospodarske subjekte, da bi izpolnili zahtevo iz odstavka 4 in tega odstavka, vključno z neodvisno revizijo in tehničnimi specifikacijami za prenose informacij iz nacionalnih podatkovnih zbirk v podatkovno zbirko Komisije iz odstavka 4.

6. Komisija je pooblaščen, da v skladu s členom 31 ☐ sprejema ☐ **izvedbene** akte za podrobnejšo opredelitev metodologije ☐ za ☐ določanje deleža pogonskega biogoriva, pridobljenega v enotnem postopku s predelavo biomase s fosilnimi gorivi, ter za opredelitev metodologije za ocenjevanje prihrankov emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe tekočih in plinastih goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, namenjenih uporabi v prometu, ☐ **ter recikliranih ogljičnih goriv. Komisija takšno metodologijo sprejme najpozneje decembra 2021.**

6a. Komisija je pooblaščen, da spremeni seznam surovin iz delov A in B Priloge IX, in sicer da se na seznam dodajo surovine, ne pa tudi, da se črtajo. Surovine, ki se lahko obdelajo le z naprednimi tehnologijami, se dodajo v del A Priloge IX, surovine, ki se lahko predelajo v pogonska biogoriva z najbolj razvitimi tehnologijami, pa se dodajo v del B Priloge IX.

Vsak izvedbeni akt za spremembo seznama surovin v delih A in B temelji na analizi potenciala surovine za proizvodnjo pogonskih biogoriv, pri čemer se upoštevajo:

- i) načela hierarhije ravnanja z odpadki, določena v Direktivi 2008/98/ES;
- ii) trajnostna merila Unije iz člena 27;
- iii) ☐ znatna izkrivljanja na trgih za (stranske) proizvode, odpadke in ostanke;
- iv) potencial za dosego znatnih prihrankov emisij toplogrednih plinov v primerjavi s fosilnimi gorivi ter
- v) tveganje negativnih posledic za okolje in biotsko raznovrstnost.

Komisija v skladu z načeli iz tega odstavka vsaki dve leti ovrednoti seznam surovin iz delov A in B Priloge IX, in sicer da se na seznam dodajo surovine. Prvo ovrednotenje se izvede najpozneje šest mesecev po [datumu začetka veljavnosti te direktive].

7. V okviru dvoletne ocene napredka v skladu z Uredbo [Upravljanje] Komisija do 31. decembra 2025 oceni, ali obveznost iz odstavka 1 učinkovito spodbuja inovacije in prihranke emisij toplogrednih plinov v prometnem sektorju in ali so veljavne zahteve glede prihranka emisij toplogrednih plinov za pogonska biogoriva in bioplin ustrezne. Komisija po potrebi predloži predlog za spremembo obveznosti iz odstavka 1.

Člen 26

Trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva

1. Energija iz pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv se za namene iz točk (a), (b) in (c) tega odstavka upošteva samo, če izpolnjuje trajnostna merila, določena v odstavkih 2 do 6 , in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov, določena v odstavku 7:

- (a) prispevanje k doseganju cilja Unije in deleža energije iz obnovljivih virov držav članic;
- (b) ocenjevanje izpolnjevanja obveznosti glede uporabe energije iz obnovljivih virov, vključno z **obveznostjo** iz člena [] 25;
- (c) upravičenost do finančne podpore za porabo pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv.

Vendar se pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, pridobljena iz odpadkov in ostankov, razen ostankov iz kmetijstva, akvakultur, ribištva in gozdarstva, za namene iz točk (a), (b) in (c) tega odstavka upoštevajo tudi, če izpolnjujejo le merila za prihranek emisij toplogrednih plinov iz odstavka 7. Ta določba se uporablja tudi za odpadke in ostanke, ki so pred nadaljnjo predelavo v pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva najprej predelana v proizvod. **Za električno energijo, ogrevanje in hlajenje, ki so proizvedeni iz trdnih komunalnih odpadkov, ne veljajo merila za prihranek emisij toplogrednih plinov iz odstavka 7.**

Biomasa goriva morajo izpolnjevati trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov iz odstavkov 2 do 7 [] , če se uporabljajo v obratih za proizvodnjo električne energije, energije za ogrevanje in hlajenje ali goriv [] s skupno nazivno vhodno toplotno močjo 20 MW ali več v primeru trdnih biomasnih goriv in [] s skupno nazivno vhodno toplotno močjo [] 2 MW ali več v primeru plinastih biomasnih goriv. [] **Države članice lahko trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov uporabljajo tudi za obrate z manjšo zmogljivostjo.**

Trajnostna merila iz odstavkov 2 do 6 in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov iz odstavka 7 se uporabljajo ne glede na geografski izvor biomase.

2. Pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, pridobljena iz kmetijske biomase, ki se upoštevajo za namene iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1, se ne proizvedejo iz surovin, pridobljenih na zemljišču velikega pomena za ohranjanje biotske raznovrstnosti, tj. zemljišču, ki je imelo januarja 2008 ali po tem datumu enega od naslednjih statusov, ne glede na to, ali ima zemljišče še vedno ta status:

(a) pragozd in druga gozdna zemljišča, tj. gozd in druga gozdna zemljišča z avtohtonimi vrstami, kjer ni jasno vidnih znakov človekovega delovanja in večjih posegov v ekološke procese;

(b) območja, ki

(i) so z zakonom določena kot naravovarstvena območja ali jih kot taka določi ustrezni pristojni organ, ali ki

(ii) so namenjena zaščiti redkih, ogroženih ali prizadetih ekosistemov ali vrst, priznanih z mednarodnimi sporazumi ali vključenih na sezname medvladnih organizacij ali Svetovne zveze za varstvo narave, če so priznani v skladu s postopkom iz prvega pododstavka člena 27(4);

razen če so na voljo dokazi, da proizvodnja navedene surovine ni posegala v navedene naravovarstvene namene;

(c) travinje z veliko biotsko raznovrstnostjo, ki [] je:

(i) naravno, tj. ki bi ostalo travinje brez človekovega posega in ki ohranja naravno sestavo vrst ter ekološke značilnosti in procese, ali

(ii) nenaravno, tj. travinje, ki brez človekovega posega ne bi bilo več travinje in ki ima veliko število vrst in ni degradirano ter pri katerem je ustrezeni pristojni organ ugotovil veliko biotsko raznovrstnost, razen če je dokazano, da je pridelovanje surovin nujno za ohranitev statusa travinja z veliko biotsko raznovrstnostjo.

Komisija lahko z izvedbenimi akti, sprejetimi v skladu s postopkom pregleda iz člena 31(2), **nadalje določi** [] merila za opredelitev travinj, ki jih zajema točka (c).

3. Pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, pridobljena iz kmetijske biomase, ki se upoštevajo za namene iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1, se ne proizvedejo iz surovin, pridobljenih na zemljišču z visoko zalogo ogljika, tj. zemljišču, ki je imelo januarja 2008 ali pred tem enega od naslednjih statusov in tega statusa nima več:

(a) mokrišče, tj. zemljišče, ki je stalno ali večji del leta pokrito ali nasičeno z vodo;

(b) nepretrgano gozdnato območje, tj. zemljišče, ki zajema več kot en hektar, poraslo z drevesi, višjimi od petih metrov, katerih krošnje pokrivajo več kot 30 % površine, ali drevesi, ki lahko navedene mejne vrednosti dosežejo in situ;

(c) zemljišče, ki zajema več kot en hektar, poraslo z drevesi, višjimi od petih metrov, katerih krošnje pokrivajo med 10 % in 30 % površine, ali drevesi, ki lahko navedene mejne vrednosti dosežejo in situ, razen če so podani zanesljivi dokazi, da so zaloge ogljika na tem območju pred spremembo namembnosti in po njej takšne, da bi bili ob uporabi metodologije iz dela C Priloge V izpolnjeni pogoji iz odstavka 7 tega člena.

Določbe tega odstavka se ne uporabljajo, če je imelo zemljišče ob času, ko je bila surovina pridobljena, enak status, kot ga je imelo januarja 2008.

4. Pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva, pridobljena iz kmetijske biomase, ki se upoštevajo za namene iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1, se ne proizvedejo iz surovin z zemljišč, ki so bila 1. januarja 2008 šotišča, **razen če je dokazano, da se z obdelovanjem in pridelovanjem te surovine ne povzroči izsuševanje predhodno neizsušene prsti.**

5. Pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva iz gozdne biomase, ki se upoštevajo za namene iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1, izpolnjujejo naslednje zahteve, da se čim bolj zmanjša tveganje uporabe [] gozdne biomase, **pridobljene iz netrajnostne proizvodnje:**

(a) v državi, v kateri je bila pridobljena gozdna biomasa, veljajo nacionalni in/ali podnacionalni zakoni, ki se uporabljajo na območju sečnje, ter sistemi spremljanja in izvrševanja za zagotovitev, da:

i) [] so dejavnosti sečnje zakonite;

ii) na pospravljenih površinah poteka obnovitev gozda;

iii) so območja, **ki so z zakonom določena kot naravovarstvena območja ali jih kot taka določi ustrezni pristojni organ** [], vključno z mokrišči in šotišči, zaščitena;

iv) **se upošteva** vpliv dejavnosti sečnje na kakovost tal in biotsko raznovrstnost [];

[]

(b) kadar dokazi iz prvega pododstavka niso na voljo, se pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva iz gozdne biomase upoštevajo za namene iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1, če so na ravni gozdarskega **območja izvora** [] vzpostavljeni sistemi upravljanja za zagotovitev, da:

i) [] so dejavnosti sečnje zakonite;

ii) na pospravljenih površinah poteka obnovitev gozda;

iii) so območja, **ki so z zakonom določena kot naravovarstvena območja ali jih kot taka določi ustrezni pristojni organ** [], vključno z mokrišči in šotišči, zaščitena, **razen če so na voljo dokazi, da pridelovanje te surovine ni posegalo v navedene naravovarstvene namene;**

(iv) **se upošteva** vpliv dejavnosti sečnje na kakovost tal in biotsko raznovrstnost [];

[]

6. Pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva iz gozdne biomase, **ki se upoštevajo za namene iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1, [] izpolnjujejo naslednje zahteve LULUCF:**

a) država izvora ali izvorna organizacija za regionalno gospodarsko povezovanje gozdne biomase:

(i) je pogodbenica Pariškega sporazuma in ga je ratificirala;

(ii) je predložila nacionalno določeni prispevek (NDC) k Okvirni konvenciji Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC), ki zajema emisije in odvzeme zaradi kmetijstva, gozdarstva in rabe zemljišč ter zagotavlja, da se spremembe v zalogah ogljika, povezane s pridobivanjem biomase, upoštevajo pri zavezi države k zmanjšanju ali omejitvi emisij toplogrednih plinov, kot je določeno v NDC, ali pa da v skladu s členom 5 Pariškega sporazuma veljajo nacionalni ali podnacionalni zakoni, ki se uporabljajo na območju sečnje, da se ohranijo ali povečajo zaloge in ponori ogljika;

iii) ima vzpostavljen nacionalni sistem za poročanje o emisijah in odvzemih toplogrednih plinov zaradi rabe zemljišč, tudi gozdarstva in kmetijstva, kar je v skladu z zahtevami iz sklepov, sprejetih na podlagi Okvirne konvencije Združenih narodov o spremembi podnebja (UNFCCC) in Pariškega sporazuma;

(b) kadar dokazi iz **točke (a)** [] niso na voljo, se pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva iz gozdne biomase upoštevajo za namene iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1, če so na ravni gozdarskih **območij izvora** [] vzpostavljeni sistemi upravljanja za zagotovitev **dolgoročne** ohranitve ravni zalog in ponorov ogljika v gozdu.

Komisija lahko z izvedbenimi akti, sprejetimi v skladu s postopkom pregleda iz člena 31(2), določi operativne **smernice glede dokazov** [] za dokazovanje izpolnjevanja zahtev iz odstavkov 5 in 6.

Na podlagi razpoložljivih podatkov Komisija do 31. decembra **2026** [] oceni, ali merila iz odstavkov 5 in 6 učinkovito in v največji meri zmanjšujejo tveganje uporabe [] gozdne biomase, **pridobljene iz netrajnostne proizvodnje**, ter upoštevajo zahteve LULUCF. Komisija po potrebi predloži predlog za spremembo zahtev iz odstavkov 5 in 6.

7. Prihranek emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv, ki se upošteva za namene iz odstavka 1, je:

- (a) najmanj 50 % pri pogonskih biogorivih, **bioplinu, porabljenem v prometnem sektorju**, in drugih tekočih biogorivih, proizvedenih v obratih, ki so obratovali 5. oktobra 2015 ali pred tem;
- (b) najmanj 60 % pri pogonskih biogorivih, **bioplinu, porabljenem v prometnem sektorju**, in drugih tekočih biogorivih, proizvedenih v obratih, ki so začeli obratovati po 5. oktobru 2015;
- (c) najmanj 70 % pri pogonskih biogorivih, **bioplinu, porabljenem v prometnem sektorju**, in drugih tekočih biogorivih, proizvedenih v obratih, ki so začeli obratovati po 1. januarju 2021;
- (d) najmanj [] 70 % pri proizvodnji električne energije ter energije za ogrevanje in hlajenje iz biomasnih goriv, ki se uporabljajo v obratih, ki začnejo obratovati po 1. januarju 2021; prihranek v obratih, ki začnejo obratovati po 1. januarju 2026, pa je najmanj [] 75%.

Za obrat se šteje, da obratuje, ko se je začela fizična proizvodnja pogonskih biogoriv ali drugih tekočih biogoriv ter energije za ogrevanje in hlajenje in električne energije iz biomasnih goriv.

Prihranek emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv, ki se uporabljajo v obratih za proizvodnjo energije za ogrevanje in hlajenje ter električne energije, se izračuna v skladu s členom 28(1).

8. Električna energija iz **sosežiganja** biomasnih goriv, proizvedena v obratih [] s **skupno nazivno vhodno toplotno močjo 75 [] MW** ali več, se upošteva za namene iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1 le, če se proizvaja z uporabo tehnologije soproizvodnje z visokim izkoristkom, kot je opredeljena v členu 2(34) Direktive 2012/27/EU, **z zajemanjem in shranjevanjem ogljikovega dioksida iz biomase ter drugimi prizadevanji za doseganje negativnih emisij, s čimer bi zagotovili znatne prihranke emisij toplogrednih plinov.**

Za namene točk (a) in (b) odstavka 1 se ta določba uporablja le za obrate, ki začnejo obratovati po [3 leta po datumu sprejetja te direktive]. Za namene točke (c) odstavka 1 ta določba ne posega v javno podporo v okviru programov, odobrenih do [3 leta po datumu sprejetja te direktive].

Prvi pododstavek se ne uporablja za električno energijo iz obratov, ki so predmet posebnega obvestila države članice Komisiji na podlagi ustrezno utemeljenega obstoja tveganj za zanesljivost oskrbe z električno energijo. Komisija po preučitvi obvestila sprejme odločitev ob upoštevanju elementov iz obvestila.

9. Države članice za namene iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1 **ter brez poseganja v člen 25(1) ne smejo opustiti upoštevanja pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv, pridobljenih v skladu s tem členom, iz drugih razlogov, povezanih s trajnostjo. Ta določba ne posega v javno podporo, dodeljeno v okviru programov, ki so bili odobreni pred [datum začetka veljavnosti te direktive].**

9a. Države članice lahko za namene iz točke (c) odstavka 1 odstopajo od trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov iz odstavkov od 1 do 7 tega člena ter od zahtev glede energijske učinkovitosti iz odstavka 8 tega člena tako, da sprejmejo drugačna trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov ter zahteve glede energijske učinkovitosti, ki se uporabljajo za:

(a) obrate, ki se nahajajo v najbolj oddaljeni regiji v skladu s členom 349 PDEU, kolikor takšni obrati proizvajajo električno energijo oziroma ogrevanje ali hlajenje iz biomasnih goriv; ter

(b) biomasna goriva, ki se uporabljajo v obratih iz točke (a), ne glede na kraj izvora te biomase, če so takšna merila objektivno upravičena, da bi v tej najbolj oddaljeni regiji zagotovili nemoteno uvajanje trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov ter zahtev glede energijske učinkovitosti iz odstavkov od 1 do 8 tega člena in s tem spodbudili prehod s fosilnih goriv na trajnostna biomasna goriva.

[]

Člen 27

Preverjanje izpolnjevanja trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov []

1. Če se pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva, [] biomasna goriva **in/ali druga goriva, ki se lahko upoštevajo pri izračunu števca iz člena 25(1)(b)**, upoštevajo za namene iz členov 23 in 25 ter iz točk (a), (b) in (c) člena 26(1), države članice od gospodarskih subjektov zahtevajo, da dokažejo, da so izpolnjena trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov, določena v členu 26(2) do (7). Za **te namene** od gospodarskih subjektov zahtevajo, da uporabijo sistem masne bilance, ki določa:

(a) pošiljke surovin ali [] goriv z različnimi trajnostnimi značilnostmi in značilnostmi glede prihranka emisij toplogrednih plinov se lahko mešajo, na primer v zabojniku, predelovalnem ali logističnem obratu, infrastrukturi ali mestu za prenos in distribucijo;

(b) pošiljke surovin z različno energijsko vsebnostjo se lahko mešajo za namen nadaljnje predelave, če je velikost pošiljk prilagojena njihovi energijski vsebnosti;

(c) informacije o trajnostnih značilnostih in značilnostih glede prihranka emisij toplogrednih plinov ter velikosti pošiljk iz točke (a) morajo veljati tudi za mešanico; ter

(d) vsota vseh pošiljk, odstranjenih iz mešanice, je opisana, kot da ima enake trajnostne značilnosti, v enakih količinah, kot vsota vseh pošiljk, dodanih mešanici, to ravnotežje pa se mora doseči v ustreznem časovnem obdobju.

S sistemom masne bilance se tudi zagotovi, da se [] vsaka pošiljka [] v točki (a), (b) ali (c) prvega pododstavka člena 7(1) za izračun bruto končne porabe energije iz obnovljivih virov upošteva samo enkrat ter da se zagotovijo informacije o tem, ali je bila dodeljena podpora za proizvodnjo te pošiljke, in o vrsti programa podpore.

2. V primeru predelave pošiljke se informacije o značilnostih pošiljke glede trajnosti in prihranka emisij toplogrednih plinov prilagodijo in veljajo za produkt v skladu z naslednjimi pravili:

(a) kadar se s predelavo pošiljke surovin ustvari samo en produkt, ki je namenjen za proizvodnjo pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv, [] biomasnih goriv, **tekočih in plinastih goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, namenjenih uporabi v prometu, [] ali recikliranih ogljičnih goriv**, se velikost pošiljke in pripadajoče vrednosti značilnosti glede trajnosti in prihranka emisij toplogrednih plinov prilagodijo z uporabo pretvorbenega faktorja, ki izraža razmerje med maso produkta, namenjenega za proizvodnjo pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv ali biomasnih goriv, ter maso surovin na začetku postopka;

(b) kadar se s predelavo pošiljke surovin ustvari več produktov, ki so namenjeni za proizvodnjo pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv, [] biomasnih goriv, **tekočih in plinastih goriv iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, namenjenih uporabi v prometu, [] ali recikliranih ogljičnih goriv**, se uporabita pretvorbeni faktor in masna bilanca za vsak produkt posebej.

3. Države članice sprejmejo ukrepe, s katerimi zagotovijo, da gospodarski subjekti predložijo zanesljive informacije v zvezi z izpolnjevanjem trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov, določenih v **členu 25(6) in** členu 26(2) do (7), ter državi članici na zahtevo dajo na voljo podatke, ki so bili uporabljeni za pripravo informacij. Države članice od gospodarskih subjektov zahtevajo, da zagotovijo ustrezen standard neodvisne revizije informacij, ki jih predložijo, in da dokažejo, da so to storili. **Za skladnost s členoma 26(5)(a) in 26(6)(a) o gozdni biomasi se lahko do prve točke zbiranja biomase uporabi revizija prve ali druge stranke.** Z revizijo se preveri, ali so sistemi, ki jih uporabljajo gospodarski subjekti, natančni, zanesljivi in zaščiteni pred goljufijami. Ocenijo se pogostost in metodologija vzorčenja ter zanesljivost podatkov.

Obveznosti iz tega odstavka veljajo za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva, [] biomasna goriva, **tekoča in plinasta goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, namenjena uporabi v prometu, [] ter reciklirana ogljična goriva**, ki so proizvedena v Uniji ali uvožena.

Države članice Komisiji v zbirni obliki predložijo informacije iz prvega pododstavka tega odstavka, Komisija pa jih v povzeti obliki objavi na platformi za elektronsko poročanje iz člena 24 Uredbe [Upravljanje] in pri tem varuje zaupnost poslovno občutljivih informacij.

4. Komisija lahko odloči, da prostovoljni nacionalni ali mednarodni sistemi, ki določajo standarde za proizvodnjo [] **pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv, biomasnih goriv in/ali drugih goriv, ki se lahko upoštevajo pri izračunu števca iz člena 25(1)(b) []**, zagotavljajo točne podatke **o prihrankih emisij toplogrednih plinov** za namene člena 25 in člena 26(7) **in/ali dokazujejo, da so izpolnjene določbe iz člena 25(3), (4) in (5)**, in/ali dokazujejo, da pošiljke pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv ali biomasnih goriv izpolnjujejo trajnostna merila iz člena 26(2), (3), (4), (5) in (6) []. Pri dokazovanju izpolnjevanja zahtev za gozdno biomaso, določenih v členu 26(5) in (6), se operaterji lahko odločijo, da zahtevane dokaze predložijo neposredno na ravni gozdarskih **območij izvora** []. Komisija lahko za namene člena 26(2)(b)(ii) prizna tudi območja za ohranjanje redkih, ogroženih ali prizadetih ekosistemov ali vrst, priznana v mednarodnih sporazumih ali uvrščena na sezname medvladnih organizacij ali Svetovne zveze za varstvo narave.

Komisija se lahko odloči, da navedeni sistemi vsebujejo točne informacije o ukrepih, sprejetih za zaščito tal, vode in zraka, sanacijo degradiranih zemljišč, izogibanje prekomerni porabi vode na območjih, kjer vode primanjkuje, ter za certificiranje pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv z nizkim tveganjem za posredno spremembo rabe zemljišč.

5. Komisija sprejme odločitve v skladu z odstavkom 4 le, če zadevni sistem izpolnjuje ustrezne standarde glede zanesljivosti, preglednosti in neodvisne revizije **ter zagotovi ustrezna jamstva, da noben material ni bil namerno spremenjen ali odvržen, na podlagi česar bi bila pošiljka ali njen del zajeta v Prilogi IX**. V primeru sistemov za merjenje prihrankov emisij toplogrednih plinov morajo taki sistemi prav tako izpolnjevati metodološke zahteve iz Priloge V ali Priloge VI. V primeru območij velikega pomena za ohranjanje biotske raznovrstnosti iz člena 26(2)(b)(ii) seznami takih območij izpolnjujejo ustrezne standarde objektivnosti in skladnosti z mednarodno priznanimi standardi ter omogočajo ustrezne pritožbene postopke.

Prostovoljni sistemi iz odstavka 4 redno in vsaj enkrat letno objavijo seznam svojih organov za certificiranje, ki opravljajo neodvisne revizije, pri čemer za vsak tak organ navedejo, kateri subjekt ali nacionalni javni organ ga je priznal in kateri subjekt ali nacionalni javni organ ga nadzoruje.

Za zagotovitev učinkovitega in usklajenega preverjanja izpolnjevanja trajnostnih meril in meril za prihrank emisij toplogrednih plinov ter zlasti za preprečevanje goljufij lahko Komisija določi podrobna izvedbena pravila, vključno z ustreznimi standardi glede zanesljivosti, preglednosti in neodvisne revizije, od vseh prostovoljnih sistemov pa zahteva, da navedene standarde uporabljajo. Pri določanju teh standardov Komisija posebno pozornost nameni potrebi po čim večjem zmanjšanju upravnega bremena. To stori z izvedbenimi akti, sprejetimi v skladu s postopkom pregleda iz člena 31(2). V teh aktih se določi časovni okvir, v katerem morajo prostovoljni sistemi uveljaviti te standarde. Komisija lahko razveljavi odločitve o priznanju prostovoljnih sistemov, če ti sistemi ne izvajajo teh standardov v določenem časovnem okviru. **Če država članica izrazi pomisleke, da sistem ne deluje v skladu s standardi zanesljivosti, preglednosti in neodvisne revizije, ki so podlaga za odločitev iz odstavka 4, Komisija zadevo razišče in ustrezno ukrepa.**

6. Odločitve v skladu z odstavkom 4 tega člena se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 31(2). Take odločitve veljajo največ pet let.

Komisija zahteva, da ji vsak prostovoljni sistem, glede katerega sprejme odločitev na podlagi odstavka 4, [] do 30. aprila vsako leto predloži poročilo, ki obravnava vse točke iz **Priloge IX k Uredbi [Upravljanje] []**. Poročilo se [] nanaša na predhodno koledarsko leto. [] Obveznost predložitve poročila velja le za prostovoljne sisteme, ki delujejo najmanj 12 mesecev.

Komisija poročila, ki jih pripravijo prostovoljni sistemi, v zbirni obliki ali po potrebi v celoti objavi na platformi za elektronsko poročanje iz člena 24 Uredbe [Upravljanje].

Države članice lahko vzpostavijo nacionalne sisteme, v okviru katerih se izpolnjevanje trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov, določenih v členu 26(2) do (7), ter zahteve glede prihranka emisij toplogrednih plinov za tekoča in plinasta goriva iz obnovljivih virov nebiološkega izvora, namenjena uporabi v prometu, [] ter reciklirana ogljična goriva iz člena 25(1) preverja skozi celotno nadzorno verigo, ki vključuje pristojne nacionalne organe.

Država članica lahko svoj nacionalni sistem priglasí Komisiji. Komisija tak sistem prednostno oceni. Odločitev o tem, ali tak priglašeni nacionalni sistem izpolnjuje pogoje iz te direktive, se sprejme v skladu s postopkom pregleda iz člena 31(2), s čimer se olajša vzajemno dvo- ali večstransko priznavanje sistemov za preverjanje izpolnjevanja trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov za pogonska biogoriva, druga tekoča biogoriva in biomasna goriva. Kadar je izpolnjevanje pogojev potrjeno, sistemi, vzpostavljeni v skladu s tem členom, ne zavrnejo medsebojnega priznavanja s sistemom zadevne države članice glede preverjanja izpolnjevanja trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov, določenih v členu 26(2) do (7).

7. Če gospodarski subjekt predloži dokaz ali podatke, pridobljene v skladu s sistemom, za katerega je bila sprejeta odločitev v skladu z odstavkom 4 ali 6, v okviru navedene odločitve, država članica od dobavitelja ne zahteva, da predloži nadaljnja dokazila o izpolnjevanju trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov, določenih v členu 26(2) do (7).

Pristojni organi držav članic [] nadzorujejo delovanje organov za certificiranje, ki [] opravljajo neodvisne revizije v okviru prostovoljnega sistema v skladu z Uredbo (ES) št. 765/2008. Organi za certificiranje na zahtevo pristojnih organov predložijo vse ustrezne informacije, potrebne za nadzor dejavnosti, vključno s točnim datumom, časom in krajem revizije. Če država članica odkrije primere neskladnosti, o tem takoj obvesti prostovoljni sistem in akreditacijski organ.

7a. Komisija na zahtevo države članice na podlagi razpoložljivih dokazov preuči, ali so bila v zvezi z virom pogonskega biogoriva, drugega tekočega biogoriva ali biomasnega goriva izpolnjena trajnostna merila in merila za prihranek emisij toplogrednih plinov iz člena 26. Komisija v šestih mesecih po prejemu takšne zahteve in v skladu s postopkom pregleda iz člena 31 odloči, ali lahko zadevna država članica pogonsko biogorivo ali drugo tekoče biogorivo iz tega vira upošteva za namene iz točk (a), (b) in (c) člena 25(1) oziroma ali lahko država članica z odstopanjem od odstavka 7 od dobavitelja vira pogonskega biogoriva, drugega tekočega biogoriva ali biomasnega goriva zahteva, da zagotovi dodatne dokaze o izpolnjevanju trajnostnih meril in meril za prihranek emisij toplogrednih plinov.

Člen 28

Izračun vpliva pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv na toplogredne pline

1. Prihranek emisij toplogrednih plinov zaradi uporabe pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv za namene člena 26(7), se izračuna, kot sledi:

(a) če je privzeta vrednost za prihranek emisij toplogrednih plinov za proizvodne postopke določena v delu A ali B Priloge V za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva ter delu A Priloge VI za biomasna goriva **ter** je vrednost e_l za ta pogonska biogoriva ali druga tekoča biogoriva, izračunana v skladu s točko 7 dela C Priloge V, ter za ta biomasna goriva, izračunana v skladu s točko 7 dela B Priloge VI, enaka ali manjša od nič, z uporabo navedene privzete vrednosti;

(b) z uporabo dejanske vrednosti, izračunane v skladu z metodologijo, določeno v delu C Priloge V za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva ter delu B Priloge VI za biomasna goriva;

(c) z uporabo vrednosti, izračunane kot vsota elementov formul iz točke 1 dela C Priloge V, pri čemer se lahko za nekatere elemente uporabijo razčlenjene privzete vrednosti iz dela D ali E Priloge V, in dejanskih vrednosti, izračunanih v skladu z metodologijo, določeno v delu C Priloge V, za vse druge elemente, ali

(d) z uporabo vrednosti, izračunane kot vsota elementov formul iz točke 1 dela B Priloge VI, pri čemer se lahko za nekatere elemente uporabijo razčlenjene privzete vrednosti iz dela C Priloge VI, in dejanskih vrednosti, izračunanih v skladu z metodologijo, določeno v delu B Priloge VI, za vse druge elemente.

2. Države članice lahko Komisiji predložijo poročila, ki vključujejo informacije o tipičnih emisijah toplogrednih plinov iz pridelave kmetijskih surovin na tistih območjih na njihovem ozemlju, ki so uvrščena na raven 2 nomenklature statističnih teritorialnih enot (NUTS) ali na bolj razčlenjeno raven NUTS v skladu z Uredbo (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta³⁰. Poročilom priložijo opis metode in virov podatkov, uporabljenih pri izračunu ravni emisij. V navedeni metodi se upoštevajo značilnosti tal, podnebje in pričakovani donos surovin.

3. Komisiji se lahko v primeru ozemelj zunaj Unije posredujejo poročila, ki so enakovredna poročilom iz odstavka 2 in ki jih pripravijo pristojni organi.

4. Komisija lahko z izvedbenim aktom, sprejetim v skladu s postopkom pregleda iz člena 31(2), odloči, da poročila iz odstavkov 2 in 3 tega člena vsebujejo točne podatke za namene merjenja emisij toplogrednih plinov, povezanih s pridelavo surovin za kmetijsko biomaso, ki se proizvajajo na območjih, vključenih v takšna poročila, za namene člena 26(7). Ti podatki se zato lahko uporabljajo namesto razčlenjenih privzetih vrednosti za pridelavo, določenih v delu D ali E Priloge V za pogonska biogoriva in druga tekoča biogoriva ter v delu C Priloge VI za biomasna goriva.

³⁰ Uredba (ES) št. 1059/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. maja 2003 o oblikovanju skupne klasifikacije statističnih teritorialnih enot (NUTS) (UL L 154, 21.6.2003, str. 1).

5. Komisija pregleduje Prilogo V in Prilogo VI, da se v utemeljenih primerih dodajo ali revidirajo vrednosti za postopke proizvodnje pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv. Pri navedenem pregledu preuči, ali bi bilo treba spremeniti tudi metodologijo, določeno v delu C Priloge V in delu B Priloge VI.

Če je iz pregleda Komisije razvidno, da bi bilo treba Prilogo V ali Prilogo VI spremeniti, je Komisija pooblaščenca za sprejemanje delegiranih aktov v skladu s členom 32.

V primeru kakršne koli prilagoditve ali dodajanja privzetih vrednosti seznamu v Prilogi V in Prilogi VI:

(a) pri čemer je prispevek dejavnika k skupnim emisijam majhen ali obstajajo omejene spremembe ali so stroški ali težavnost določitve dejanskih vrednosti visoki, so privzete vrednosti tipične vrednosti običajnih proizvodnih procesov;

(b) v vseh drugih primerih so privzete vrednosti konzervativne v primerjavi z običajnimi proizvodnimi procesi.

6. Kadar je treba zagotoviti enotno uporabo dela C Priloge V in dela B Priloge VI, lahko Komisija sprejme izvedbene akte, s katerimi se določijo podrobne tehnične specifikacije, ki vključujejo opredelitve, pretvorbene faktorje, izračun letnih emisij iz pridelave in/ali prihrankov emisij zaradi sprememb nadzemnih in podzemnih zalog ogljika na že obdelanih zemljiščih ter izračun prihrankov emisij zaradi zajemanja, nadomeščanja in geološkega shranjevanja ogljika. Navedeni izvedbeni akti se sprejmejo v skladu s postopkom pregleda iz člena 31(2).

Člen 29

Izvedbeni ukrepi

Izvedbeni ukrepi iz drugega pododstavka člena 26(2) in (6), člena 27(6), prvega pododstavka člena 28(5) in člena 28(6) kar najbolj upoštevajo namene člena 7a Direktive 98/70/ES³¹.

Člen 30

Spremljanje s strani Komisije

1. Komisija spremlja izvor pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv, ki se porabijo v Uniji, ter učinke njihove proizvodnje, tudi posrednih vplivov širjenja obdelovalnih površin, na rabo zemljišč v Uniji in glavnih tretjih državah dobaviteljicah. Takšno spremljanje temelji na celovitih nacionalnih energetske in podnebne načrti držav članic in poročilih o napredku, zahtevanih v členih 3, 15 in 18 Uredbe [Upravljanje], poročilih ustreznih tretjih držav in medvladnih organizacij ter znanstvenih študijah in drugih ustreznih informacijah. Komisija tudi spremlja spremembe cen surovin, povezane z izkoriščanjem biomase za pridobivanje energije, ter s tem povezane pozitivne in negativne učinke na varnost hrane.
2. Komisija vodi dialog s tretjimi državami, proizvajalci pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv, potrošniškimi organizacijami in civilno družbo ter z njimi izmenjuje informacije o splošnem izvajanju ukrepov iz te direktive v zvezi s pogonskimi biogorivi, drugimi tekočimi biogorivi in biomasnimi gorivi. V navedenem okviru je pozorna zlasti na učinek, ki bi ga proizvodnja pogonskih biogoriv in drugih tekočih biogoriv lahko imela na cene hrane.

³¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 98/70/ES z dne 13. oktobra 1998 o kakovosti motornega bencina in dizelskega goriva ter spremembi Direktive 93/12/EGS (UL L 350, 28.12.1998, p. 58).

3. Komisija leta 2026 predloži zakonodajni predlog regulativnega okvira za spodbujanje energije iz obnovljivih virov za obdobje po letu 2030.

Ta predlog upošteva izkušnje izvajanja te direktive, vključno s trajnostnimi merili in merili za prihranek emisij toplogrednih plinov, ter tehnološki razvoj na področju energije iz obnovljivih virov.

4. Komisija leta 2032 predloži poročilo o pregledu uporabe te direktive.

Člen 31

Postopek v odboru

1. Komisiji pomaga Odbor za energetske unijo. Navedeni odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011 in deluje v ustreznih sektorskih skupinah, relevantnih za to uredbo.

1a. Pri zadevah v zvezi s trajnostjo pogonskih biogoriv, in drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv Komisiji pomaga Odbor za trajnost pogonskih biogoriv, drugih tekočih biogoriv in biomasnih goriv. Ta odbor je odbor v smislu Uredbe (EU) št. 182/2011.

2. Pri sklicevanju na ta odstavek se uporablja člen 5 Uredbe (EU) št. 182/2011.

Kadar odbor ne poda mnenja, Komisija osnutka izvedbenega akta ne sprejme in se uporabi tretji pododstavek člena 5(4) Uredbe (EU) št. 182/2011.

Člen 32

Izvajanje prenosa pooblastila

1. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov je preneseno na Komisijo pod pogoji, določenimi v tem členu.
2. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 7(5) in (6), člena 19(11) in (14), člena 25(6) ter člena 28(5) se prenese na Komisijo za obdobje petih let od 1. januarja 2021.
2a. Pooblastilo za sprejemanje delegiranih aktov iz člena 7(3) se prenese na Komisijo za obdobje enega leta od 1. januarja 2021.
3. Prenos pooblastila iz člena **7(3)**, člena 7(5), (6) in (7), člena 19(11) in (14), člena 25(6) ter člena 28(5) lahko kadar koli prekliče Evropski parlament ali Svet. S sklepom o preklicu preneha veljati prenos pooblastila iz navedenega sklepa. Sklep začne učinkovati dan po njegovi objavi v *Uradnem listu Evropske unije* ali na poznejši dan, ki je določen v navedenem sklepu. Sklep ne vpliva na veljavnost že veljavnih delegiranih aktov.
4. Pred sprejetjem delegiranega akta se Komisija posvetuje s strokovnjaki, ki jih imenuje vsaka država članica v skladu z načeli iz Medinstitucionalnega sporazuma z dne 13. aprila 2016 o boljši pripravi zakonodaje.
5. Komisija takoj po sprejetju delegiranega akta o njem sočasno uradno obvesti Evropski parlament in Svet.

6. Delegirani akt, sprejet na podlagi člena 7(5) in (6), člena 19(11) in (14), člena 25(6) oziroma člena 28(5) začne veljati le, če mu niti Evropski parlament niti Svet ne nasprotuje v roku dveh mesecev od uradnega obvestila Evropskemu parlamentu in Svetu o tem aktu ali če pred iztekom tega roka tako Evropski parlament kot Svet obvestita Komisijo, da mu ne bosta nasprotovala. Ta rok se na pobudo Evropskega parlamenta ali Sveta podaljša za dva meseca.

Člen 33

Prenos

1. Države članice sprejmejo zakone in druge predpise, potrebne za izpolnjevanje zahtev te direktive, najpozneje do 30. junija 2021. Besedilo navedenih predpisov nemudoma sporočijo Komisiji.

Države članice se v sprejetih navedenih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Vključijo tudi izjavo, da se v obstoječih zakonih in drugih predpisih sklicevanja na direktive, razveljavljene s to direktivo, štejejo kot sklicevanja na to direktivo. Način sklicevanja in obliko izjave določijo države članice.

2. Države članice sporočijo Komisiji besedilo temeljnih predpisov nacionalne zakonodaje, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

Člen 34

Razveljavitev

Direktiva 2009/28/ES, kot je bila spremenjena z direktivami, navedenimi v delu A Priloge XI, se razveljavi z učinkom od 1. januarja 2021, brez poseganja v obveznosti držav članic glede rokov za prenos direktiv v nacionalno zakonodajo, ki so določeni v delu B Priloge XI, **in brez poseganja v obveznosti držav članic za leto 2020 iz člena 3(1) in dela A Priloge I k Direktivi 2009/28/ES.**

Sklicevanja na razveljavljeno direktivo se štejejo za sklicevanja na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge XII.

Člen 35

Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati 1. januarja 2021.

Z odstopanjem od prvega pododstavka tega člena začneta peti pododstavek člena 7(3) in člen 31 veljati dvajseti dan po objavi te direktive v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 36

Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V Bruslju,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik
